

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಡವಳಿಕೆಗಳು KARNATAKA LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ OFFICIAL REPORT

೧೨೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನ 127th Session

(13ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2015)

(13th MARCH 2015)

ಸಂಪುಟ ೪೨೯ ಕ್ರಮಾಂಕ (೧) Volume 429 No (1)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Karnataka Legislature Secretariat, Bengaluru

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಡವಳಿಕೆಗಳು KARNATAKA LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ OFFICIAL REPORT

೧೨೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನ 127th Session

(13ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2015)

(13th MARCH 2015)

ಸಂಮಟ ೪೨೯ ಕ್ರಮಾಂಕ (೧) Volume 429 No (1)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Karnataka Legislature Secretariat, Bengaluru

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ದಿನಾಂಕ 13ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2015,

ಶುಕ್ರವಾರ

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ

1-268

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಮಂಡನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಶುಕ್ರವಾರ, 13ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2015

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆ 40 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಉಪಸಭಾಪತಿ (ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣ್ಣ)ಅವರು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

(ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸದನ ಆರಂಭವಾಯಿತು)

1. ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಮಂಡನೆ

ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು:– ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಪರವಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯ–ವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸಭಾನಾಯಕರು ಸದನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಭಾನಾಯಕರು):– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಪರವಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.)

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಲಾಯಿತು)

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

- 1) ನಾನು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.
- 2) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆ– ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಆದ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.
- 3) ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂರನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ. ಪ್ರಥಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವಾರು ನೂತನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಪೂರ್ಣಫಲ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಎರಡನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸದೃಢಪಡಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕಗೊಳಿಸಿ ಯೋಜನೆಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.
- 4) ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಸರ್ವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (Inclusive Growth) ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಕಲ್ಪ ಎಲ್ಲ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಸುರಕ್ಷತೆ ನಮ್ಮ ಬದ್ಧತೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ. ಕೃಷಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣವೇ ನಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ –ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ–ನಮ್ಮ ಮನ್ನಣೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು–ನುಡಿಯ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ–ನಮ್ಮ ಹೊಣೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಳವಡಿಕೆ– ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.
- 5) ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ತತ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ತಳಹದಿ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಎಲೆಗಳೇ ಆಧಾರ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದವರ, ಹಿಂದುಳಿದವರ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ, ಕೃಷಿಕರ, ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬದ್ಧತೆಗಳು ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಸಾಬೀತುಗೊಂಡಿವೆ. ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನವೇ ನಾವು ಘೋಷಿಸಿದ 'ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆಯು ಹಸಿವು ಮುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 'ಋಣಮುಕ್ತ' ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಋಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. 'ವಸತಿಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆಯು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿದೆ. 'ಕ್ಷೀರಧಾರೆ; ಯೋಜನೆಯು ಸಹಕಾರಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಒದಗಿಸಿದೆ.

- 6) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ಅಭ್ಯುದಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಮ ಧ್ಯೇಯ. ಈ ಜನಸಮುದಾಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಉಪಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪಯೋಜನೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ನ್ನು ಜಾರಿಗೋಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.
- 7) ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ಜನಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಇಂದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ತಲುಪಿ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ಸಂತಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿವೆ. ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ನಾವು ರೂಪಿಸಿದ್ದ 'ಕೃಷಿಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆ ಒಣಭೂಮಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಚಿಮ್ಮಿಸಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಂಡಿರುವ ಆನ್ ಲೈನ್ ಹರಾಜು ಪದ್ಧತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಒದಗಿಸಿ, ರೈತರಲ್ಲಿ ಹರುಷದ ಹೊನಲು ಹರಿಸಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಊಟ, ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ 'ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ' ಯೋಜನೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ ಮೀರಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಸ ಮೂಡಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ 'ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷೆ ಒದಗಿಸಿದೆ.

- 8) ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿರುವ 15 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್' ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು 'ಅಂಗೈನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ' ಎನ್ನುವ ಜನಸ್ನೇಹಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಸಾವಿರಾರು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬೆರಳ ತುದಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ.
- 9) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ಯಮ ಸ್ನೇಹಿಯಾದ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಕಂದಾಯ ಕಾಯ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎನ್ನ ನಡೆಯೊಂದು ಪರಿ, ಎನ್ನ ನುಡಿಯೊಂದು ಪರಿ ಎನ್ನೊಳಗೇನೂ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯಾ ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಡೆಯ ಕಂಡದೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವನೊಳಗಿಪ್ಪನಯ್ಯಾ.

–ಬಸವಣ್ಣ

10) ನಮ್ಮದು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆವ ಸರ್ಕಾರ. ನಾವು ಜನತೆಗೆ ನೀಡಿದ ವಚನದಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೀರಾವರಿ ವಲಯಕ್ಕೆ 10,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 3 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಮಾತು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳಿದಿದ್ದ ಬಾಕಿ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಋಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

11) ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮುಂದಿನ ಏಪ್ರಿಲ್ 11 ರಿಂದ 30ರವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

12) ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು 2013–14 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಕಡ 5ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 2014–15ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಅಲ್ಪ ಚೇತರಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಶೇಕಡ 8.9ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯವು ಶೇಕಡ 4.4ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯವು ಶೇ.4.5ರ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು, ಹೂಡಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸರಳೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

2014-15ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ

13) ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರವು 2014–15ರಲ್ಲಿ 65600 ಕೋಟ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು. 57687 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು 7913 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆದುರಾಗಿ 2014–15ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು 65904 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯಗಳು ಯೋಜನೆಗಳು:

14) ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶೇಕಡ 32ರಿಂದ 42ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ವಿಭಜಿತ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಪಡೆಯಲು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅವಿರತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮನವರಿಕೆಯ ಫಲಶೃತಿಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಪಾಲು ಶೇಕಡ 4.33ರಿಂದ ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 4.822 ಮತ್ತು ಇತರೆ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 4.713ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ದೊರೆಯುವುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ನರ್ಮ್ (JNnurm) ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ ಮುಂತಾದ ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಇತರೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು (NRDWP), ಕೃಷಿ (RKVY), ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರ ಮತ್ತು ಐ.ಸಿ.ಡಿ.ಎಸ್ ಮುಂತಾದ ಮಹತ್ವದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರಿ ಕಡಿತವಾಗಿರುವುದು ಆತಂಕದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆದ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಯೋಜನೆಯೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು 16245 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ 11,721 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೇವಲ 7031 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಬರಬಹುದಾಗಿದ್ದು, 4690 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಭರಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ

ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಪಾಲನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವು ಲಭಿಸದಂತಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

- 15) ರಾಜ್ಯದ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (CSO) ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಬೇಕೆಂಬ 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅಪಮೌಲ್ಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನು (GVA) ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 15ರಿಂದ 16 ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಛೇರಿಯು (CSO) ಊಹಿಸಿದ್ದು, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾಪ್ಟ್ ವೇರ್ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 33 ರಿಂದ 35ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಸಹ ಅಪಮೌಲ್ಯಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಲ ಎತ್ತುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.
- 16) ನಿವ್ವಳವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಏರಿಕೆ, ಮತ್ತೊಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವಿನ ಇಳಿಕೆ, ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುದಾನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಇಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಲೆಕ್ಕದ ಪದ್ದತಿಯಿಂದಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 1987 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ

17) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ 72597 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು 67882 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು 8645 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. 2014–15ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ 65600 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ, ಈ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರವು ಶೇ.10.67ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ

ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅನ್ನ ತೆಗೆವ ನಮ್ಮ ಕುಳಗಳು

ಸಗ್ಗವನೇ ದಿನವು ತೆರೆವ ಕೀಲಿ ಕೈಗಳು

-ಕುವೆಂಪು (ಸುಗ್ಗಿ ಹಾಡು)

18) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 2014–15 ರಲ್ಲಿ 130 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.
- ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ (11.62 ಲಕ್ಷ ಟನ್) ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ (867 ಕೆಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್) ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಾ ಮರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ.
- ರೈತರಿಗೆ 6.5 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ಗಳಷ್ಟು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಮತ್ತು 22 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಣೆ.
- ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡುವ 183 ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 40 ಲಕ್ಷ ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 72 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಚೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ರಾಜ್ಯದ 25 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 129 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ 5 ಪ್ರಮುಖ ಖುಷ್ಕಿ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು 500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭ.

• ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನೆ.

- ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು 566 ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿನ
   63677 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಸಾವಯವ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ.
- ತುಮಕೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಎನ್ಜಿಒಗಳು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರಚನೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 8 ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ಖಖಫ) ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಬೀಜಗಳು, ಕಿರು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳು, ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಬೆಳೆ ವಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಬಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮೂಲ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ರೈತ ಸ್ನೇಹಿ ವಿಮೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಗಳು/ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

19) ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಹತ್ತು ಕೃಷಿ–ಹವಾಮಾನ (ಆಗ್ರೋ–
ಕ್ಲೈಮ್ಯಾಟಿಕ್) ವಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಸಂಕೀರ್ಣ
ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು,
ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವಲಯಗಳಿಗೆ ತಜ್ಞರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ವಿಷನ್
ಗ್ರೂಪ್' ಅನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

- 20) ನೀರಿನ ಪ್ರತೀ ಹನಿಯೂ ಅಮೂಲ್ಯ. ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಲಘು ಮೇಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು "ಲಘು ನೀರಾವರಿ ನೀತಿ 2015–16" ನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದ್ದೇನೆ.
- 21) ICRISAT, ICARDA & CIMMYT ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಜ್ಞರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು 'ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ' ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಣಭೂಮಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸೆನ್ಸರ್ ಆಧಾರಿತ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಿದೆ.
- 22) ಈ ವರ್ಷದ ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಅವಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಎಲ್ಲ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವನಿಗದಿತ ದಿನಗಳಂದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿ, ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶಯ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ "ಕೃಷಿ ಅಭಿಯಾನ" ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 23) ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 24) ಈ ವರ್ಷ 'ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 23 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಹನಿ/ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಘರ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಹೌಸ್ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಬರದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗಲಿದೆ.

25) 566 ಹೋಬಳಿಗಳ 63677 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಸಾವಯವ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೇ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 26) 2015–16ರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡುವ 278 ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 27) 'ಭೂ ಸಮೃದ್ಧಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 28) ಆರ್.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆ-ಕಿಸಾನ್ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವೇದಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ 'ರೈತಮಿತ್ರ' ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಗೂ 'ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಡ್'ನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆಧಾರಿತ ಪೋಷಕಾಂಶ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರನ್ನು ತಲುಪುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- 29) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಣಯ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮಗ್ರ ವಿವರಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಯುಗುಣ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಜಲಾನಯನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- 30) 2015–16ರಲ್ಲಿ, ಇಕ್ರಿಸ್ಯಾಟ್, ಐ.ಬಿ.ಎ.ಬಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಯೋಗದ ಮುಖಾಂತರ, ರಾಗಿ, ತೊಗರಿಕಾಳು, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಕಾಬೂಲು ಕಡಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೂಕ್ತ ತಳಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಜೆನೋಮ್ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ (ಜಿ.ಎಂ–ರಹಿತ) (Genome Sequencing) ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.
- 31) ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹೊಸ ಆವರಣ (Campus) ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 32) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಗಳಿಕೆ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 33) 2015–16ರಲ್ಲಿ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳದ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 40,000 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಸಾಮೆ, ನವಣೆ, ಆರಕ, ಬರಗುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚಕ (ಜಿಐ) ಟ್ಯಾಗುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಲಾಭ ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 34) ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಎನ್ಜಿಒ) ಮುಖಾಂತರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 35) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಧೋಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಯವ ಬೆಲ್ಲದ ಪಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 36) 2015–16 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 3883 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ

37) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು–

- 58,000 ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 58 ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ.
- ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 3200 ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ 2600 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ನೆರಳು ಪರದೆ ಮತ್ತು ಪಾಲಿ ಹೌಸ್ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1.68 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯಧನ.
- ಪ್ಯಾಕ್ ಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ 600 ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ.
- 1 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ.
- ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ 60 ಲಕ್ಷ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಸಸಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ
- ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 10,000 ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 15 ಲಕ್ಷ ಅಂಗಾಂಶಕೃಷಿ ಬಾಳೆ ಸಸಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 38) ರೈತರನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳ (FPO) ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು 90% ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಏಕೀಕೃತ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ (PPP-IAD) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು (backward and forward linkages) ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ಈ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಂಘಟನೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 39) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ನಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 40) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 41) ತೆಂಗು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಕೆಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾ ಇಳಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಬಕಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗುವುದು. ಇದು ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗಾರರ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

42) ಹಾಪ್ ಕಾಮ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ, ಏಕರೂಪದ ಮಾದರೀ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

- 43) ಸರ್ಕಾರವು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳು, ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿಪರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿದೆ.
- 44) ಹಾವೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವಿ ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.
- 45) ಮೈಸೂರಿನ ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಉದ್ಯಾನವನ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಮನೂರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 46) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 760 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ

47) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ಆಗಸ್ಟ್ 2014ರಲ್ಲಿ 'ಪಲ್ಸ್ ಪೋಲಿಯೋ' ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 96ರಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲುಬಾಯಿ ಜ್ವರ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೋಗ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಹಾಲಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ 2013–14ರಲ್ಲಿ 186.16 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ನಿಂದ 2014–15ರಲ್ಲಿ 222 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ನಷ್ಟು ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.16ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

- ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಷತ್ನಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ.
- ನೂತನವಾಗಿ 4 ಜಾನುವಾರು ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 100 ಹೊಸ ಪಶು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಹಾಗೂ 100 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಶು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಗರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ.
- ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಆಡುಗಳ ರೈತರಿಗೆ ತಲಾ 5000/– ರೂ. ನಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ 3.82 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಎಕ್ಸ್ಗ್ರೇಷಿಯಾ ವಿತರಣೆ.
- ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಒಕ್ಕೂಟ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 48) ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಿ, ರೈತರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಉಚಿತ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಸೂಕ್ತ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
  - 49) "ಪಶು ಭಾಗ್ಯ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ:
    - ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 1.20 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಹಸು, ಕುರಿ, ಆಡು, ಹಂದಿ, ಕೋಳಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ.ಜಾ. ಮತ್ತು ಪ.ಪಂ. ದವರಿಗೆ ಶೇ.33 ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಕ್ಎಂಡೆಡ್ (backended) ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
    - ಬೆಳೆಸಾಲದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ರೂ. 50,000 ವರೆಗೆ ಪಶು ಆಹಾರ / ಇತರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

• ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ 5 ರಾಸುಗಳವರೆಗೆ ವಿಮಾ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- ಕುರಿಗಾಹಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ರೂ.5,000 ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು (exgratia) ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು
- ಪಶುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ಔಷಧಿಗಳ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 50) ಹಿತ್ತಲ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಕುಕ್ಕುಟ ಮಹಾಮಂಡಲ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.
- 51) ಕುರಿ/ ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 52) ಜಾನುವಾರು ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ/ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ/ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 7 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 53) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ UID ಒಳಗೊಂಡ ಕಿವಿ ಓಲೆ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸೇವೆಗಳ tracking ಮಾಹಿತಿ ಕೋಶ (database) ಸೃಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 54) ಗೋಮಾಳ ಮತ್ತು ಕಾವಲ್ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅಮೃತ್ ಮಹಲ್ ಕಾವಲ್ ಜಮೀನುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 55) ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 750 ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 16 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 56) ಹೈನು ರಾಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿ/ಮೇಕೆಗಳ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 57) ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ 300 ಜನ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು (MAITRI) ಒದಗಿಸಲು 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 58) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುಟ ವಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಸನ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 59) ದೇಸಿ ತಳಿಯಾದ ದೇವಣಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಗಿಡ್ಡ ಹಸುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗೋಕುಲ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 60) ಜಾನುವಾರು ಸಂತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ರೈತರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 61) ರೈತರಿಗೆ ಶೇ. 50ರ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಧರಿತ ವೀರ್ಯ (sexed semen) ನಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 62) ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸಂಚಾರಿ ರೋಗ ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 63) ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು Milk Shed ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವಹಿ 8 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 64) ದೇಶಿ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳ ಹಾಲಿಗೆ premium product ದರ್ಜೆ ನೀಡಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

65) ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

66) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 1882 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೇಷ್ಠ

67) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ರಾಜ್ಯವು 8574 ಮೆ.ಟನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.44ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- 1200 ಮೆ.ಟನ್ ಬೈವೋಲ್ಟೈನ್ ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಹಾವೇರಿ, ಗೋಕಾಕ್, ಅಥಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ನೂಲು ಬಿಚ್ಚುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ.
- ರೇಷ್ಠೆ ಗೂಡುಗಳ ಇ-ಹರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ.
- ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಬಳಕೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 68) ವಿಶಾಲ, ಜಿ2, ಸುವರ್ಣ ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 14,000 ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನಾಗಿ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 69) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 3, ಹೀಗೆ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂಘಟಿಸಲಾಗುವುದು;

- ಗ್ರೈನೇಜು ಮಾಲೀಕರು, ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ. ನಡೆಸುವವರು, ಕೃಷಿಕರು, ನೂಲುಗಾರರು ಹಾಗೂ ವರ್ತಕರು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಸೋಂಕು ನಿವಾರಕಗಳು, ಡಿ.ಎಫ್.ಎಲ್.ಗಳು, ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಸಾಗಣೆ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ.
- ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು ಬಿಚ್ಚುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪದ್ದತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- 70) ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ 10 ಆರ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ 50 ಲಕ್ಷ ಬೈವೊಲ್ಟೈನ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ 4.86 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ವಾಕ್ ಇನ್ ಶೈತ್ಯಾಗಾರ, ಫೇಸ್ ಕಾಂಟ್ರಾಸ್ಟ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ, ಸೆಂಟ್ರಿಪ್ಯೂಜ್ ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
  - ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
  - ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಕ್ಯೂಬೇಷನ್ ಛೇಂಬರ್ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.
- 71) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ರಾಮನಗರ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀಲಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ರೀಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಕ್ ಗಳನ್ನು 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 72) ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ. 90 ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ 3 ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ರೀಲಿಂಗ್ ಯಂತ್ರದ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 73) ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸುಮಾರು 2 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ಗಳಷ್ಟು ಗೂಡು ಹುಳುವನ್ನು ಒಣಗಿಸಬಲ್ಲ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಲು 5 ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

74) ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಲು ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

75) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 186 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

76) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ FRIMS ತಂತ್ರಾಂಶದ ಯಶಸ್ವಿ ಬಳಕೆ.
- ಫೇಬ್ರವರಿ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 30.70 ಕೋಟಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮೀನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಮೀನುಗಾರರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಿದ್ದು, ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ 5.4 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 3044 ಇಲಾಖಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 1590 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಆಯ್ದ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ ಮೀನು ಮರಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿತ ಮೀನು ಕೃಷಿಕರಿಂದ ಖರೀದಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಮತ್ಸ್ಯಾಶ್ರಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ 2855 ಮನೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಜೆಟ್ಟಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೀನುಮರಿ ಕೇಂದ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 77) ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಲಿಕ್ರಾಂತಿ ತರಲು ರಾಜ್ಯದ ಒಳನಾಡು ಮೀನು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ.ವರೆಗಿನ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 78) ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ 4 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸಂಘಟಿತ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಕೃಷಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 79) ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾರಾಟ ಕರ ರಿಯಾಯಿತಿಯ ಬದಲು, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ದೋಣಿಗಳಿಗೆ 1,50,000 ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ಡೀಸೆಲ್ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಕರವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ದೋಣಿ ಮಾಲೀಕರ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 105 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 80) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆ.ಆರ್.ಸಾಗರ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಪಂಜರಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ 5 ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ (PPP) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 81) ಆರ್.ಕೆ.ವಿ.ವೈ. ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮೀನು ಮಾರಾಟ / ಮೀನು ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹ / ಅಕ್ವೇರಿಯಂ ಮೀನು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ / ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯ್ದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 5 ಮೊಬೈಲ್ ಮೀನು ಮಾರಾಟ / ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 82) ಪ್ರತಿ ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಸಂಚಾರಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಮತ್ತು ರೋಗ ಪತ್ತೆ ವಾಹನ ಒದಗಿಸಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಅವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

13th MARCH 2015 25

83) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಮತ್ತ್ಯಮೇಳಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

- 84) ಮತ್ಸ್ಯಾಶ್ರಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮೀನುಗಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 3000 ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 85) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 297 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ

86) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ವರೆಗೆ 14.91 ಲಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 6821 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ. ಶೇ. 4 ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ 25445 ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ 447.12 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ.
- ಯಶಸ್ವಿನಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು 39.79 ಲಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಜನವರಿ 2015ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 96,670 ಸದಸ್ಯರು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 105.35 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 'ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 16756 ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 'ಆಶಾಕಿರಣ' ಯೋಜನೆಯಡಿ 11529 ವಿಕಲಚೇತನರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 59 ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ 1.54 ಲಕ್ಷ ಮೆ.ಟನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗೋದಾಮುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣ.

- ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಉಗ್ರಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 75900 ಮೆ.ಟನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 130 ಉಗ್ರಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನೋಂದಣಿ.
- 51 ಮುಖ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೀಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ-ಇ–ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ದರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು 4615 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೌಲ್ಯದ 12.88 ಲಕ್ಷ ಲಾಟ್ ಗಳ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು 37,000 ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ಏಕೀಕೃತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಮಾದರಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಹಮಾಲರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು "ಕಾಯಕನಿಧಿ" ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಂಗ್ಯು ಹಂದಿಜ್ವರ, ಅಸ್ತಮಾ, ಚರ್ಮರೋಗಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಅವಕಾಶ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 87) 3 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರೆಗಿನ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಕೃಷಿ ಸಾಲವನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ.ವರೆಗಿನ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಶೇ.3 ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಸುಮಾರು 23 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- 88) ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಯಾದ 'ಯಶಸ್ವಿನಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ'ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕಗೊಳಿಸಲು 110 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 89) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು (PACS) ಸ್ವಂತ ಗೋದಾಮು ಕಟ್ಟಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಶೇ. 10 ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

90) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣ (ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ & ಗ್ರೇಡಿಂಗ್) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 91) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಬಿಪಿಎಲ್ ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಷೇರು ಧನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 32 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.
- 92) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಿಕಾರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಫಲ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.
- 93) ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 94) ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸಹಕಾರ ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಕಾರ ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 95) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮವು 72 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ 663 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಡೆದು 16.25 ಲಕ್ಷ ಮೆ.ಟನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಆರ್.ಕೆ.ವಿ.ವೈ. ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ನರ್ಬಾರ್ಡ್ ಸಾಲದ ನೆರವಿನಿಂದ 650 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 96) ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆನ್ಲೈನ್ ಉಗ್ರಾಣ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮದ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- 97) ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಧಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು:
  - 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 25 ಪ್ರಮುಖ ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ "ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧುನೀಕರಣ" ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
  - ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಉಡುಪಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾನುವಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ'ಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 7 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
  - ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ–ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 'ನಿರ್ಮಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ವಿಜಯಪುರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಿಂಗೇನ ಅಗ್ರಹಾರ– ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ತರಕಾರಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂದಾಜು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 'ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ' ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ರೈತರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 50 ಪ್ರಮುಖ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 'ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕ'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ಸಾರ್ವಜನಿಕ–ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದಾಸನಮರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಶೀತಲಗೃಹ ಘಟಕ'ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಯ್ದ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮಿನಿ ಸೈಲೋಸ್ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

• ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಈ ನಾಲ್ಕು ನಗರಗಳ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ "ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು" ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 98) ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರ್ಮಿಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಇ–ಪರ್ಮಿಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 99) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 1323 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ

100) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ಜನವರಿ 2015ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 6596.60 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 64169 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ, 56707 ಎಕರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಲಗಾಲುವೆ ಹಾಗೂ 86477 ಎಕರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಸಿಗಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು 7054 ಎಕರೆ ಸವಳು ಜವಳು ಬಾಧಿತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಮನರುತ್ಥಾನ.
- ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಕಾಲುವೆಗಳು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಚಾಮರಾಜ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಕೃಷ್ಣರಾಜ (ಕಟ್ಟೆಪುರ) ಕಾಲುವೆಗಳು, ಮಿರ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಮಸಮುದ್ರ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಹಾರಂಗಿ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಗಳು, ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವಿಜಯಪುರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ರಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ.

- 254 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನಂಜನಗೂಡು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿರುವ 52 ಗ್ರಾಮಗಳ 20 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಮೊದಲ ಮತ್ತು 2ನೇ ಹಂತಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 3ನೇ ಹಂತವೂ ಸಹ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತ ತಲುಪಿದೆ.
- ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 5,57,260 ಎಕರೆ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು 367 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು 12,340 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 101) ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ–3 ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ 9 ಉಪಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 8 ಉಪ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಮುಳವಾಡ, ಚಿಮ್ಮಲಗಿ, ಇಂಡಿ, ಮಲ್ಲಾಬಾದ್, ರಾಂಪುರ, ಕೊಪ್ಪಳ ಹಾಗೂ ಹೆರಕಲ್ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 102) ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 2,65,229 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜನ್ನು 5,768.04 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃರಿಸಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 48,381 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು 2,16,848 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 103) ಶಿಂಷಾ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

104) ವೃಷಭಾವತಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈರಮಂಗಲ ಕೆರೆಗೆ ತುಂಬಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿಡದಿ ಮತ್ತು ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿ ಹಾಗೂ ಕನಕಮರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- 105) ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್ ಜಲಾಶಯದ ಬೃಂದಾವನ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 106) ಮೇಕೆದಾಟು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸಮತೋಲನಾ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು Global Expression of Interest ಅನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 107) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4.50 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, 'ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ದತಿ' ಯನ್ನು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನೀರು ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ ಸವಳು ಜವಳು ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಆದಾಯವೂ ದ್ವಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 108) ರಾಜ್ಯದ ಬರಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಕಲಬುರಗಿ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ವಿಜಯಮರ, ಹಾವೇರಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 12 ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 7 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 109) ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ವಾಲ್ಮಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

- 110) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಲಕಾಡು ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಮಾಧವಮಂತ್ರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ.1140ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ನಾಲೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮಾಧವಮಂತ್ರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಆಧುನೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 111) ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.
- 112) ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿ ಏತನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 267 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಚನ್ನಗಿರಿ, ಮಾಯಕೊಂಡ, ಹೊನ್ನಾಳಿ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 77 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿಸಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ

113) 2014-15 ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ 2009–10 ರಿಂದ ವೇಗವರ್ಧಕ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (ಎ.ಐ.ಬಿ.ಪಿ)ಅಡಿ 750 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 10 ಬ್ಯಾಚ್ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 462 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 288 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- "ಸೂರ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ರೈತರ ಬಾಳಿನ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ" ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 114) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನದಿಕೊಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 115) "ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ–ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ 192.30 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 191 ಕೆರೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುವುದು.
- 116) ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೆರೆಗಳ ಒತ್ತುವರಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಅಭಿಯಾನ ಆಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆ/ರಾಜ ಕಾಲುವೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 100 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- 117) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಕೆರೆ ತುಂಬಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು:–
  - ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕೋರಮಂಗಲ–ಚಲ್ಲಘಟ್ಟ ಕಣಿವೆಯಿಂದ ಹರಿಯುವ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ತುಂಬಿಸುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಿದ್ದಗೊಂಡಿದ್ದು ಶೀಘ್ರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುಮಾರು 60 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪಿನಾಕಿನಿ ನದಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಮುತ್ತಸಂದ್ರ ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ.
- 118) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 12956 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ

119) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು

- 51141 ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿದೆ.
- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡಲು 2.41 ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ದೇವರ ಕಾಡು (ದೈವೀ ವನ) ಗಳನ್ನು 25 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 406 ರಷ್ಟಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 6,072ರಷ್ಟಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಕರ್ನಾಟಕದ್ದಾಗಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

• ಮಾನವ–ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ತಡೆಗಟ್ಟಲು 200 ಕಿ.ಮೀ. ಆನೆ ನಿರೋಧಕ ಕಂದಕ, ಸೌರಶಕ್ತಿ ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ರೈಲ್ವೇ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ವೃಕ್ಷ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1976ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಈಗಿರುವ 11 ಪ್ರಭೇದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ 16 ಪ್ರಭೇದಗಳ ಮರಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ರೈತರು ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು 17 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಧನದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೇಕೆ ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುರಿ ಅಥವಾ ಮೇಕೆಗೆ ರೂ.5,000/– ಹಾಗೂ ಎಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ದನಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ರೂ.10,000/–ಗಳ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- 120) ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಂದು ಹಸಿರು ಗ್ರಾಮ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಯ್ದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು, ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನ ಮೂಲದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್, ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 121) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.
  - "ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಂದು ಹಸಿರು ಶಾಲಾ ವನ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರಂತೆ, ಅಂದಾಜು 3 ರಿಂದ 5 ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ/ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ

- ಸಮೀಪವಿರುವ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ/ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮರ–ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು 2.25 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- "ಚಿಣ್ಣರ ವನದರ್ಶನ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ 10,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 122) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ, ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪುನರ್ವಸತಿ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 123) ಕರ್ನಾಟಕ ಜ್ಞಾನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಡಿವಾಳ ಕೆರೆ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು 24.72 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 124) ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯದ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದ್ದು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಎಂಪ್ರಿ (EMPRI) ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 125) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರೋವರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಂತರ್ಜಲ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ಸೌಂದರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 5.56 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 126) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 1757 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ

127) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ 1.20 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
- ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ 250 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ ಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ 1000 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- 128) ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಟ್ಟಡ, ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 110 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 129) ಟೆಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಐಐಎಂ–ಬಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಒಕ್ಕೂಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಡನೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ 1000 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ 1000 ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 130) ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು (Corporate Social Responsibility) ರಚಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ "ಶಾಲೆಗಾಗಿ ನಾವು ನೀವು" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

- 131) ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ದೈಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಏಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು 1 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 54.54 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಶೂಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಜೊತೆ ಕಾಲುಚೀಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 120 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 132) ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯಾದ "ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಎಸ್ಇಆರ್ಟಿ, ಸಿಟಿಇ ಮತ್ತು ಡಯಟ್ಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ "ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅದಾಲತ್" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಯಟ್, ಸಿಟಿಇಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಒಇಆರ್ ಕಿಯೋಸ್ಕ್ ಗಳನ್ನು (TESS India OER KIOSKS) ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು.
- 133) ರಾಜ್ಯದ 100 ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, 100 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು 100 ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೆಟ್ ನೀಡಿ, ಸದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಉಳಿಸಲು ಸೋಲಾರ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಗ್ರೀನ್ ಪವರ್ ಶಾಲೆಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುವುದು.
- 134) ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಡಿಎಸ್ಇಆರ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮೆ: ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಲ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ವತಿಯಿಂದ "ಸ್ಪರ್ಧಾಕಲಿ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 135) ಸರ್ಕಾರಿ ಬಿಇಡಿ ಕಾಲೇಜು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಮರವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

136) ಮುದ್ರಣ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ SAP-ERP ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಮುದ್ರಣ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಭದ್ರತಾ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುವುದು.

- 137) ಭಾರತ್ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿಯ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 138) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 16204 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ

139) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಖಾಲಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ 2160 ಬೋಧಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ನೇಮಕಾತಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು 24 ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು 27 ಸಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 71 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, 44 ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮತ್ತು 10 ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 10 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ನುರಿತ ತಜ್ಞರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಟೆಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

• ಎಲ್ಲಾ ಅನುದಾನಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 1.15 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

- 140) 'ಸಹಭಾಗಿತ್ವ' ಎಂಬ ಸಮುದಾಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ದೇಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧ ಅನುದಾನ ನೀಡಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 141) 'ಜ್ಞಾನ ಸಂಗಮ' ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕೀ (ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾನದಂಡ) ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಂವರ್ಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಯು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಐಸಿಟಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.
- 142) 'ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ' ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ, ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಐಪಿಆರ್ ಅರಿವಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಯ್ದ ಮತ್ತು ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಶೇಕಡಾ 1ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ವಾರ್ಷಿಕ 10 ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 143) 'ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಏಕರೂಪದ ಪಠ್ಯಾಂಶ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಲು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

144) 'ವಿಜ್ಞಾನ–ಸುಜ್ಞಾನ' ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಪದವಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಒಟ್ಟಾರೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 145) 'ಹಿರಿಮೆ–ಗರಿಮೆ' ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದು ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ 100 ವರ್ಷ, 75 ವರ್ಷ ಮತ್ತು 50 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 146) 100 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 147) 'ಅಭ್ಯಾಸ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ 40 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 148) ಕರ್ನಾಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ನೀಡಲು ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಲಯ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 149) ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೀಠದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 150) ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ 125ನೇ ಜನ್ಮ ವರ್ಷ ಹಾಗೂ 50ನೇ ವರ್ಷದ ಪೂಣ್ಯತಿಥಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಚಿಂತನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 151) ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತಿ ದಿ. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 152) ಇತರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಉಳಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೊರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶೇ. 15ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 153) ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಗರೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಕರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 154) ಕೆಂಗೇರಿ ಬಳಿ ಗಾಣಕಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೊರಾವರಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 155) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿಮ್ಮಾವು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಳಂದ ಬೌದ್ಧ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 156) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 3896 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ

157) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನನಕ್ಕೆ 31ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ.
- ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ 99ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ.
- 'ಎ' ಅನ್ನಾಂಗ ದ್ರಾವಣ ನೀಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 93ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ.
- 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣದರ 1000 ಜೀವಂತ ಶಿಶು ಜನನಕ್ಕೆ 37 ಆಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಮಿಲೇನಿಯಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಉನ್ನತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ (Tertiary Health Care) ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ "ಮನೋಚೈತನ್ಯ" ಮತ್ತು "ಮಾನಸಧಾರ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರ (ಸೂಪರ್ ಟ್ಯೂಸ್ಡೇ) ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ನರಳುವ ಜನರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ಸಿಕಲ್ ಸೆಲ್ ಅನೀಮಿಯ ಖಾಯಿಲೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- 158) ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೋಗಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇ–ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳ ಆರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.
- 159) ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೆಂಟಿಲೇಟರ್ಗಳ ಸಹಿತ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ (ಐ.ಸಿ.ಯು) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತೀವ್ರವಾದ ರೋಗಗಳಿಂದ ಬಳಲುವಂತಹ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 160) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ಅವಲಂಬಿತ ಭೌಷಧಿ ಪೂರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು.
- 161) ಹೆಚ್.1.ಎನ್.1., ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಿಕುನ್ಗುನ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ರಾಜ್ಯದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 162) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಟ್ರಾ ಸೌಂಡ್ ಸ್ಕಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಂತರ್ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.
- 163) ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೈ-ಫ್ರೀಕ್ವೆನ್ಸಿ ಕ್ಷ-ಕಿರಣ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ಟೆಲಿ-ರೇಡಿಯಾಲಜಿ ಮೂಲಕ ಕ್ಷ-ಕಿರಣ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

164) ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಟೆಲಿ–ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮೂಲಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿನ ವೈದ್ಯರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 165) ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯವಾಣಿ (104) "ಫೋನ್ ಡಾಕ್ಟರ್" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 166) ಸರ್ಕಾರಿ ದಂತ ವೈದ್ಯರು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಂತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 167) ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಗದಗ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ

- 168) 2013–14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ 6 ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಕಲಬುರಗಿ, ಗದಗ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಕಾರವಾರ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾರಂಭಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸಿದ್ದತಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- 169) ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹೃದ್ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕವನ್ನು 15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಇವು ತಲಾ 6 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲಿವೆ. ಉಳಿದ 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಭರಿಸುವುದು.

- 170) ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ (ನೆಫ್ರಾಲಜಿ ಇನ್ಸ್ಟ್ಟ್ಟ್ಯೂಟ್) ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಕಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 171) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 6107 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನರ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ಸಬಲೀಕರಣ

ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣೆಂದೇಕೆ ಬೀಳುಗಳೆವರು

ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಗಾವಿಲರು

ಹೆಣ್ಣಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಹಡೆದ ತಾಯಿ

– ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ

172) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ತೀವ್ರ ತರಹದ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ "ಬಾಲಸಂಜೀವಿನಿ" ಯೋಜನೆಯಡಿ 638.85 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ. 6477 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಬಹು ವಲಯ (multi sector) ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಕೋಲಾರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಸ್ನೇಹ ಶಿವಿರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಇರುವ ಕೋಲಾರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ.

• ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೌರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಲೇಡಿ ಕರ್ಜನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಕೆ.ಸಿ.ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆ.

- ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಹಿಳಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಆಯೋಜನೆ.
- ವಿಕಲಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿವಾಹವಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯಡಿ 82 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶುಲ್ಕ ಮರುಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ
   250 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ, ಸೆರಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ, ಆಟಿಸಂ ಮತ್ತು ಬಹುವಿಧ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ 'ನಿರಾಮಯ' ಎಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ.

- 173) ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಿವರ, ತೀವ್ರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿ, ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆ, ಚೈಲ್ಡ್ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ (EMIS) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 174) ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.500/– ಹಾಗೂ ರೂ.250/–ರಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 175) ಆಸಿಡ್ ದಾಳಿಗೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ

ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮರಣ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

- 176) ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾನ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 177) ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೋಷಣೆ ತಡೆ, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ನಿವಾರಣೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 178) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ 68.22 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - 2,500 ಮಾಜಿ ದೇವದಾಸಿಯರ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲ 10,000 ರೂ. ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ 10,000 ರೂ. ಬದಲಿಗೆ ತಲಾ 20,000 ರೂ. ಸಹಾಯಧನ.
  - ಮಾಜಿ ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ರೂ.500/–ಗಳಿಂದ 1,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
  - 11,818 ನಿವೇಶನವುಳ್ಳ ವಸತಿ ರಹಿತ ಮಾಜಿ ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಮತ್ತು ಟಿ.ಡಸ್.ಪಿ ಅನುದಾನದಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ
  - ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 15,000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಸೌಲಭ್ಯ.
  - ರಾಜ್ಯದ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ
     ರೂ.ಗಳಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 5
     ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ.

• ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು "ಚೇತನ" ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ. 1000 ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೀಡುವ ಬದಲಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಲಾ 20,000 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ.

- ಲಿಂಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇವರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವಾಗಿ 20000 ರೂ. ಗಳಂತೆ 1000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ.
- 179) ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಡುಮಾಮಿಡಿ ಮಠದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಾಧನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 180) ವಿಕಲಚೇತನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿ.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎಂ.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂರವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಹೆಯಾನ ಗೌರವ ಧನವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.1500 ರಿಂದ ರೂ.2000 ಮತ್ತು ರೂ.4000 ರಿಂದ 5000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ 10 ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ರೂ.13,000 ರಂತೆ ಗೌರವಧನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 181) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 14 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಹಗಲು ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ 16 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 182) ವಿಕಲಚೇತನರ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ 'ಆಧಾರ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅಂದಾಜು 5200 ವಿಕಲಚೇತರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ:31.03.2014 ರವರೆಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿಯಾಗದಿರುವ ಬಡ್ಡಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

- 183) ರಾಜ್ಯದ 46 ಶ್ರವಣದೋಷ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 5, 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಯೋಗದೊಡನೆ 3.63 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 184) ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಲು 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 7.15 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಂತೆ 2.15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 185) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನರ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 4232 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

ಸಮ ಸಮ ಬಾಳು

ಸಮ ಸಮ ಪಾಲು

– ಕುವೆಂಮ

186) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪ–ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಉಪ–ಯೋಜನೆ (ಯೋಜನೆ ರೂಪುರೇಷೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ ಜಾರಿ. ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 308 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 15834 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 198.75 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 63 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕ್ರಮ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ 143 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ

ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ.

51

- 260 ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು/ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು 12 ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಸತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 61000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- 43.59 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್–ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವಾಗಿ 6.98 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 197.05 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವಾಗಿ 2.30 ಲಕ್ಷ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ನೇರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ.
- 31.39 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್–ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವಾಗಿ 1.82 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 101.23 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವಾಗಿ 74692 ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ನೇರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ.
- 61 ಮುಂದುವರೆದ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ/ ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 349.17 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ. 310 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 31 ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ 17 ಮುಂದುವರೆದ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ವೆಚ್ಚ. ಮತ್ತು 8 ಹೊಸ ವಸತಿ ಶಾಲಾ ಸಂಕೀರ್ಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು 80 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ.
- ಬಂಜಾರಾ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 16 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿಗಾಗಿ 66.25 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚ.
- ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸಹಾಯಧನದ ಮಿತಿಯನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.

- ಭೂ–ಒಡೆತನ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಮೀನು ಖರೀದಿ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 7.50 ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ 888 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 215 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಭೂ–ಮಾಲೀಕರನ್ನಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯೂಯಲ್ ಸ್ಕಾವೆನ್ಜರ್ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 7 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ.

- 187) ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ರಸಋಷಿ ಕುವೆಂಪುರವರ ನುಡಿಗಳಂತೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಸಮಪಾಲನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪ–ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಉಪ–ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 16356 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 188) ನಿವೇಶನ ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಸತಿ ರಹಿತ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ 1.50 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 50,000 ಮನೆಗಳನ್ನು ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ 1.80 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.
- 189) ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 50,000 (ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 35,000 ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 15,000) ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 190) ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗಾಗಿ ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗುವುದು.

191) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಉಪ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ–ಗತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

- 192) ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ 'ಸರಳ ವಿವಾಹ ಯೋಜನೆ'ಯಡಿ ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ 50,000 ರೂ.ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 193) ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮರುಷರು ಇತರೆ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹವಾದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು 50,000 ರೂ. ರಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತರೆ ಜಾತಿಯ ಮರುಷರು ವಿವಾಹವಾದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಂದ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 194) ಸರ್ಕಾರಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ನೀಡಲಾಗುವ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚದ ದರವನ್ನು ರೂ. 800/– ರಿಂದ ರೂ. 900/– ಕ್ಕೆ; ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 1,000/– ರಿಂದ ರೂ. 1,100/–ಕ್ಕೆ; ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ/ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಸತಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 1,100/– ರಿಂದ ರೂ. 1,200/– ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 195) ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾಹೆಯಾನ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ.700/– ರಿಂದ ರೂ.800/–ಕ್ಕೆ; ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.800/– ರಿಂದ ರೂ.900/–ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 196) ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು 1 ರಿಂದ 5ನೇ ತರಗತಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ರೂ.400/– ರಿಂದ ರೂ. 750/– ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ರೂ.450/– ರಿಂದ ರೂ.850/–ಕ್ಕೆ; 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ತರಗತಿ– ಬಾಲಕರಿಗೆ ರೂ.400/– ರಿಂದ ರೂ.900/– ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ರೂ.550/– ರಿಂದ ರೂ.1,000/–ಕ್ಕೆ ;

8ನೇ ತರಗತಿಯ ಬಾಲಕರಿಗೆ ರೂ.650/– ರಿಂದ ರೂ.1,000/–ಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ರೂ.900/– ರಿಂದ ರೂ.1,100/–ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

- 197) ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.750/– ರಿಂದ ರೂ.20,000/–; ಅಂತಿಮ ಪದವಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.1,000/– ರಿಂದ ರೂ.25,000/–; ಅಂತಿಮ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.1,250/– ರಿಂದ ರೂ.30,000/–; ಅಂತಿಮ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.1,500/– ರಿಂದ ರೂ.35,000/– ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 198) ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಇ–ಲರ್ನಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ Spoken English Course ನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 199) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ರಿಯಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ಸಾಲ ಮೊತ್ತವನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಮರು ಪಾವತಿ ಅವಧಿಯನ್ನು 5 ವರ್ಷದಿಂದ 8 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 200) ಕರ್ನಾಟಕ ಜರ್ಮನ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

201) ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಲಸೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ತಾಂಡಾ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಂಜಾರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಮ್ನಾಬಾದ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೋರಂಪಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗದ್ದನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಬಂಜಾರ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 202) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೋಲಿಗ ಜನಾಂಗದವರು sickle cell anaemia ಎಂಬ ರಕ್ತ ಹೀನತೆಯ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿನಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 203) ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೋಷಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 6 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ 6 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 15 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.
- 204) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಭೋವಿ ಜನಾಂಗದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭೋವಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 205) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ / ವೈದ್ಯಕೀಯ / ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೋರ್ಸ್ಗಳಿಗೆ CET, COMED-K, Deemed Universities ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೋಷಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 2.50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರೆಗೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ 2.5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರೆಗೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.
- 206) ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರು 1929ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ನಗರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಚಾರಿಟೆಬಲ್ ಅಂಡ್

ಎಜುಕೇಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಧಾರವಾಡರವರ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 207) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಮೂಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಗಿರಿಜನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 208) ಅರಣ್ಯ ಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಪ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ VAT ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 209) ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರ ಸಮಗ್ರ ಲೇಖನ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಮರು ಮುದ್ರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 210) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ "ರಾಜ್ಯ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ"ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 211) ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಾಂಗದವರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ದಲಿತ ಮುಖಂಡರುಗಳಾದ ದಿವಂಗತ ಬಿ.ರಾಚಯ್ಯ, ಎನ್.ರಾಚಯ್ಯ, ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಇವರುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ತಲಾ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಂತೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 212) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 4584 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

213) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- 'ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿ 75 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ 66,659 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ
- 4.16 ಲಕ್ಷ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಡಲು 200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ 7.41 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ.
- ಸಮುದಾಯ ಭವನಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ 225 ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ.
- ಗೊಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಲೆಮಾರಿ/ ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 47.81 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ.
- ಮಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಕ್ ನಂತರದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜಮಖಾನ ಮತ್ತು ಹೊದಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಗಣಕ ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ
- ಐಎ.ಎಸ್., ಕೆ.ಎ.ಎಸ್., ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಕೋಚಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು 892 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜನೆ.
  - 13 ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ

- 214) ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ವಸತಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಸಿಕ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚದ ದರಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.500/– ರಿಂದ ರೂ.600/–ಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.600/– ರಿಂದ ರೂ.700/–ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 215) ಪಿಎಚ್.ಡಿ, ಪೂರ್ಣಾವಧಿ (Ful Time) ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ 1000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ 5000/–ರೂ.ಗಳಂತೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನ/ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 216) ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕೋಶವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು (OBC Cell) ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 217) ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ–15(4) ಮತ್ತು 16(4)ರನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯನ್ನು "ಮೀಸಲಾತಿ ತನಿಖಾ ಘಟಕ"ವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 218) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ನೇತಾರ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರವರು ಜನಿಸಿ 100 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು 2015ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷವೆಂದು ಆಚರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
- 219) ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ "ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು"ರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 100 ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ 100 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

220) ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ., ಪಿ.ಯು.ಸಿ., ಪದವಿ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ 2500 ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ "ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಪ್ರತಿಭಾ ಮರಸ್ಕಾರ" ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 221) ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಂತೆ "ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನ" ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 222) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಮಾಸಿಕ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚದ ದರಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ರೂ.1000/–ದಿಂದ ರೂ.1100/–ಕ್ಕೆ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ರೂ.1100/–ದಿಂದ ರೂ.1200/–ಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ರೂ.800/–ರಿಂದ ರೂ.900/–ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 223) ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ 331 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 45 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 224) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ 2195 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು 35 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 225) 815 ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ. ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಸಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 226) ಬುಡುಬುಡಕಿ, ದೊಂಬಿದಾಸ, ಹೆಳವ, ಗೊಂದಳಿ, ಕಿಳ್ಳೇಕ್ಯಾತ, ಪಿಚಗುಂಟಲ, ಶಿಕ್ಕಲಿಗಾರ್, ಬುಂಡೆಬೆಸ್ತ, ಗೊಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ 46 ಅಲೆಮಾರಿ/ ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸ್ವಯಂ–ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ತರಬೇತಿ–ಸಾಲ, ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಭೂ ಒಡೆತನ ಯೋಜನೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 227) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗದ ಮುಖಾಂತರ ಏಪ್ರಿಲ್ 11, 2015 ರಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ 30ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 116 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 73 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 228) 'ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ'ಯಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಶೇ.15ರ ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ.
- 229) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿದಾರ ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ಮಡಿವಾಳ, ಕುಂಬಾರ, ಉಪ್ಪಾರ, ಸವಿತಾ, ತಿಗಳ, ಮೂರ್ತೆದಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.2ರ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಶೇ.15ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ 2 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ.
- 230) ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 231) 'ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು 50,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ 75,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಧನ ಸಹಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ 112.5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 232) ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಈಗಿರುವ ಪ್ರತಿ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ. 1.5 ಲಕ್ಷದಿಂದ 2 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 30 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 233) ಸವಿತ ಸಮಾಜದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಗಳಾದ ಡೋಲು ಮತ್ತು ನಾದಸ್ವರ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪುನಃಶ್ವೇತನಗೊಳಿಸಲು ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

234) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕೆನೆಪದರ ಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ 4.5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 6 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

235) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 1963 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಹಜ್

236) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆ:

- ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ ಮತ್ತು ಮೆರಿಟ್–ಕಮ್–ಮೀನ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ, ಶುಲ್ಕ ಮರುಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸುಮಾರು 10.16 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 318.76 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ವಿತರಣೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಂಜೂರಾತಿ, ವಿತರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳೀಕೃತ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಎನ್.ಇ.ಎಫ್.ಟಿ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಶೇ.52ರಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ 106 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು, 5 ಹೊಸ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲಾ/ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ 2 ನವೋದಯ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ 'ಅರಿವು' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಿ.ಇ.ಟಿ. ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸುಮಾರು 19,866 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 53.50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸುಮಾರು 2,736 ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ 37.7 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ.

- 237) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 238) ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಧನ (ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ರೂ.10,000/–ಗಳು ಡಿ.ಬಿ.ಟಿ. ಮೂಲಕ) ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 239) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹುವಲಯವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 240) ಎಂ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು/ ವಸತಿಶಾಲೆ/ ವಸತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತಮ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 25 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ 25 ಸಂಖ್ಯಾಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 241) ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ 4 ಮೊರಾರ್ಜಿ ವಸತಿಶಾಲೆ ಹಾಗೂ 2 ಮೊರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ 5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು, 2 ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮಾದರಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.
- 242) ಸಿ.ಇ.ಟಿ. ಸೆಲ್ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಆಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅರಿವು ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾಮೆಡ್–ಕೆ ಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಆಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 243) ವಿದೇಶಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೋಷಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು 6 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಒಳಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗರಿಷ್ಠ 20 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಸಂಗ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪೋಷಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು 6 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಂದ 15 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಒಳಗಿದ್ದಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುವುದು.

244) ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ/ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ/ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಭೋಜನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 100 ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

- 245) ಕಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 350 ಉರ್ದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 65 ವಸತಿಶಾಲೆ /ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇ–ಲರ್ನಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 246) ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಾಸ್ಟೇಲ್ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋಕನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
- 247) ಅತಿಕ್ರಮಣಗೊಂಡಿರುವ ವಕ್ಫ್ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದ ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಕ್ಫ್ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಎಸ್.ಪಿ. ದರ್ಜೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಾಸ್ಕ್ ಘೋರ್ಸ್ ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 248) ಹಜರತ್ ಹಮೀದ್ ಷಾ ಮತ್ತು ಹಜರತ್ ಮೌಹಿದ್ ಷಾ ಖಾದರಿ ವಕ್ಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 249) ಮೋತಿನಗರ, ಮಲಬಾರ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರ ನೂತನ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 250) ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಗಂಜಾಂನ ಹಜರತ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಸ್ಮಾರಕದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 251) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2001 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಶಾದಿಮಹಲ್ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಭವನಗಳಿಗೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 252) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಜೈನ ದೇವಾಲಯ (ಬಸದಿ)ಗಳ ಜೀಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 253) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು 1000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ವಸತಿ

254) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ, 4351.79 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 2013–14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 3.17 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು 2014–15ನೇ ಜನವರಿಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ 2.33 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 5.50 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ತರಲು, ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಲಾಟರಿ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಹಿ ಬಳಸಿ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆನ್ಲೈನ್ ಅನುಮೋದನೆ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಜಿಪಿಎಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಎಸ್ಎಂಎಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

- 255) ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ–ರಹಿತ ಬಡ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 15,877 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 20,000 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.
- 256) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ, 3 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ 4.80 ಲಕ್ಷ ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಗುರಿಯ ಪೈಕಿ, 2.98 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 30,000/– ರೂ.ಗಳ ಫಲಾನುಭವಿ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಸ್ವತಃ ಭರಿಸುವುದು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 3405 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಹಾಗೂ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದೆ.

257) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೊಳಗೇರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

- 258) ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಳಗೇರಿ (ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಲನೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1973ಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಯೋಜಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಳಗೇರಿ ಉಪಕರವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 259) ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ ಮೂಲಕ ನಿವೇಶನಗಳ ಬದಲು ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅಶಕ್ತ ವರ್ಗಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಧಾರಣೀಯ ವಸತಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ತರಲಾಗುವುದು. ವಸತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯ್ದೆ, ನಿಯಮಗಳು, ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ 1962ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 260) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 3819 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

261) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ನಬಾರ್ಡ್ RIDF-XXರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ 6 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಐ ಟಿ ಐ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 2ನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 29 ಐ ಟಿ ಐ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು 109 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹಂಚಿಕೆ.
- ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧ ಉಡುಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 12 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಸೂತಿ ಮತ್ತು ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 4 ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 2.1 ಲಕ್ಷ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.1ರ ದರದಲ್ಲಿ 541 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 13.64 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆರ್ಎಸ್ಬಿವೈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಿಪಿಎಲ್ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ 1.12 ಕೋಟಿ ಅಸಂಘಟಿತ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ 43 ಲಕ್ಷ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ಕಾರ್ಡ್ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 1.76 ಲಕ್ಷ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಾಹನ ಚಾಲಕರನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ಅಪಘಾತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ.
- ಉಡುಪು (ಗಾರ್ಮೆಂಟ್) ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 67,532 ಮಹಿಳಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಇಎಸ್ಐ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ 14 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ರಕ್ತಹೀನತೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 262) ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ "ಯುವ ಯುಗ" ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 263) ಆಯ್ದ ಐಟಿಐ ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಟ್ರೇಡ್ ಕೋರ್ಸ್ಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 3.5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 264) ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 12.5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

265) ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ 22 ಮಹಿಳಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಟಿವಿ ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 266) ನೂತನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 267) ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಅಸಂಘಟಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದಾದ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್'ನ್ನು ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 268) ಬಾಯ್ಲರ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಾಯ್ಲರ್ ವೆಲ್ಡರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು "ಬಾಯ್ಲರ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ"ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 269) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 852 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಬರಿ ನುಡಿಯಲ್ಲ

ಹಿರಿದಿದೆ ಅದರರ್ಥ

-ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್

270) "ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ" ಎಂದು ವಿಶ್ವಮಾನವ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 271) ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 2.5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 272) ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಅಂತರ್ಜಾಲ ವಿಶ್ವಕೋಶವಾದ 'ಕಣಜ' ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
  - 273) ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ತಲಾ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಂತೆ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
    - ಕಡಲ ತೀರದ ಭಾರ್ಗವ ಡಾ॥ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ.
    - ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಕಾರಿಯಪ್ಪ ಅವರ ಮಡಿಕೇರಿಯ ನಿವಾಸ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ದಿ.
    - ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ॥ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರ ನಿವಾಸದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ.
    - ಕವಿ ಶೈಲ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಇವರ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ/ಮನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- 274) ಕನ್ನಡದ ಸೋದರ ಭಾಷೆ ಕೊಂಕಣಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯಾಗಿ ಕೊಂಕಣ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 275) ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನ ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠವನ್ನು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 276) ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಾಸಕ್ತರು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವ ವರ್ಚುವಲ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿವಿದೆಡೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

277) ಒಟ್ಟು 4 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗತಂಡಗಳ ಮನಶ್ಚೇತನ.
- ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ತಂಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಯೋಗ.
- ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ಚರ್ಮವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಲಾವಿದರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಆಯೋಜನೆ.
- 278) ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ರಂಗಾಯಣಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂ. ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 279) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 1.2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 280) ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವುಳ್ಳ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿರುವ ಬಾದಾಮಿ, ಐಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚಾಲುಕ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 281) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಘೋಷಿತ 772 ಸಂರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪಹರೆ/ಕಾವಲು, ಜಿ.ಐ.ಎಸ್. ಮೂಲಕ ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು 3ಡಿ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಇನ್ಎಂಟರಿ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- 282) ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಘೋಷಿತ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಮೈಸೂರು, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಬೀದರ್, ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಕಿತ್ತೂರು, ಬನವಾಸಿ, ಮಳಖೇಡ, ಬಾದಾಮಿ, ತಲಕಾಡು, ಹಳೇಬೀಡು, ಮೇಲುಕೋಟೆ, ಬೇಲೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ನಾಗಾವಿ, ಲಕ್ಕುಂಡಿ, ಐಹೊಳೆ, ಬಳ್ಳಿಗಾವಿ, ಸನ್ನತಿ, ಕಮ್ಮಟಗಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 20 ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 283) ಮಳಖೇಡ ಕೋಟೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - 284) ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವ
  - 1) ಕಲಬುರಗಿ, ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದಖ್ಖನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮೂಹಗಳು, 2) ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿನ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮೂಹಗಳು, 3) ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಹಳೇಬೀಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮೂಹಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಡೋಸಿಯರ್ ಮತ್ತು ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು 3 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 285) ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಸುರಮರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಸುರಮರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರದಾಸಿಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ಮಷ್ಕರಣಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 286) ಬೈಲಹೊಂಗಲದಲ್ಲಿರುವ ಧೀಮಂತ ಮಹಿಳೆ ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮನವರ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 287) ಶಿವಶರಣ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲೀನರಾದ ಹರಳಯ್ಯನವರ ಗದ್ದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 50 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

13th MARCH 2015 71

288) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ 100 ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲನ್ನು ಕನ್ನಡ ವರ್ಷವೆಂದು ಆಚರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 289) ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರಾದ ಪಿ.ಆರ್.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 290) ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಮುರುಘಾಮಠದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಗುರು ಬಸವಣ್ಣನವರ 325 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 291) ಗಡಿನಾಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾರಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿದ್ದ ಅನುದಾನವನ್ನು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 292) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 303 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸೇವೆ

ಯುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆಸ್ತಿ

– ನುಡಿಗಟ್ಟು

293) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

• ಯುವಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

- ಒಲಂಪಿಕ್ ಪಂದ್ಯಗಳು, ವಿಶ್ವ-ಚಾಂಪಿಯನ್ಷಪ್, ಏಷ್ಯನ್, ಕಾಮನ್ವೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಗಳ ಪದಕ ವಿಜೇತರಿಗೆ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ದೇಶೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 1.50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ' ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 294) 'ಯುವ ಕ್ರೀಡಾ ಮಿತ್ರ' ನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿಗೊಂದು ಯುವ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಘವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಕ್ರೀಡಾಶಾಲೆ/ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಹ ಧನವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ 25,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 295) ಗ್ರಾಮೀಣ ದೇಸಿ ಕ್ರೀಡೆಯಾದ ಕುಸ್ತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು 50 ಗರಡಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಂತೆ 2.5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 296) ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜನರಲ್ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಕಾಡೆಮಿ (ಜೇತನಾ) ಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಜನರಿಗೆ ಸಾಹಸ ಕ್ರೀಡಾ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು.
- 297) 'ಯುವ ಚೇತನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಂದರಂತೆ ಯುವ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಗರಿಷ್ಠ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 298) ಯುವಜನರ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿಮಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಯುವ ಸ್ಪಂದನ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ (Sports Psychology) ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

13th MARCH 2015 73

299) ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಯುವಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಫೆಲೋಷಿಪ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಅರ್ಹ ಯುವಜನರನ್ನು ಪ್ರತೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಫೆಲೋಷಿಪ್ಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

- 300) ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ವತಿಯಿಂದ ನಿಮಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 301) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಯುವಜನಾ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 147 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು

302) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- 2014–15ರಲ್ಲಿ 206618 ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ 2015ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10.35 ಲಕ್ಷ ಅಂತ್ಯೋದಯ ಅನ್ನ ಯೋಜನೆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳು 97.94 ಲಕ್ಷ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳು ಮತ್ತು 33.58 ಲಕ್ಷ ಎ.ಪಿ.ಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳು ಚಾಲ್ರಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- "ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಅದಾಲತ್" ಅನ್ನು ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳ 7ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 303) ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಘಟಕವಾರು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 304) ಎಎವೈ ಮತ್ತು ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ತಲಾ 5 ಕೆ.ಜಿ.ಯಂತೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ 25 ರೂ.ಗಳಿಗೆ 1 ಲೀಟರ್ ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು 2 ರೂ.ಗಳಿಗೆ 1 ಕೆ.ಜಿ ಅಯೋಡಿನ್ಯು ಉಪ್ಪನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 305) ಎಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಲ್ಲಿ 5 ಕೆ.ಜಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು (3 ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು 2 ಕೆ.ಜಿ. ಗೋಧಿ) ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ 10 ಕೆ.ಜಿ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು (5 ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು 5 ಕೆ.ಜಿ. ಗೋಧಿ) ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ 15 ರೂ. ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ ಗೋಧಿಗೆ 10 ರೂ. ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 306) ಮೇ ತಿಂಗಳ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಹೊಸ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 307) ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ತೂಕದ ಜೊತೆಗೆ ಚಿನ್ನದ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಹರಳುಗಳ ಅಪ್ಪಟತೆ/ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಲು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 308) 'ಇ–ಮಾಪನ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕಾನೂನು ಮಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಆನ್–ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

13th MARCH 2015 75

309) 2015–16 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ, ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 2120 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್

310) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 2015 ರವರೆಗೆ 57.81 ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಚೀಟಿ ವಿತರಿಸಿ, 8.90 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, 322 ಲಕ್ಷ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಜಿಸಿದೆ.
- ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ 2118 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 2000 ಜನವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ 650 ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- ಸುವರ್ಣ ಗ್ರಾಮೋದಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ 373 ಕೋಟಿ ರೂ. ಪೈಕಿ 292 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ 1215 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 4.32 ಲಕ್ಷ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 311) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿ 500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
  - ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೊಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ.
  - 'ಗ್ರಾಮೀಣ ಗೌರವ' ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಗೃಹ ಸಹಿತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
  - ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪೆ ಸಂಸ್ಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ.
- 312) 4,000 ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 313) ಈಗಾಗಲೇ 110 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ 66 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 314) ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಣಿ ಪರಿಸರ ಮನರುತ್ಥಾನ ನಿಗಮದ (Karnataka Mining Environmental Restoration Corporation) ಅನುದಾನದ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 315) ಗದಗ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ–ಚಳ್ಳಕೆರೆ–ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು–ಪಾವಗಡ ಮುಂತಾದ ಬಹುಗ್ರಾಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

316) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವಲಯದ ಅನುದಾನದಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ 90 ಬಹುಗ್ರಾಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

- 317) ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 'ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ನೆರಳು ಯೋಜನೆ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 3000 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಮತ್ತು 5 ವರ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 318) ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸುಮಾರು 5000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 319) ಗಾಂಧಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಕಾಯಕ ತಂತ್ರಾಂಶ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಇ–ಆಡಳಿತ ಕೋಶವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 320) ಹಳ್ಳಿಗನ ಬದುಕಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ದೈನಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ 15 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ 6 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ತನ್ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- 321) 'ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಯುವ ಚೈತನ್ಯ' ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1.62 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 40 ರಿಂದ 50ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 322) 'ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಚೈತನ್ಯ' ಯೋಜನೆಯ ಜಂಟಿ ಬಾಧ್ಯತಾ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೋರ್ಟಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 323) 'ನಮ್ಮ ಹೊಲ ನಮ್ಮ ದಾರಿ' ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 324) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮರ್ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಉಪ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗುವುದು.
- 325) ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಜಿ ನಂಜಯ್ಯನಮಠ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ 439 ಹೊಸ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
- 326) ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗದಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾರ್ಯರಂಭ ಮಾಡುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 327) ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕುಡುಂಬಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮನ್ವಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸುಮಾರು 600 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 328) 'ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ' ಯೋಜನೆ ಹಂತ–IIIರಲ್ಲಿ 3855 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಂತ-II ಮತ್ತು ಹಂತ–IIIರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 1335.5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 329) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 9728 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

13th MARCH 2015 79

ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ

330) ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, 35 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 331) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 600 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 332) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 2300 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 333) ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 2014–15ರಲ್ಲಿ 56 ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 30 ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು, ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 334) ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ, ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 335) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 1761 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

- 336) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10 ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಮರಸಭೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು 13 ಮರಸಭೆಗಳನ್ನು ನಗರಸಭೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 337) ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು 219 ನಗರ/ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 80 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 338) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮೂಲಭೂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ತಲಾ 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 339) ರಾಜ್ಯದ 211 ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಗರೋತ್ಥಾನ CMSMTDP 3ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 340) ಕೇಂದ್ರದ "ಪರಂಪರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣ ಯೋಜನೆ" ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾದಾಮಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 341) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ವಸತಿ ರಹಿತರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಹೊಸ ತಂಗುದಾಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ ನಗರಗಳಾದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ– ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಹಾವೇರಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಹೊಸಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.

342) ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ 'ಗೃಹ ಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ

- 343) ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗೀಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 2878.72 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 344) ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಗರೋತ್ಥಾನ ಯೋಜನೆಯಡಿ 1000 ಕೋಟಿ ರೂ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಗಳ ಅನುದಾನದಿಂದ 391.06 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 1500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಬಳಿಯಿರುವ ಬಳ್ಳಾರಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಜಯಮಹಲ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಗಲೀಕರಣ.
  - ಸರ್ಜಾಮರ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹೊರವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ದೊಮ್ಮಸಂದ್ರದವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣ.
  - ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಜೇಡಿಮರ ಜಂಕ್ಷನ್<a>ನಿಂದ ನೈಸ್ ರಸ್ತೆಯವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣ.
  - ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (ಟ್ಯಾನರಿ) ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಎಂ.ಎಂ. ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣ.
  - ದಿಣ್ಣೂರು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಜಯನಗರ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಯಿಂದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣ.

- ಮರ್ತೂರು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಗುಂಜೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸರ್ಜಾಮರ ರಸ್ತೆಯವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣ.
- ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ವಾಯುಪಡೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜಮೀನು ಪಡೆದು ಸುಬ್ರತೋ ಮುಖರ್ಜಿ ರಸ್ತೆಯ ಅಗಲೀಕರಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ.
- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಜಂಕ್ಷನ್ ಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಹಾಗೂ ಆಯ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ಸಪರೇಟರ್ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಟೆಂಡರ್ ಶ್ಯೂರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡ 7 ನಗರಸಭೆ ಮತ್ತು 1 ಪುರಸಭೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿ.
- ರೈಲ್ವೆ ಮೇಲು ಸೇತುವೆ/ಕೆಳಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ; ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದನೆ ಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೈಋತ್ಯ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭೀವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

- 346) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿದಂತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ 859 ಫ್ಲಾಟ್ ಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 5700 ಫ್ಲಾಟ್ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವು ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 2015ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5000 ಫ್ಲಾಟ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 347) ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಡಾವಣೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು 5000 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಮಾರ್ಚ್-2015ರೊಳಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. 2015-16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರು 5000 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 348) ಒಟ್ಟು 117 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮನುರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 12 ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. 14 ಕೆರೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 19 ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಒಟ್ಟು 33 ಕೆರೆಗಳ ತಂತಿಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
- 349) ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪಿಪಿಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ Sky walk ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 350) ಹೊರವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಳ ಜಂಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಸೇತುವೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲುಸೇತುವೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ 80 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

351) ಹೊರವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯ ದೊಡ್ಡನೆಕ್ಕುಂದಿ ಜಂಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೇಲುಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ 44 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

- 352) ಹಂತ–1ರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಶೇ. 90ರಷ್ಟು ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 17 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ 02 ಮಾರ್ಗಗಳು (ಬೈಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎಂ.ಜಿ. ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಪೀಣ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆಯವರೆಗೂ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ಪೀಣ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಗಸಂದ್ರದ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮುಂದಿನ 02 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದು, ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ನಾಯಂಡನಹಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗವು 2015ರ ಮಧ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಹಂತ–1ರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 2015ರ ಕೊನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ. ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- 353) ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಯೋಜನೆಯ 2ನೇ ಹಂತದ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ (Utility Shifting) ಹಾಗೂ ಸಿವಿಲ್ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015ರ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲ ಮಂಡಳಿ

- 354) ಎನ್.ಬಿ.ಆರ್ನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 500 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ತರುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಹಂತವಾಗಿ ಟಿ.ಕೆ.ಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯಶದವರೆಗೆ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- 355) 50 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ಟ್ರಂಕ್ ಒಳಚರಂಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಕೆ.ಆರ್.ಮರಂ, ಕೆ ಮತ್ತು ಸಿ ಕಣಿವೆ, ದೊಡ್ಡಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 150 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 7 ಹೊಸ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

356) 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 50 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 357) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು. ನೀರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರ ಆರ್ ಆರ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೃ.ಬೆಂ.ಮ.ಪಾಲಿಕೆಯು ತನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಪಿ.ಐ.ಡಿ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 358) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮ ಸೇರಿದಂತೆ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 4770 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ

- 359) 682.36 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 38 ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ 55 ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಟ್ಟು 93 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪೈಕಿ 4 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು 1 ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಚಾಲ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- 360) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ 10 ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ 10 ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 658.08 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 361) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಯೋಜನೆಗೆ (UIDSSMT) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.
- 362) ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಗರ ನೀರು ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 13 ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ 1 ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ 24/7 ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮ

- 363) 20 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ನೆರವಿನಡಿಯಲ್ಲಿ 24X7 ನಿರಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 20 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು 6 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- 364) ಬಾಹ್ಯ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ 17 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- 365) ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಅಭಿಯಾನದ ನಗರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಉಪ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.
- 366) ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ಪಟ್ಟಣದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 173 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 367) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 11,465 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಂದಾಯ

368) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಖಾತಾ, ಮ್ಯುಟೇಷನ್, ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಮುಂತಾದ ನಮೂದುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು 3547 ಕಂದಾಯ ಅದಾಲತ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ 3.69 ಲಕ್ಷ ಪಹಣಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1,708 ಪಿಂಚಣಿ ಅದಾಲತ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ 57,752 ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 1.03 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಲ್ಯಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ 'ಇ–ಸ್ವತ್ತು' ತಂತ್ರಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ "ಕಾವೇರಿ" ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಅನಧಿಕೃತ ಲೇಔಟ್ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಸುಮಾರು 2.20 ಕೋಟಿ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಕಂದಾಯ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಟಲಾಗ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈಗಾಗಲೇ ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು 13 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿನ ಪೈಕಿ 69,625 ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನು ತೆರವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ 1,400 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ 4,462 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ತೆರವು ಸೇರಿದೆ.

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಇನ್ಫರ್ಮೆಷನ್ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್' ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಇದರಲ್ಲಿ 13,973 ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ 173 ಗ್ರಾಮಗಳ ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳ ಗಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಒತ್ತುವರಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 369) ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
  - ಭೂಪರಿವರ್ತನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆನ್ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ತಂತ್ರಾಂಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಆದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಾಡ ಕಛೇರಿ, ಕಿಯೋಸ್ಕ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
  - ಕಂದಾಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂತ್ರಾಂಶ ಜಾರಿ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು / ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಆದೇಶಗಳ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಆನ್ಲ್ ನ್ನೆನಲ್ಲಿಯೇ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಅಟಲ್ಜೀ ಜನಸ್ನೇಹಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಸ್ಎಂಎಸ್ ಮೂಲಕ ಗಣಕೀಕೃತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರವಾನೆ. ಗಣಕೀಕೃತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಸಿಂಧುತ್ವ/ನೈಜತೆಯನ್ನು ದತ್ತಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ.
  - ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಹದಿನೈದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ, ಇಪ್ಪತ್ತಾರು

ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 25 ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾಗದ ರಹಿತ ಕಛೇರಿ' ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜಾರಿ.

- ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 371(ಜೆ) ರಡಿ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳ ವಿತರಣೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ವಿತರಣೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಂತ್ರಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಆನ್ ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ.
- 370) ಖಾತಾ ಬದಲಾವಣೆ, ಪೌತಿ ಖಾತೆ, ಋಣ ದಾಖಲೆ, ಭೋಗ್ಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಭೂಮಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಾಡಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂಮಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾಡಕಛೇರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 371) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಡಿ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ಪೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಪಹಣಿ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆಯ ವಿತರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಪೋಡಿಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಾಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 372) ಶ್ರೀ ಕೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯನ್ವಯ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 373) ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉಡುಪಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶೇಕಡ 75:25ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಉಪಶಮನ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 120.60 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 374) ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ 'ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ನಿಧಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1000 ರೂ. ಗಳಿಂದ 5000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

- 375) ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಮರ ಮತ್ತು ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೀರಸಂದ್ರ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 376) ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಂತ ಸೇವಾಲಾಲ್ ರವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸೂರಗೊಂಡನಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 377) ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ "ಅಕ್ಷರಧಾಮ" ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಕೂಡಲಸಂಗಮ, ಚಿಕ್ಕಸಂಗಮ ಹಾಗೂ ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 378) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯು ರಚನೆಯಾಗಿ 75 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಫೆಬ್ರವರಿ–2015ರಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅಮೃತ್ ಭವನ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 379) ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುಮಾರು 27,700 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ತಸ್ತೀಕ್ ಮೊತ್ತ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 24,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 36,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 380) ಬೃಹತ್ ದೇವಾಲಯಗಳಾದ ಕೊಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀ ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕುಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ನಂಜನಗೂಡಿನ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಗಾಣಗಾಪುರ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಸವದತ್ತಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಎಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ "ಬೃಹತ್ ದೇವಾಲಯ

ಪೂರ್ಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 400 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 381) ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮುಕ್ತ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು, ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ, ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆಯಾಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಗಣದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ "ಸ್ವಚ್ಛ ಮಂದಿರ ಅಭಿಯಾನ"ವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 382) ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ "ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ"ವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು. 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 383) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 4,827 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಧನ

384) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ಬಿ.ಟಿ.ಪಿ.ಎಸ್–III ಮತ್ತು ಯರಮರಸ್ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು 371(ಜೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 750 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರೈತರ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ/ ಕುಟೀರಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 6,200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

- 2014ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಿಡ್ಗೆ 576.35 MW ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2015ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 507.20 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮೂಲಗಳಿಂದ (NCE) 473.15 MW ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸೇರಿದೆ.
- 385) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಬಿಟಿಪಿಎಸ್–III ಮತ್ತು ಯರಮರಸ್ ಘಟಕಗಳು– 1 ಮತ್ತು 2 ರಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 2,325 ಮೆ.ವ್ಯಾ.ಗಳಷ್ಟು, ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 221 ಮೆ.ವ್ಯಾ.ಗಳಷ್ಟು, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಂದ 815 ಮೆ.ವ್ಯಾ.ಗಳಷ್ಟು, ಹಾಗೂ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳ ನವೀಕರಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 3,361 ಮೆ.ವ್ಯಾ.ಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ನನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
  - ಯಲಹಂಕದಲ್ಲಿ 350 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅನಿಲ ಆಧಾರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕ್ರಮ.
  - 1000 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಾರ್ಕನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 5,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಕ್ರಮ.
- 386) ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ 75 ಹೊಸ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 387) ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದ 50,000 ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

388) ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ಪ್ರಯತ್ನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ "ನಗರ ಜ್ಯೋತಿ" ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿಯಿರುವ MV/SV ಲ್ಯಾಂಪ್ ಗಳನ್ನು LED ಲ್ಯಾಂಪ್ ಗಳಿಂದ ಬದಲಿಸಲಾಗುವುದು.

- 389) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಪಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 390) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಬಂಧಿತ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಗಣಕೀಕೃತ ಕೇಂದ್ರೀಯ ದೂರು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 391) ಕೃಷಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕುಟೀರ ಜ್ಯೋತಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಒದಗಿಸಲು 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7,498 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 392) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಧನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 12,878 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ

393) 2014-15 ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

• ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 19,288 ಕಿ.ಮಿ. ಉದ್ದದ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (SHDP), ಕೆಶಿಪ್(KSHIP), ಕೆಆರ್ಡಿಸಿಎಲ್, ಕೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಅನುದಾನದಿಂದ 3,570 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ 2231.82

- ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 1886.95 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 49,942 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ನಬಾರ್ಡ್ ಯೋಜನೆ, ಕೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ, 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಅನುದಾನದಿಂದ 4121 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 116 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 251 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 571.21 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯಡಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಉಪ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 375 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 131 ಸೇತುವೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು ಈ ಪೈಕಿ 83 ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1801 ಕಟ್ಟಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 3898.97 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪೈಕಿ 125 ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 48 ರಲ್ಲಿನ ಶಿರಾಡಿ ಘಾಟ್ ರಸ್ತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ 131.71 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. 18 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮರಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ Air Cooled Blast Furnace Slag ಮತ್ತು M Sand ಅನ್ನು ಬಳಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

394) ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-3ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸುಗಮ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 395) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಲು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು 1,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 396) ಜತ್–ಜಂಬೋಟಿ (ರಾ.ಹೆ–31) ಯಲ್ಲಿ 76 ಕಿ.ಮೀ ರಸ್ತೆಯನ್ನು 302.96 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಇಪಿಸಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 397) ಕೆ.ಆರ್.ಡಿ.ಸಿ.ಎಲ್ ಮತ್ತು ಕೆಶಿಪ್ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ (Users Fee) ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 398) ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರ (2ನೇ ಹಂತ). ಬೆಲೆಕೇರಿ, ಮಾವಿನಕುರ್ವೆ, ತದಡಿ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಆಮದು–ರಫ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.
- 399) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 7,463 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

400) ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ:

• ಕೆಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- ಕಲಬುರಗಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ (ಎಎಐ) ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

401) ರೈಲ್ವೆ:

- ರಾಮನಗರ–ಮೈಸೂರು ರೈಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಜೋಡಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದು, 2015ರಲ್ಲಿ ರೈಲುಗಳು ಸಂಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿವೆ.
- ಬೀದರ್-ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-ಹಾಸನ ಹೊಸ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- ಮುನಿರಾಬಾದ್ ಮೆಹಬೂಬ್ನಗರ, ತುಮಕೂರು–ರಾಮದುರ್ಗ, ಕುಡಚಿ–ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು–ಸಕಲೇಶಪುರ ರೈಲ್ವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಹಂಚಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗದಗ–ವಾಡಿ, ಹೆಜ್ಜಾಲ– ಚಾಮರಾಜನಗರ ಈ ಹೊಸ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಯಾದಗಿರಿ ರೈಲು ಬೋಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 402) ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಕೆಸಿಪ್) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ 15 ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸೃಜನೆಗಾಗಿ, ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುವಾಗುತ್ತದೆ.

403) ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈಲ್ವೆ ಮುಂದುವರಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗುವುದು.

404) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 764 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಕೈಗಾರೀಕರಣವಾಗು ಇಲ್ಲ ನಾಶವಾಗು

– ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

- 405) ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು 'ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್' ರಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 406) ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 10,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಹೆಚ್–4 ರ ಸಮೀಪ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ 3 ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೋಡ್ಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂಬಯಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 407) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಸಂತನರಸಾಮರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯ (NIMZ) ವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80,000 ಜನರಿಗೆ ನೇರ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 1.6 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

- 408) ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ 1,500 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾದ್ಗಿರ್ನಲ್ಲಿ 3,200 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 409) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ/ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಸಿ/ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು / ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ / ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 410) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಪಾರ್ಕ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯಲ್ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಅಪ್ ಗ್ರೇಡೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ (ಎಂ.ಐ.ಐ.ಯು.ಎಸ್.) 93 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಕಾಮನ್ ಫಿನಿಷಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿ (ಎ.ಸಿ.ಸಿ.ಎಫ್) ಅನ್ನು ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಎಂ.ಎಸ್.ಎಂ.ಇ. ವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 411) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು (ಎಂ.ಎಸ್.ಎಂ.ಇ.) ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಏರೋಸ್ಪೇಸ್, ಆಟೋಮೋಟಿವ್, ಮೆಷಿನ್ ಟೂಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಒತ್ತಾಸೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.
  - 412) ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ವಯ
    - ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ.ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್ಎಂಇ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ 20%, ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೆ ಶೇ.5, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪಂಗಡದ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೆ ಶೇ.22.5 ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ (ವರ್ಗ-1 & 2ಎ)ರವರಿಗೆ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.
    - ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

• ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪಂಗಡದ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನದ ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ರೂ. 15 ರಿಂದ 35 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

- 413) ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕ / ಯುವತಿಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಬೆಂಬಲ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿ, 25% ರಿಂದ 35% ರವರೆಗೆ ಅಂಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ತಲಾ ಗರಿಷ್ಠ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 414) ವೈಮಾಂತರಿಕ್ಷ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೇಂದ್ರ (Aero Space Technology centre)ವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ (ಪಿಪಿಪಿ) ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 415) ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಯರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್ಗಳನ್ನು (ಉತ್ಪಾದನೆ, ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಕೇಂದ್ರ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ 'ತೆಂಗು ನಾರಿನ ಭಾಗ್ಯ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾಯರ್–ಎಕ್ಸ್ ಪೋ ಆಯೋಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 416) ಎಂ–ಸ್ಯಾಂಡ್ (Manufacture sand) ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮರಳು ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ–ಸ್ಯಾಂಡ್ನ ಹೊಸ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ರಷರ್ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಎಂ–ಸ್ಯಾಂಡ್ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಹಾಯ ಧನವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 417) ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಮರಳು ಮತ್ತು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಜಮೀನು ಹಾಗೂ ಈಕ್ವಿಟಿ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- 418) ಆನ್ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಪರ್ಮಿಟ್ ಪಡೆದು ಮರಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಹೊಸ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು CAPEX-OPEX Model ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲು 6 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 419) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 30 ಗಡಿ ಚೆಕ್ಪೋಸ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸದರಿ ಚೆಕ್ಷೋಸ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಟಿವಿ ವೇ-ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮತ್ತಿತರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಖನಿಜ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 1.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 420) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಗಣಿಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 35 ಗಣಿಗುತ್ತಿಗೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರಿನ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು MECL (Mineral Exploration Corporation Limited) ವತಿಯಿಂದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 421) ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿ ಭಾದಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮನಃಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈನಿಂಗ್ ಎನ್ವರಾನ್ ಮೆಂಟಲ್ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಕಾರ್ಮೋರೇಷನ್ (KMERC) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಗಣಿ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 422) 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್–ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುದಾನದಿಂದ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಟೆಕ್ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- 423) ಕೈಮಗ್ಗ ನೇಕಾರರಿಗೆ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ನೂಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಮಗ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ "ನೂಲು ಸಂಗ್ರಹಣ ಘಟಕ" (Yarn depot) ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

424) ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಇಳಕಲ್ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಸೀರೆಗಳು, ಗುಳೇದಗುಡ್ಡದ ಕಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೈಮಗ್ಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಮಳಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

- 425) ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಶಿರಾ (ತುಮಕೂರು) ಮತ್ತು ಕುಡುತಿನಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ) ಯಲ್ಲಿ ಮೆಗಾ ಜವಳಿ ಪಾರ್ಕ್ ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು.
- 426) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 9 ಸಹಕಾರಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ 76.71 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಈಕ್ವಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ 113.55 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಸಹಕಾರಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಗಳ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 427) ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 5 ಸಿದ್ದ ಉಡುಮ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು (Garment industry) ಶೇ.50ರ ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಂತೆ ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 15 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 5000 ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 15000 ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 428) 3,000 ಮಹಿಳಾ ನೇಕಾರರಿಗೆ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು 60 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- 429) 20 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
- 430) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಇಚ್ಛಿಸಿದೆ. BIFR ಮುಂದೆ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 120 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ BIFRಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ
- 431) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 1111 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ 432) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು –

- ನ್ಯಾಸ್ಕಾಮ್ನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ರಫ್ತು ಆದಾಯ 2 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀರಬಹುದು ಎಂದು ಹಾಗೂ 10 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಘೋಪಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಐ–4 ನೀತಿಯಡಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು 2 ಮತ್ತು 3ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಗರಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಪರಿಪೋಷಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು (Incubation Centre) ಆರಂಭಿಸಲು, ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈ–ಫೈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗಶಃ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 56 ಕೋಟಿ
   ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಪರಿಪೋಷಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಕಾಮನ್ ಇನ್ ಸ್ಟುಮೆಂಟೇಶನ್ ಸೌಲಭ್ಯವು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ದವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತರತ್ನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್ ಮೂಲಕ 80ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಔಷಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು, 150 ಯುವ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 2,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಮೆಟ್ರಕ್ ಮಳೆ ಮಾಪಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

433) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕ start-up ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು start-up ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾರ್ಟ್ಅಪ್ ನಿಧಿ ಮತ್ತು Hack-Cellerator ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 434) ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಐಟಿ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 435) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡ 2015–16ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಂತಿಗೆಯಾದ 12.10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 436) Bio-venture Fund ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೊಸ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೀತಿಯನ್ನು (Bio-Technology Policy) ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 437) 2015–16ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ಉಡುಪಿ, ಚಿತ್ತಾಮರ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ 4 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 438) ಪ್ರತಿ ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಸಂಚಾರಿ ತಾರಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ತಾರಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 439) ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯರ 900ನೇ ಜಯಂತಿಯ ನೆನಪಿಗಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರದ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

- 440) ಆಯ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವೈ–ಫೈ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ನಗರವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಾದ್ಯಂತ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 441) 'ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಐಎಸ್' (ಕೆ–ಜಿಐಎಸ್)ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಜಿ.ಐ.ಎಸ್ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ಧಾರ ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೆ–ಜಿ.ಐ.ಎಸ್ ಅನ್ನು 150 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 442) ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಿಯೋನಿಕ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
- 443) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 202 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇ–ಆಡಳಿತ

- ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇದುವರೆಗೆ 1.22 ಲಕ್ಷ ಬಳಕೆದಾರರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಡೌನ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು ಗುರಿಗಳನ್ನು (hits) ಈಡೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ 1.6 ಕೋಟಿಗೂ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ವಹಿವಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಮರಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಧಾರ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- KSWAN ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಕ್ಲೌಡ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ KSWAN 2.0 ವಿನ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆನ್ಲೈನ್ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೇದಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

• ಬೆಂಗಳೂರು ಒನ್ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಒನ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿ 134 ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಇ–ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಿಟಿಜನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ಗಳ (CSC) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 445) ರಾಜ್ಯ ದತ್ತ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳ, ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಪರೇಷನಲ್ ಸೆಂಟರ್ (SOC) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 446) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕಛೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು / ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಯೂನಿಕೋಡ್ನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕನ್ನಡ ತಂತ್ರಾಂಶ / ಕನ್ನಡ ಗಣಕ ಯೋಜನೆ (Kannada Computing Project) ಯನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 447) ಬೃಹತ್ ದತ್ತಾಂಶ ವೇದಿಕೆ (Big Data Platform) ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ (G2C) ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುತ್ತದೆ.
  - 448) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇ–ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ 51 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

- 449) ಕರ್ನಾಟಕ ಟೂರಿಸಂ ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್ ನೀಡಿದ್ದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೂ ಮುಂದುವರೆಸಲು 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 450) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫೆಸಿಫಿಕ್ ಏಷ್ಯಾ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (ಪಾಟಾ) ಮೇಳವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಮೇಳ ಏಷ್ಯಾ ಫೆಸಿಫಿಕ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮೇಳವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 100ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ದೇಶಗಳಿಂದ 1000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಟ್ರಾವಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಕ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 451) ಅರಣ್ಯ ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿಹಾರಧಾಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಚಾರಣವನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಲು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ 20 ಪ್ರವಾಸಿ ಟ್ರೆಕ್ಕಿಂಗ್ ಪಥಗಳನ್ನು (ಎಕೋ ಟ್ರಯಲ್ಡ್) ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 452) ಜಂಟಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮತ್ತು ಪಿಪಿಪಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
  - ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೌಲಸೌಲಭ್ಯ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ ಬೇಲೂರು, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಹಂಪಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂಸ್ ಟೂರಿಸಂ ಮತ್ತು ಮೆರೈನ್ ಟೂರಿಸಂ ಯೋಜನೆ.
  - ನಂದಿಬೆಟ್ಟ, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ, ಮಧುಗಿರಿ ಏಕಶಿಲಾ ಬೆಟ್ಟ, ಹಾಗೂ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿ ಗಿರಿಧಾಮದಲ್ಲಿ ಕೇಬಲ್ ಕಾರ್ ಯೋಜನೆ.
  - ಜೋಗ್ಜಲಪಾತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ.
  - ಕೆ.ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ.ಸಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಊಟ, ವಿಜಯಪುರ (ಮಯೂರ ಆದಿಲ್ ಶಾಹಿ) ಹಾಗೂ ಜೋಗ್ಫ್ಲ್, ಪ್ರವಾಸಿ ಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರವಾನ್ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಹಲಸೂರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋಟಿಂಗ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್ ಯೋಜನೆ.
  - ಕೆಎಸ್ಟಡಿಸಿ ವತಿಯಿಂದ ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಏರ್ಚಾರ್ಟರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಹೆದ್ದಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ.
- 453) ವಿಜಯಪುರ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಗರಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಮಾದರಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 454) ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

455) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 456) ಕರ್ನಾಟಕ ಜ್ಞಾನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಕುರಿತು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ (multimedia) ಗ್ಯಾಲರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಗ್ಯಾಲರಿಯು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿದೆ. ಈ ಗ್ಯಾಲರಿಯನ್ನು 3.5 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 457) ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 458) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 406 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ

- 459) ರಾಜ್ಯ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಒದಗಿಸಿರುವ ಶೇ. 30ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಶೇ.33ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
- 460) ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 2011ರ ಜನಗಣತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಗರ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮನರ್ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ವಾರ್ತಾ

461) 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು -

- ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಮಾಸಾಶನ 3000 ರೂ. ಗಳಿಂದ 6000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಡಾ: ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಸ್ಮಾರಕ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ.
- ಏಳನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಯಶಸ್ವಿ ಆಯೋಜನೆ.
- ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ ಸಂಘಟನೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 6 ಲಕ್ಷ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- 462) ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗವು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಸಂಗೀತದ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ "ಗಾನಯಾನ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- 463) ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಶಿಲ್ಪಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಧಾನಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರ 125ನೇ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 464) ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಲೇಸರ್ ಮತ್ತು ಎಲ್.ಇ.ಡಿ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕಲಾತಂಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ "ಪ್ರಗತಿ ಮಾಹಿತಿ" ಅರಿವಿನ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸಂಘಟಿಸಲಾಗುವುದು.
- 465) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಮ್ಮಾವು ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ 100 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಚಿತ್ರನಗರಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

466) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 93 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಒಳಾಡಳಿತ

- 467) ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು, 'ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಮಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್' ಅನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಟ್ಟಡ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಆಧುನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 468) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ರೂ.1000/– ರಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ 9 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಜೊತೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತ್ವರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ '50 ಹೊರ ರೋಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 469) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ 10 ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ 30 ಹೊಸ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು.
- 470) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ಎಸಗುವ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಎಸ್.ಪಿ, ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 15 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 6 ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 471) ಅಪರಾಧಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಾಪ್ರಮಾಣ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಎಫ್.ಎಸ್.ಎಲ್. ಘಟಕವನ್ನು ಮನರ್ ಸಂಘಟನೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 472) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಬಿ–ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುವುದು.

- 473) ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರ ಸಂಚಾರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬೆಲ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ (BelTrac) ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ನಗರ ಸಂಚಾರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್–ಟ್ರಾಕ್ (H-Trac) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲು ಪ್ರತಿ ನಗರಕ್ಕೆ 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಂತೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 474) ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, 'ಹೆದ್ದಾರಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಯೋಜನೆ' ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 300 ಹೆದ್ದಾರಿ ಗಸ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗುವುದು.
- 475) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸರ್ವೆಲೆನ್ಸ್ ಕ್ಯಾಮರಾಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 8 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 476) ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾರಾಗೃಹವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 477) ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಬಂದೀಖಾನೆಯನ್ನು 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 478) 20 ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಟಿವಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, 10 ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಲೈಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು 5 ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಲಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 479) ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಗೃಹರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪೌರ ರಕ್ಷಣಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು 70 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

480) ರಾಜ್ಯದ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳಿಗೆ ತಲಾ 3000 ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಖರೀದಿ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.

- 481) ನಕ್ಸಲ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 3 ಹೊಸ ನಕ್ಸಲ್ ನಿಗ್ರಹ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 482) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 4372 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ

- ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ದಿ:15.01.2015ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ 12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 31 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ/ಸಹಾಯಕ ವಲಯ ಸಾರಿಗೆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ, ಕಲಿಕೆದಾರರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ಗಾಗಿ ಆನ್ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ದಿ: 15.02.2015 ರಿಂದ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಫ್ಯಾನ್ಸಿ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ಮೂಲಕ ವಿಕ್ಷಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಫ್ಯಾನ್ಸಿ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಜಾರಿ.

2015-16ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

484) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಗಾಗಿ ಚಾಲಕರ ಚಾಲನಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಳೆಯಲು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಚಾಲನಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 485) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆನ್ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಏಕರೂಪದ ಕ್ಲೌಡ್ ಆಧಾರಿತ ವೆಬ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ನನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಬಲಿಷ್ಠ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
- 486) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 1208 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ

- 487) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 44,472 ಮಂದಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮತ್ತು 2020 ಮಂದಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಬೃಹತ್ ಲೋಕ್ ಅದಾಲತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 2.25 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲೋಕ್ ಅದಾಲತ್ಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿವೆ. ಬಾಧಿತ ಪರಿಹಾರ (Victim Compensation) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ 52 ಜನರಿಗೆ ಒಟ್ಟು 95 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 488) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಸೌಧ, ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 489) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯುವ ವಕೀಲರಿಗೆ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 490) ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇ–ಲೈಬ್ರರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

491) ಕಾನೂನು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಮಾಸಿಕ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ / ಸ್ಟೈಪಂಡ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 1000/– ರೂ.ಗಳಿಂದ 2000/– ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

492) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 597 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ

493) ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯು 01.04.2016ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಹುಪಾಲು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಿದಾರರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು

494) ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 42,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಬೆಲೆಯು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹರ್ಷದಾಯಕ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತತ್ಸಂಬಂಧ ರಾಜ್ಯಗಳು ತೈಲೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತೈಲೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಿದರೂ, 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ದಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಂದ ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ದಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಂದ ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ

ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಗುರಿಯನ್ನು 46,250 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

495) ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮಾಜದ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಸುಲಭವನ್ನಾಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ

496) ತೆರಿಗೆ ಅನುಸರಣೆ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಹಲವಾರು ಇ-ಆಡಳಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೈದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆಯು ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕ್ಷೇಮುಗಳ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತಡೆ ಉಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮರುಪಾವತಿ ಕ್ಷೇಮುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಹಾರ

- 497) ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಂದಿನ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
- 1. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ 7.5ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನಿಂದ 10.00ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲು,

2. 2015ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ಬೇಳೆ ಕಾಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು,

- 3. ರೂ.500ಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ,
- 4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡ ಜನರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಅವರು ಬಾಳೆ ನಾರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಫ್ಲೋರ್ ಮ್ಯಾಟ್, ಟೇಬಲ್ ಮ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ರನ್ನರ್, ಯುಟಿಲಿಟಿ ಕೈಜೀಲಗಳು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು, ರಬ್ಬರೈಸ್ಡ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- 5. ಬಡ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಬತ್ತಿ ಸ್ಟವ್ ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೇ. 14.5 ರಿಂದ ಶೇ. 5.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು,
- 6. ನದಿ ಪಾತ್ರದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ಮರಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಂ-ಸ್ಯಾಂಡ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ತಯಾರಿಕ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಂ-ಸ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 5.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು,
- 7. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಉದ್ಯಮದ ಬಹುದಿನದ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೇಬಲ್ಗಳು ಅಂದರೆ ಹೈ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಕೇಬಲ್, ಎಕ್ಸ್ಎಲ್ಪಿಇ ಕೇಬಲ, ಜೆಲ್ಲಿ ಪೀಲ್ಡ್ ಕೇಬಲ್, ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಪೈಬರ್ ಕೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಪಿವಿಸಿ ಕೇಬಲ್ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 5.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು,
- 8. ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಿ–ಸೆನ್ಸಿಟೈಸ್ಡ್ ಲಿಥೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಪ್ಲೇಟ್ ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು ಅಂದರೆ ಪ್ಯಾಲೆಟ್ಸ್, ಬಾಕ್ಸ್ ಪ್ಯಾಲೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಲೋಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಗಳು, ಪ್ಯಾಲೆಟ್ಟ ಕಾಲರ್ ಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರಬಹುದಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಮೂಲಕ, ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆ ದರ ಇರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 5.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು,

- 9. ಮೊಹರಾದ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಘೋನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಮೊಬೈಲ್ ಘೋನ್ ಚಾರ್ಜರ್ಗಳ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಮೊಬೈಲ್ ಘೋನ್ ಚಾರ್ಜರ್ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 5.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು,
- 10. ಸೌರಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೋಲಾರ್ ಪಿ.ವಿ. ಪ್ಯಾನಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೋಲಾರ್ ಇನ್ ವರ್ಭರ್ಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- 498) ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಸಿಗರೇಟು, ಸಿಗಾರ್, ಗುಟ್ಕಾ ಮತ್ತು ಇತರೆ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇ. 17 ರಿಂದ ಶೇ. 20ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು,
- 499) ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಬೆಲೆಯು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಲಾಭವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಲುಪಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದು ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಳಗೊಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಕೇವಲ ಶೇ. 1 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಏರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

500) ಒಂದೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮರುಕರನಿರ್ಧರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಪ್ರಥಮ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು,

- 501) ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯನ್ನು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ 180 ದಿನಗಳಿಂದ 365 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲು,
- 502) ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನಂತರದ 5 ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮಾಸಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2003ರ ಪ್ರಕರಣ 10ರ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ 3ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು,
- 503) ತೆರಿಗೆ ತಳಹದಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಆಶಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಪಾವತಿಸಿದ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ 2003 ಕಲಂ 11ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಹೂಡುವಳಿ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯ್ತಿ ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಹುಟ್ಟುವಳಿ ತೆರಿಗೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲು,
- 504) ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಇತರರು ವರ್ತಕರಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು,
- 505) ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಯೋಜನೆಗೆ (ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ) ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಲಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬಯಸುವ ವರ್ತಕರಿಗೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು 'ಸಕಾಲ' ಕಾಯ್ದೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು,

- 506) ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವರ್ತಕರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ನಡವಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಾಗೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ತರಲು ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ತಾವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಅಂತರ್ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲು,
- 507) ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಸರಕು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ / ವಿನಾಯಿತಿ ಕೋರುವ ವರ್ತಕರು ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅಂತಹ ಶಾಸನಬದ್ದ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಘೋಷಿತ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ವರ್ತಕರಿಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

ಪರಿಹಾರ

- 508) ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಇರುವ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ 65 ವರ್ಷದಿಂದ 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು,
- 509) ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯವು ಪ್ರಸ್ತುತ 10,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಸಿಕ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದನ್ನು 15,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಸಿಕ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ

ಪರಿಹಾರ

510 ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ರೀ–ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವ ರೀ–ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಂದು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಕಾಫಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ 900/– ರೂ.ಗಳು ಇದ್ದು ಇದನ್ನು 2,050/– ರೂ.ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

119

ಅಬಕಾರಿ

- 511) ಎಲ್ಲಾ 17 ಸ್ಲ್ಯಾಬ್ ಗಳ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ದರಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ 6 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಅನುಬಂಧ I ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಜಾರಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲಾಖೆಯು 2015–16ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ರೂ.15,200 ಕೋಟಿಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿದೆ.
- 512) 1946 ರಿಂದ ಉಳಿದಿರುವ ಅಬಕಾರಿ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಹಿಂದೆ 2002, 2006 ಮತ್ತು 2010 ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕರಸಮಾಧಾನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತ್ತು. ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಬಕಾರಿ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಹೊಸ ಕರಸಮಾಧಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸಾರಾಯಿ/ಸೇಂದಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಬಾಕಿಯ ಅಸಲಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು

513) ಸುಲಭ ನೋಂದಣಿ: ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಉಪ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಛೇರಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸಮಯವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ಆನ್ ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಮುದ್ರಾಂಕ ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ತಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಪಾವತಿಸಲು

ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಕ್ರಮ ಪತ್ರ, ಮುಂತಾದ ವರ್ಗಾವಣೆ ದಸ್ತಾವೇಜು ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹಾಗೂ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ದೃಢೀಕೃತ ನಕಲು, ಋಣಭಾರ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪಡೆಯಲು "ಸುಲಭ ನೋಂದಣಿ" ವೆಬ್ ತಂತ್ರಾಂಶದಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆ 1908ಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಯದ ಕರಾರು, ಲೀಸ್ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೀವ್ ಅಂಡ್ ಲೈಸನ್ಸ್ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- 514) ಕಾವೇರಿ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರು, ಉಪ ನೋಂದಣಿ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡದೆ, ಕೃಷಿಸಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಧಾರಪತ್ರಗಳನ್ನು, ತೀರುವಳಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಋಣಭಾರ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆನ್**ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ನೋಂದಣಿ** ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- 515) ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು/ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುದ್ರಾಂಕ ಕಾಯ್ದೆ 1957ಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.
  - 1. ನಿಗಧಿತ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅನುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನೋಂದಣಿ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ನಿಕ್ಷೇಪದ ಮೂಲಕ ಅಡಮಾನ, ಗಿರವಿ, ಒತ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ನಿಗಧಿತ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಿಟರ್ನ್, ಗಳನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ಫೈಲು ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಾದ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
  - 2. ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಮುಂದ್ರಾಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ/ ಸಂಚಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
  - 3. ಚಿಟ್ ಕರಾರುಗಳ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಬಾದ್ಯತಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದು.

4. ಕರ್ನಾಟಕ ಮುದ್ರಾಂಕ ಕಾಯ್ದೆ 1957ರ ಅನುಸೂಚಿಯ ಕೆಲವು ಅನುಚ್ಛೇದಗಳಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ದರವನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕಗೊಳಿಸುವುದು/ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದು.

- 516) ಉದ್ದೇಶಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಅನುಬಂಧ–II ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 517) ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕಗೊಳಿಸಲು ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆ 1908ಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.
  - 1. ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ರಹಿತ ಕ್ರಯದ ಕರಾರು ದಸ್ತಾವೇಜಿಗೆ ಖರೀದಿ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.200/–ರ ಮಿತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಶೇ.1ರಂತೆ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದು.
  - 2. ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ನೀಡಿದ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಯದ ಕರಾರು ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಿನದೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಶೇ.1ರಂತೆ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕ್ರಯದ ಕರಾರು ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರೆದು ಕೊಡುವ ಕ್ರಯ ದಸ್ತಾವೇಜಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.500/–ಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಶೇ.1ರಂತೆ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದು.
  - 3. ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹಾಗೂ ಐಚ್ಛಿಕ ನೋಂದಣಿಗೆ (optionally registerable) ಒಳಪಡುವ 'ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ನಿಕ್ಷೇಪ' (DTD) ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಆಧಾರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಆದೇಶಗಳನ್ನು, ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನು, ಇತ್ಯಾದಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು, ನೋಂದಣಿ ಕಾಯಿದೆ 1908ರ ಕಲಂ 89ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಆನ್ಲ್ಯಾನ್ ಮುಖಾಂತರ ದಾಖಲಿಸುವುದನ್ನು (filing) ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- 518) ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ 125 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

519) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 8,200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ

520) 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2015–16 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 4,800 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 2014-15

- 521) 2014–15ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ವಯ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾದ 1,36,249 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜಸ್ವವು 1,31,273 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು 1,08,908 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು 68,554 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 522) ಪರಿಷೃತ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು 1,32,835 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. 2014–15ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾದ 56,886 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು 2013–14ರಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಶೇ.29ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ.

ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು 2015-16

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

523) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜಮೆಗಳು 139476 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 116360 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು ಹಾಗೂ 22950 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ ಸೇರಿದಂತೆ 166 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಜಮೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. 115450 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ, 20564 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ 5788

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು 142534 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

- 524) ರಾಜಸ್ವ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು 911 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು 20220 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇ. 2.75 ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2015–16ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 180815 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಟ್ಟು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇ.24.56 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ 2015–16ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸಲಾದ ಶೇ.25 ರ ಮಿತಿಯೊಳಗಿರುತ್ತದೆ.
- 525) ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ವಿತ್ತೀಯ ಪರಿಮಾಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಮಿತಿಯೊಳಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ

- 526) 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು 2014–15ನೇ ಸಾಲಿನ ಪರಿಷೃತ ಅಂದಾಜು ಮೀರಿ ಶೇ.20.57ರ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ 101235 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 527) ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳಿಂದ 5206 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ 24790 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 9919 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯಧನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಈ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ 22950 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಲಗಳು, 75 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಋಣೇತರ ಸ್ಪೀಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು 91 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 528) ರಾಜ್ಯ ಒಡೆತನದ ವಿವಿಧ ಮಂಡಳಿಗಳು, ನಿಗಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಂತರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸೃಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವಗಳ

ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ 8645 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

- 529) ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿದೆ. ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ. ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ನಾನು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.
- 530) ಈಗ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನದ ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನನ್ವಯ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನ 31ನೇ ಜುಲೈ 2015 ರವರೆಗಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಲೇಖಾನುದಾನವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಜೈ ಹಿಂದ್

ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ

* * * *

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ

	ಬಜೆಟ್	ಪರಿಷ್ಕೃತ	ಬಜೆಟ್
;	ಅಂದಾಜು	ಅಂದಾಜು	ಅಂದಾಜು
	2014–15	2014-15	2015-16
ಪ್ರಾರಂಭ ಶಿಲ್ಕು	77.77	86.22	256.51
). ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ			
ಜಮೆ:			
ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ	69869.75	68554.09	76445.40
ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು	16560.01	15410.00	24789.78
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು	20135.43	20478.32	9918.97
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	4473.43	4465.33	5206.17
ಒಟ್ಟು – ಎ (೧)	111038.62	108907.74	116360.32
		F It	*(*) ***
ವೆಚ್ಚ:			
್ಚು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ	42478.57	42997.10	45728.41
ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ	32398.78	31192.49	32175.31
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ	29208.39	27690.36	30997.04
ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಅಂಶದಾ	ನ 6671.60	6867.68	6548.92
ఒట్టు – ఎ (೨)	110757.34	108747.63	115449.68
ದಾಳಕ ಕೆಚ			
ು. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ / ಕೊರತೆ	281.28	160.11	910.64
ಬಿಜ್ಜೆಬರ್ / ಹಾಲತ	201.20	100.11	210.04

	140	30,710		ಕೋಟ ₹ ಗಳ
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	ಬಜೆಟ್	ಪರಿಷ್ಕೃತ	ಬಜೆಟ್
	the state of the same of	ಅಂದಾಜು	ಅಂದಾಜು	ಅಂದಾಜು
		2014–15	2014–15	2015-16
ಬಿ.	ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ			
	ಜಮೆ:			
	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ	1729.93	1337.53	1724.93
	ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ (ನಿವ್ವಳ)	16733.71	16733.71	17101.54
	ఎలోఐసి, ఆరోబిఐ, ఎనో.ఎసో.ఎహే.ఎఫో.			
	ಮತ್ತು ಎನ್ಸ್ಡಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ	2170.33	1750.00	850.00
	ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿ	92.73	60.45	91.2
	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ) ಇತ್ಯಾದಿ	1733.02	1733.02	2667.20
	ఒట్జు – ఎ (೧)	22459.72	21614.71	22434.88
	ಬಟವಾಡೆ :			1 de 1
	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ನಿವ್ವಳ)	19938.79	18805.06	20488.62
	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	774.43	723.33	776.12
	ఎలోఐసి, ఆరోబిఐ, జిఐసి, ఎనోఎసోఎసోఎ	ುಫ್		
	ಮತ್ತು ಎನ್ಸಡಿಸಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳ			
	ಮರುಸಂದಾಯ	1577.72	1625.96	1738.32
	ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಟವಾಡೆ	476.60	450.18	733.23
	ఒట్టు – ఎ (೨)	22767.54	21604.53	23736.29
బి.	ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಳ / ಕೊರತೆ (–)	-307.82	10.18	-1301.41
సి.	ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ / ಕೊರತೆ	-26.54	170.29	-390.77
æ.	ಮುಕ್ತಾಯ ಶಿಲ್ತು	51.23	256.51	-134.26

ಅನುಬಂಧ–I (ಕಂಡಿಕೆ 511)

ಮದ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ದರಗಳು

(ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ	ಘೋಷಿತ ಬೆಲೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ	
ಸಂಖ್ಯೆ	(ಪ್ರತಿ ರಟ್ಟಿನ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ		ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ	
	ಪೆಟ್ಟಿಗೆ)	(ಪ್ರತಿ ಬಲ್ಕ್ ಲೀ.ಗೆ)	(ಪ್ರತಿ ಬಲ್ಕ್ ಲೀ.ಗೆ	
1	0-414	113	120	
2	415-464	144	153	
3	465-514	180	191	
4	515-564	232	246	
5	565-664	306	337	
6	665-764	343	377	
7	765-864	365	402	
8	865-964	394	433	
9	965-1064	413	454	
10	1065-1164	462	508	
11	1165-1264	521	625	
12	1265-1364	553	664	
13	1365-1764	598	718	
14	1765-2164	668	802	
15	2165-4889	763	916	
16	4890-7615	892	1070	
17	7616 ಮತ್ತು	ರೂ. 990 ಅಥವಾ	ರೂ. 1220 ಅಥವಾ	
	ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	ಘೋಷಿತ ಬೆಲೆಯ	ಘೋಷಿತ ಬಿಲೆಯ	
1	,	ಮೇಲೆ ಶೇ.13	ಮೇಲೆ ಶೇ.16	
17		ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ,	ಯಾವುದು	
-		ಅದು	ಹೆಚ್ಚೋ, ಅದು	

ಅನುಬಂಧ-II (ಕಂಡಿಕೆ 516) ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕಗಳ ದರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅನುಚ್ಛೇಧ ಸಂಖ್ಯೆ	ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ವಿವರ	ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ	
		1-12/11	ಪ್ರಸ್ತುತ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ
1	2	3	4	5
1	5(జి)	ಚರಾಸ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಕರಾರು	ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ 5%	ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ 2%
2	5(i-ක)	ಚಿಟ್ ಫಂಡ್ ಕಾಯ್ದೆ 1982ರ ಕಲಂ 6ರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಡುವ ಚಿಟ್ಗಳ ಕರಾರುಗಳು	207 2572	do 1007
		i) ರೂ. 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಚಿಟ್ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ	ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ರೂ. 100/-
		ii) ರೂ. 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಚಿಟ್ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ	ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ರೂ. 500/-
		iii) ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ 2 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ ಚಿಟ್ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ	ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ರೂ. 100/-

2	(11)			
3	6(1)	ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳ ನಿಕ್ಷೇಪ	ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ	ರೂ. 10 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ
			0.1% ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.500/-	ಸಾಲಕ್ಕೆ 0.1% ಕನಿಷ್ಠ
			ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.50,000/-	ರೂ.500/-
				10 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಲಕ್ಕೆ
		+		0.2% ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 10
				0.2% ಗರಷ್ಟ ಯಾ. 10 ಲಕ್ಷಗಳು
4	6(2)	ಗಿರವಿ/ಒತ್ತೆ	ರೂ. 1ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ	r.1
		,	₩	ರೂ. 1ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ
			ಸಾಲಕ್ಕೆ – ವಿನಾಯಿತಿ	ಸಾಲಕ್ಕೆ –ವಿನಾಯಿತಿ
			ರೂ. 1 ಲಕ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ	ರೂ. 1 ಲಕ್ಷದಿಂದ 10
			ಸಾಲಕ್ಕೆ -0.1%	ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಸಾಲಕ್ಕೆ –0.1%
		,	ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 50,000/-	ರೂ 10 ಲಕ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಲಕ್ಕೆ
		9	60	-0.2%
		,		ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 10
				ಲಕ್ಷಗಳು
5	9	ತರಬೇತಿ ಅವಧಿ ದಸ್ತಾವೇಜು	ರೂ. 50/–	ರೂ. 100/–
	,	(Apprenticeship)		
6	10	ಆರ್ಟ್ಟಿಕಲ್ ಆಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್	ಪ್ರತಿ 10 ಲಕ್ಷ	ಪ್ರತಿ 10 ಲಕ್ಷ
		ಆಫ್ ಕಂಪನೀಸ್, ಕಂಪನಿಯ	ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ	ω)
		ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಲ್ಪ	ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಐದು	
		ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಅಥವಾ		ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು
		ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು	തയെ യംഗത്തിയും	ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು
				ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 50 ಲಕ್ಷಗಳು.
		ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಕಂಪನಿಯ		
		ಸಂಘದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು		

7	18	ಹಡಗು ಬಾಡಿಗೆ ಕರಾರು, ಎಂದರೆ	ರೂ. 50/-	ರೂ. 100/-
		ಯಾವ ಲಿಖಿತದ ಮೂಲಕ		
		ಹಡಗು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಅದರ		
		ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು		
		ಬಾಡಿಗೆ ಕರಾರಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ	42.48	A 400 400
		ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ		
		ಉದ್ದೇಶಗಳಗಾಗ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ	2 41 41	
		ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ–(ಒಂದು ಟಿಗ್		
		ಸ್ಟೀಮರಿನ ಬಾಡಿಗೆಯ		
	14-page	ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)		
		ಅದು ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ		
		ಖಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲು		
		ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ.		
8	19	ಸಂಯುಕ್ತ ದಸ್ತಾವೇಜು, ಎಂದರೆ	ರೂ. 100/-	ರೂ. 200/-
		ಋಣಿಯು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಯಾವ		
		ಲಿಖಿತದ ಮೂಲಕ ಅವನು ತನ್ನ		
		ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರ		
		ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ	or or large	
		ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ	1	
		ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಅವರ		
		ಋಣಗಳ ಮೇಲೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ		

ಅಥವಾ ಡಿವಿಡೆಂಡಿ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವ ಹಾಲ ಕೊಟ್ಟವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವ ಯಾವುದಳ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೂ ಆ ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ. 9 20(5) ಸ್ಥಿರ ಅಥವಾ ಚರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂ ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ.	ರ ರ ರ ರ ರ ರ ನ ನ ನಿ ನಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ ನ	ಚರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ 2% ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ 5%
--	---	---

10	32–ఎ	ಸ್ಥಿರ ಅಥವಾ ಚರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪರವಾನಿಗೆ		
		ii) ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 1 ವರ್ಷವನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಾತ್ವರ್ಯವಾಗುವಲ್ಲಿ	ಬಾಡಿಗೆ, ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ	ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 100/– ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಐವತ್ತು ಪೈಸೆ
		iii) ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನು ಮೀರುವ ಆದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಲ್ಲಿ	ಬಾಡಿಗೆ, ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ	ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 100/- ಗಳಿಗೆ

	-	ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರೂ. ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ರೂ. ನೂರು.
iv) 10 ವರ್ಷವನ್ನು ಮೀರುವ ಆದರೆ 20 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಲ್ಲಿ	ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕೆ ಬಾಡಿಗೆ, ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 100/– ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 100/– ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎರಡು
v) 20 ವರ್ಷವನ್ನು ಮೀರುವ ಆದರೆ 30 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಲ್ಲಿ	ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಾಡಿಗೆ, ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 100/– ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಪ್ರೀಮಿಯಮ್, ರುಸುಂ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಹಣದ

		ವಿವರಣೆ: ಪರವಾನಿಗೆ ಎಂಬ ಪದವು	ಕೇಂದ್ರ ಅ	ಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಕಾ	ಯ್ದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ
		ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ,	ವ್ಯವಹಾರ	ರ ಅಥವಾ ವೃ	ತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ
		ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನೀಡುವ ಪರವಾನಿಗೆ	ಎಂಬ ಅಥ	ರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂ	ುಡಿರುತ್ತದೆ.
11	34(ඕ)	ಚರಾಸ್ತಿಗಳ ಅಡಮಾನ ದಸ್ತಾವೇ	ಜು	ಪ್ರತಿ ರೂ.	ರೂ. 10 ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ
		,		10,000/-	ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ರೂ.
		ů,		ಅಥವಾ ಅದರ	10,000/- ಅಥವಾ
		20110		ಭಾಗಾಂಶದ	ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ
		Contraction		ಸಾಲದ	ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ
		A contract		ಮೊತ್ತದ	ರೂ. 10/
				ಮೇಲೆ ರೂ.	ರೂ. 10 ಲಕ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ
	- 1	marks mark		10/ ಗರಿಷ್ಠ	ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ರೊ.
				ರೂ.	10,000/- ಅಥವಾ
				10,000/-	ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ
		and them.			ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ
					ರೂ. 10/–. ಗೆರಿಷ್ಠ ರೂ.
					10 एतुंत्रक
12	37(%)	ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳು, ದಳಾಳಿ	ಅಥವಾ	ಖರೀದಿ	ಖರೀದಿ ಅಥವಾ
		ಏಜೆಂಟನು ಯಜಮಾನನಿಗಾಗಿ		ಅಥವಾ	ಮಾರಾಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ
		ಅಥವಾ ಮಾರಾಟವನ್ನು	ಸೂಚಿಸಿ	ಮಾರಾಟ	ಭದ್ರತೆಯ ಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರತಿ
		ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು		The second second second second	10,000/- ಅಥವಾ
		ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ	ಬೇರೆಡೆ	ಭದ್ರತೆಯ	ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ

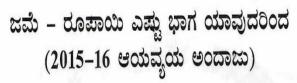
12	20	ಪರವಾಗಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಅಥವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸದಸ್ಯರು (ಏಜೆಂಟ್) ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಹಾರ.	ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 1,000/-	
13	38	ಹಡಗಿನ ಯಜಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾಕ್ಷ್ಯ ಪತ್ರ, ಎಂದರೆ ನಷ್ಟಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಅಥವಾ ಸರಾಸರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನು ಬರೆದಿರುವ ಹಡಗಿನ ಯಾನದ ವಿವರಗಳ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನೋಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಪ್ರಮಾಣಿಸಿರುವಾಗ, ಹಡಗಿಗೆ ಹೇರದೆ ಅಥವಾ ಭಾರ ಇಳಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಅಥವಾ ಸರಕು ಪಡೆಯುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಅವನು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘೋಷಣೆ.	ರೂ. 2/-	ರೂ. 50/ ~~-~~

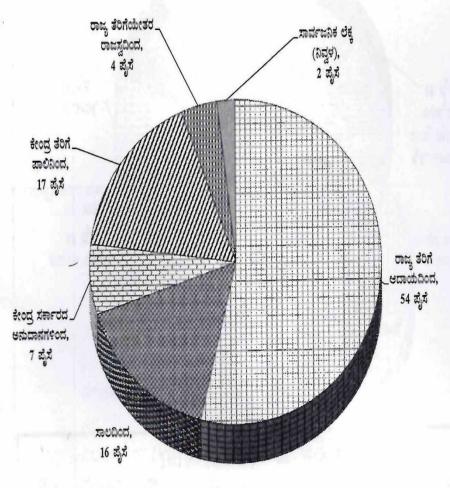
14	40(1)	A) ನಿಯಮಿತ ಭಾದ್ಯತ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ನೋಂದಣಿ ಅಥವಾ ಪಾಲುದಾರರ ಸಂಘದ ಪರಿವರ್ತನೆ/ಖಾಸಗಿ ಮಂಡಳಿ/ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಂಡಳಿಯು ನಿಯಮಿತ ಭಾದ್ಯತ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರೆ		*
		i) ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯು 10 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದಿದ್ದಲ್ಲಿ	ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ರೂ. 1,000/-
		ii) ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ 10 ಲಕ್ಷಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿ 5 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಾಂಶಕ್ಕೆ	ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ರೂ. 500/-
		B) ನಿಯಮಿತ ಭಾದ್ಯತ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮನರ್ ರಚನೆ ಅಥವಾ ವಿಲೀನ	ಹೊಸ - ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವ
		ESSENCE AND ADDRESS OF THE SECOND SEC		ನಿಯಮಿತ ಭಾದ್ಯತ್ತ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ 2% ರಂತೆ

15	43	ಹಡಗಿನ ಯಜಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾಕ್ಷ್ಯ ಪತ್ರ	ರೂ. 5/-	ರೂ. 50/-
		ಎಂದರೆ ನಷ್ಟಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಅಥವಾ		
		ಸರಾಸರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ		
		ಅವನು ಬರೆದಿರುವ ಹಡಗಿನ ಯಾನದ		
		ವಿವರಗಳ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು		
		ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನೋಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಥವಾ		
~		ಹಾಗೆಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ		
		ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ		
		ಅನುಪ್ರಮಾಣಿಸಿರುವಾಗ ಅಥವಾ		
		ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿರುವಾಗ, ಹಡಗಿಗೆ ಹೇರದೆ		
		ಅಥವಾ ಭಾರ ಇಳಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ತಾಗಿ,		
		ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಅಥವಾ		
		ಸರಕು ಪಡೆಯುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಅವನು		
		ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು		
		क्रांबलं.		

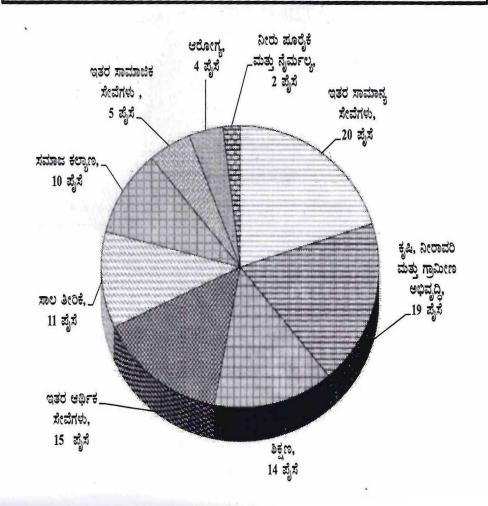
16	47	ಭದ್ರತಾ ಬಂಧ ಪತ್ರ, ಎಂದರೆ ಪದದ ಯುಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಭದ್ರತೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಲು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಅಥವಾ ಕರಾರಿನ ಯುಕ್ತ ನೆರವೇರಿಕೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಲು ಜಾಮೀನುದಾರನು ಬರೆದು ಕೊಡುವ ಭದ್ರತಾ ಬಂಧಪತ್ರ ಅಥವಾ		
		ಅಡಮಾನ ಪತ್ರ. ಎ)ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾದ ಮೊಬಲಗು 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದಿರುವಾಗ	ಪ್ರತಿ ರೂ.100/- ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ	ಪ್ರತಿ ರೂ.100/- ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಾಂಶದ ಮೇಲೆ 50 ಪೈಸೆ
		ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	ಮೇಲೆ 50 ಪೈಸೆ ರೂ. 100/–	ರೂ. 200/–

17	55	ಸರಕುಗಳಿಗಾಗಿ ವಾರೆಂಟ್ ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ	ರೂ. 10/-	ರೂ. 50/-
		ಹಡಗುಕಟ್ಟೆ ಸರಕುಗಳ ಉಗ್ರಾಣ ಅಥವಾ	^ .	
		ಬಂದರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ		
		ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ		
	,	ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ		
		ಅವನ ಹಸ್ತಾಂತರಿಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ		
		ಧಾರಕನ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುವ		
		ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ; ಅಂಥ ಲಿಖಿತಕ್ಕೆ ಅಂಥ		
		ಸರಕುಗಳ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯನ್ನು		
		ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ		
		ಅವನ ಪರವಾಗಿ ರುಜು ಮಾಡಿರಬೇಕು		
		ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಬೇಕು.		

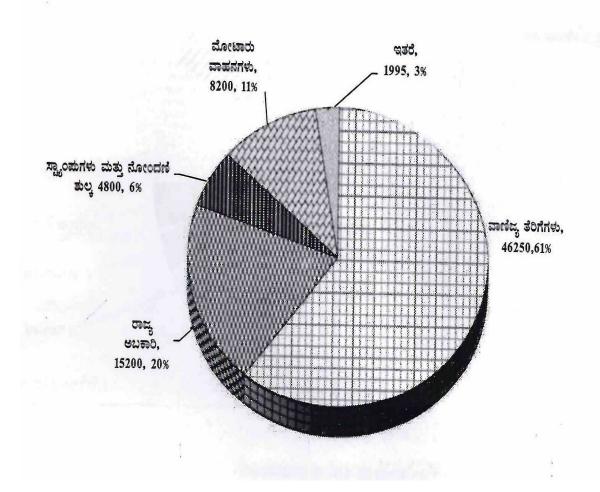

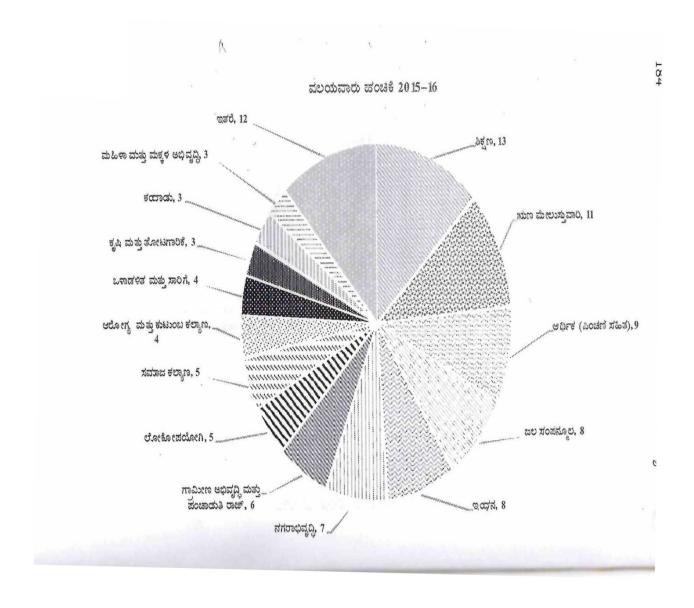

ವೆಚ್ಚ (ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ) – ರೂಪಾಯಿ ಯಾವ ಭಾಗ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ? (2015-16 ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು)

ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿವರಗಳು ②2015-16 (ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು) (ಉಪಕರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

Hon'ble Speaker,

- 1) I Present the budget for the year 2015-16.
- 2) Even in the midst of changed political events in the country there is no change in actions, words and priorities of our Government which is committed to the principles of social justice, secularism and communal harmony. I would like to assure this Hon'ble House once again that our Government will take forward the State on the path of progress by giving more stress on harmony and co-ordination keeping in view the safety and progress of the people of the State.
- 3) This is the third budget being presented by our Government. We had announced various new schemes in the first budget. All these schemes are bearing fruits now. Based on their success, in the second budget we implemented the schemes more effectively. In the present budget, by strengthening and expanding these successful schemes further, we have taken action to make the schemes more sustainable.
- 4) As the Hon'ble members are aware. Inclusive growth is the objective of our Government. Safety of all communities our commitment; social justice our motto; welfare of farmers our concern; rural development our priority; reforms in infrastructure of urban area our priority; conserving and promoting Kannada land and language our responsibility; transparency and adoption of technology in Governance our way of functioning.
- 5) Principle of social justice is the very foundation of our Government. The fabric of social justice is the very basis for formulation of economic. Social and educational development schemes in the State. Our first priority is to safeguard the Schedule Caste/Tribe, Backward, weaker sections, minorities, farmers and women. Our commitment to this objective was proved the very moment we came to power.

- 'Annabhagya' Scheme, which we announced the very day we assumed office, has the objective of hunger free Karnataka. 'Runamuktha' Scheme has made the beneficiaries belonging to schedule caste/tribes and Backward classes and minority communities debt free. Through 'Vasathi Bhagya' scheme the dream of weaker sections to build their house has come true. 'Ksheeradhare' scheme has given encouragement to cooperative milk producers.
- 6) Prosperity of Scheduled Castes/Tribes is our prime objective. We have implemented the Karnataka Scheduled Castes Sub-plan and Tribal sub-plan Act, 2013 to allocate plan expenditure according to the population of these communities and to facilitate it to be spent fully. I have incorporated many more programmes for the development of these communities in this budget.
- 7) Many schemes that our Government has implemented with commitment for the development of various communities, have reached the target communities today and brought peace and happiness to them. 'Krishi Bhagya' scheme formulated by focusing on rain based farming has sprung up new vigour in dry land farmers. e-auction system implemented in the APMCs has earned national recognition, provided better price to agricultural produce and happiness to farmers. 'Vidyasiri', the scheme to pay for food and accommodation to backward classes students has succeeded beyond expectations and has brought cheer among students. 'Rajiv Arogya Bhagya' a scheme formulated and implemented by our Government for the first time in the country applicable to even to the families above proverty line has provided, health security for all.
- 8) The 15 Point programme formulated by our Government for rural development is commended at the national level and our State has stood first in the country in construction of toilets. Karnataka has won accolades at the National Level for the unique achievement in the Energy sector. Through 'Karnataka obile One', our

Government has implemented people friendly concept called 'Governance in your Palm' and thousands of services have reached the finger tips of the citizens. This has drawn the attention of the Nation.

9) Our Government being committed to industrial growth, has implemented a new people-friendly industrial policy. Necessary amendments have been made to the Revenue Acts to facilitate easy procurement of land for the industry. Special incentives have been granted to encourage establishment of industries in backward regions.

ಎನ್ನ ನಡೆಯೊಂದು ಪರಿ, ಎನ್ನ ನುಡಿಯೊಂದು ಪರಿ

ಎನ್ನೊಳಗೇನೂ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯಾ

ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಡೆಯ ಕಂಡರೆ

ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವನೊಳಗಿಪ್ಪನಯ್ಯಾ.

–ಬಸವಣ್ಣ

- 10) Ours is a Government that practices as promised. We had promised to provide Rs. 10,000 Crore for irrigation sector every year and we have fulfilled our promise. We have lived up to our word by constructing more than 3 lakh houses every year. We have improved the nutrition of school children through 'Ksheera Bhagya' scheme. We have waived loan dues of Ashraya housing scheme beneficiaries outstanding for several years and made all of them debt free.
- 11) Government is well prepared to conduct social and educational door-to-door survey of all families from 11th April to 30th April to ascertain social and education condition of everyone in the state. Based on the results obtained from this survey. Suitable schemes for backward classes will be formulated.

State's Economy

12) The Gross State Domestic Product in the year 2014-15 grew at the rate of 7% as against the rate of 5% during 2013-14. This was possible to some extent by the partial recovery in the National Economy, particularly in the industrial and services sector. The service sector is growing at 8.9% while the industrial sector is expected to register of growth of 4.4% during the current year. Our Government continues to strongly support the agriculture sector. Despite the drought in many taluks of the State, the agriculture sector is estimated to grow by 4.5% during this year. I would like to assure you that my Government will make all efforts to ensure higher growth in all sectors in the coming year. A lot will also depend on the policy environment of the Central Government relating to investment climate, ease of doing business and controlling fiscal deficit.

State's Financial Position

Plan performance in 2014-15:

13) The State's plan size for 2014-15 was fixed at Rs.65600 crore. This included support of Rs.57687 crore from State Budgetary sources and Rs.7913 crore as resources of the Public Sector Enterprises. As against this, as per the Revised Estimates the plan expenditure for the year 2014-15 is expected to be Rs. 65,904 crore.

14th Finance Commission and Central Sector Schemes:

14) As you are all aware the 14th Finance Commission has recommended an increase in the share of the Central devolution to the States from 32% to 42%. State Government has made continued effort and a strong pitch for an increase in the share of the States and also an increase for Karnataka within the divisible pool. In the past,

the share of Karnataka was reduced by every successive Finance Commission. Thanks to the convincing efforts of our State. For the first time, we have seen an increase by the 14th Finance Commission and our share has gone up from 4.33% to 4.822% in service tax and 4.713% in other taxes. The Central Government gave the impression to one and all that the States would be getting a huge financial largesse because of increase in divisible pool. However, our happiness was short lived. The Central budget revealed that while giving more through the Central devolution, they have equally reduced their support to the Central Sector Schemes. While certain Central schemes like JnNURM and Backward Regions Grant Fund have been dropped completely, for many other schemes the Central share has been drastically reduced. What is very disturbing is that even in very important sectors including Drinking Water Supply (NRDWP), Agriculture (RKVY), Nutrition and Child Development (Mid Day Meal and ICDS) etc., major cuts have been made. They have not even spared the much publicized Swachh Bharat programme. We are spending Rs. 16245 crores for CSS Schemes. We should have got Rs.11721 crores of central grants for the same but we may get only Rs.7031 crores forcing us to fund gap of Rs.4690 crores from State funds. The net effect is that what has been given by the Central Government on the one hand has been taken away by the other hand. The State has to now increase its share in most of the Central Sector Schemes thereby negating the benefit of higher devolution. Despite this, we have tried our best to compensate for this loss and to protect the scheme allocations.

15) Another recommendation of the 14th Finance Commission which has adversely affected us is their insistence on relying on the methodology of Central Statistical Organization for estimation of the GSDP of the State. This methodology has grossly undervalued the contribution of IT Sector in Karnataka. The Gross Value Added (GVA) of IT Sector in Karnataka has been assumed by the CSO at only 15% to 16% while the State's share of software exports is around 33 to 35%. This has led to

under estimation of State's GSDP figure. Since borrowing capacity of the State is measured as a proportion of GSDP, the borrowing capacity has come down substantially on account of this revised methodology.

16) Overall, the net loss estimated to the State during this year, due to the increase in the Central Devolution on the one hand and reduction of Centre's support to CSS, severe reduction in the quantum of grants to state's specific schemes by Finance Commission and on account of the methodology in arriving at the GSDP on the other hand is Rs. 1,987 crores to our State.

Annual Plan 2015-16

17) I am happy to announce that the Annual Plan for 2015-16 has been fixed at Rs.72,597 Crore. It comprises of State Budgetary Resources of Rs.67,882 crore and Rs.8,645 crore from the resources of Public Sector Enterprises. This Plan Size is an increase of 10.67 percent over the Plan Size of Rs.65,600 crore for 2014-15.

Agriculture

ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅನ್ನತೆಗೆವ ನಮ್ಮ ಕುಳಗಳು

ಸಗ್ಗವನೇ ದಿನವು ತೆರೆವ ಕೀಲಿ ಕೈಗಳು

– ಕುವೆಂಪು (ಸುಗ್ಗಿ ಹಾಡು)

18) Achievements of 2014-15:

As per the preliminary estimates, food grain production during 2014-15
is likely to be 130 lakh tones, despite drought situation and crop loss due
to excess rainfall in some parts of the State.

- In the oil seeds category, the State has achieved highest production (11.62 lakh ton) and productivity (867 kg/hectare) and has received commendation at the national level.
- Department has distributed 6.5 lakh quintals of quality seeds and 22 lakh metric tons of fertilizer.
- 183 farm machinery & Equipment Hiring Service Centers have been established at hobli level.
- Bhoochetana programme has been implemented in 72 lakh hectares covering 40 lakh farmers.
- Launching of Krishi Bhagya scheme to support rain dependent farmers in 5 major dry agro climatic zones, covering 129 talukas of 25 districts of the State at an expenditure of 500 crore.
- Launching of Soil Health Mission on PPP basis.
- Establishment of the Karnataka Agriculture Price Commission to recommend appropriate support price on a scientific basis for agriculture and horticultural crops.
- To promote organic farming at hobli level, the Savayava Bhagya Yojane has been introduced in 566 hoblis and an area of 63677 hectare is being covered.
- A programme of agricultural extension service for agriculture and allied departments through Private institutions / NGOs / agencies has been launched in four districts viz., Tumakuru, Chikkamagaluru, Vijayapura and Raichur.

- Management of agriculture inputs like seeds, micronutrients, biofertilizer, plant protection chemicals, etc., has been taken-up at hobli level in eight Raitha Samparka Kendras (RSKs) of Belagavi and Kalaburagi Districts.
- For crop insurance, the Gram Panchayat has been considered as the basic unit instead of hobli for all major crops. In addition, horticulture crops have been taken under weather based crop insurance scheme with farmer-friendly insurance packages / model.

New schemes for the year 2015-16

- 19) With Karnataka's geographical area spanning across ten agro-climatic zones, the state offers great potential as well as complex challenges in the agricultural sector. A 'Vision Group' for the agriculture, horticulture and food processing sectors, chaired by an eminent expert, will be setup to develop an overall vision for the agriculture sector in Karnataka.
- 20) Each drop of water is valuable. For efficient use of water and for preserving micro nutrients in the soil, a "Micro Irrigation Policy 2015-16" is going to be formulated.
- 21) Drawing upon the expertise of National and International institutes such as ICRISAT, ICARDA and CIMMYT, it is proposed to establish a Centre for Excellence. The focus of this Centre will be imparting training on improved cropping systems, integrated farming systems for dry land agriculture, moisture conservation and monitoring through sensor-based water management systems.
- 22) It is proposed to launch a "Krishi Abhiyaana" to interact with farmers and resolve issues pertaining to their cropping plans for the season, at the onset of monsoon and Kharif seasons, during which all the staff of the Agriculture and allied

departments, will go to the hoblis, along with the agriculture university scientists on pre-specified days.

- 23) To provide convenient access to farmers and to promote a coordinated and integrated approach, it is proposed that the agriculture, horticulture, animal husbandry and sericulture departmental staff will work together under one roof in Raitha Samparka Kendras at the hobli level.
- 24) This year, as part of 'Krishi Bhagya' programme, a special package is proposed for 23 taluks in 7 districts that have been successively affected by drought for four years. This package includes drip / sprinkler irrigation along with fertigation and polyhouses and will offer the way forward for these areas that have been critically affected by drought in recent years.
- 25) To strengthen and consolidate the gains made through Savayava Bhagya in 566 hoblis covering an area 63677 hectare in the previous year. It is proposed to take up the certification process, establishing a federation and developing marketing linkages.
- 26) In 2015-16, it is proposed to set up 278 Service Centers for renting mechanical equipments to farmers.
- 27) 'Bhoo Samruddhi' currently operational in four districts, will be extended to four more districts.
- 28) 'Raitha Mitra' card and 'Soil Health' card will be distributed to each farmer by establishing K-KISAN electronic platform at RSK level. Soil nutritional support system for all farmers will be put in place. It is targeted to cover all farmers in next 3 years.

- 29) It is proposed to setup Digital Library and Decision Support System for scientific watershed management. Comprehensive information relating to natural resources and data related to climatic variability, available here, will help in strengthening and sustainable development of local watershed organizations.
- 30) In 2015-16, through a collaboration of ICRISAT, IBAB and Agriculture Universities, it is proposed to initiate a research project on Genome Sequencing (non-GM) to bring out improved seed varieties in ragi, tur gram, jowar and Kabul gram and for promotion of best suitable breeds.
- 31) New campus for the University of Agricultural and Horticultural Sciences, Shivamogga will be built.
- 32) In 2015-16, it is proposed to take up research and demonstration of productivity, profitability, sustainability and additional gains from alternate cropping systems in irrigated areas.
- 33) In 2015-16, it is proposed to double the area under the ragi and jowar special package to 40000 hectares, Further, we propose to give greater emphasis to Karnataka's indigenous and heritage nutria-millets such as same (little millet), navane (foxtail millet), araka (kodo millet), baragu (barnyard millet), and obtain Geographical Indicator (GI) tags. A programme to build extensive awareness about the valuable nutritional benefits will be taken-up.
- 34) Pilot programmes have been taken up in Agricultural and allied departments for the provision of extension services through private agencies/NGOs in 4 districts. It is proposed to extend it to four more districts in 2015-16.
- 35) Two organic jiggery parks will be developed at Mandya and Mudhol on Public Private Partnership.

36) In 2015-16, a total provision of Rs.3,883 crore is made for the Department of Agriculture.

Horticulture

37) Achievements of 2014-15:

- Formation of 58 Farmer Produce Organizations (FPOs) covering 58,000 farmers. Through these FPOs, progress was achieved in productivity and post-harvest maintenance, value-addition and developing market linkage.
- Subsidies were given to 3,200 horticulture farmers to build net-shade and poly houses in a total area of 2,600 acres under protected farming programme.
- Subsidy was given to install drip irrigation system in 1.68 lakh acre areas under drip irrigation scheme.
- Subsidy was given to 600 farmers to build pack houses.
- Extension of 1 lakh ectare area and increase of 5% in the present Horticultural crop area.
- 60 lakh saplings of various horticulture crops distributed.
- 10,000 farmers were given subsidy under mechanization programme by providing equipments.
- 15 lakh tissue culture banana saplings were produced and distributed.

New Schemes for 2015-16:

- 38) It is proposed to continue the process of organizing and strengthening farmers by affiliating them to FPOs in the current year.
  - To support them, 90% subsidy will be given for procurement centres, cold storages, farm mechanization implements and processing units.

- Backward and Forward Linkages will be provided through PPP-IAD framework of Government of India.
- These organizations will act as Monitoring Organizations for activities within their jurisdiction. These organizations will be involved in selecting beneficiaries and training farmers.
- 39) FPos will be strengthened by selecting beneficiaries on cluster basis under National Horticulture Mission.
- 40) Farmers will be given the services of higher value mechanization tools through providing Horticulture and Sericulture related equipments by strengthening Custom Hiring Centers.
- 41) Amendments will be made to Excise Act to permit members of coconut growers federation to harvest "Neera" in limited quantities from the coconut trees. It will help in increasing the income of the coconut growers significantly.
- 42) High priority will be given for the development and strengthening of HOPCOMS. Uniform bylaws will be framed and all transactions will be fully computerized.
- 43) Action plan will be implemented for accountability, transparency and identification in organic farming by involving Farmer Produce Organizations, Independent Professional Agencies and State Government participation by giving more priority to Organic farming.
- 44) Horticulture college will be established in Devi Hosur village of Haveri taluk.

45) Glasshouses will be built in Kuppanna Garden, Mysuru, Shamanuru village of Davanagere district and in Ballari. A park will be developed in the premises of heritage Government Guest House of Mysuru.

46) Total provision of Rs. 760 crore has been made for Horticulture sector during 2015-16.

Animal Husbandry

47) Achievements during 2014-15

- The department is successful in administering vaccination for foot and mouth disease to 96% livestock of the State during August, 2014 on the model of 'Pulse Polio'. No disease has been reported during the current year.
- Due to the enchancement of incentive for milk to Rs. 4/- per litre, there is an increase of milk procurement by 16% from 186.16 crore litres in 2013-14 to 222 crore litres in 2014-15.
- Recognition by Indian Council for Veterinary Sciences to Veterinary Colleges of Hassan and Shivamogga.
- Establishment of four new Regional Livestock Diagnostic Laboratories.
- Action to open 100 new Veterinary Hospitals and upgradation of 100 Primary Veterinary Centres.
- Disbursement of ex-gratia of Rs. 3.82 Crore at the rate of Rs.5000/- per farmer in cases of death of sheep and goats.
- Sanction of a separate milk producers' federation to Chamarajanagar District.

New schemes for 2015-16

- 48) Centralized Free Helpline facility will be set-up to provide veterinary services at the farmers' door-step by levying service charges. Mobile facility will be extended stage-by-stage through the levy of suitable users' fee.
  - 49) By implementing a new scheme called 'Pashu Bhagya':
  - Backended subsidy of 33% to farmers belonging to Schedule Caste and Schedule Tribes and 25% to other small and marginal farmers will be provided to establish cattle, sheep, goat, pig, poultry units in availing maximum loan of Rs. 1.20 lakh from commercial banks.
  - Short term loans upto Rs. 50,000 at 0% interest will be provided through Cooperative Banks, on the lines of crop loan, for providing cattle feed/ other maintenance expenditure.
  - Subsidy will be provided to the members of Milk Producers' Co-operative Societies for payment of insurance premiums upto 5 cattle.
  - The scheme of providing Rs. 5,000/- ex gratia under 'Kurigahi Suraksha Scheme' will be continued. A grant of Rs.5 crore will be provided for this programme.
  - In order to facilitate purchase of various medicines for livestock according to the local requirements, the purchases made at the state level hitherto, will now be made at Zilla Panchayath level.
- 50) Backyard poultry farming will be encouraged through Karnataka Cooperative Poultry Federation.
- 51) To encourage sheep/goat rearing, grants to Karnataka Sheep and Wool Development Corporation will be increased fourfold. Rs.25 crore will be provided for this.

52) Total grant of Rs.7 crore will be made for livestock welfare, development activities and for infrastructure/maintenance expenditure of 'Goshalas' in District/Taluks.

- 53) Ear-ring containing UID will be fitted to the cattle and tracking database of services provided to these cattle will be created with the assistance from Centre. Rs.10 crore will be provided for this.
- 54) Production of fodder in 'Gomala' and 'Kaval lands' will be encouraged. Action plan for Rs. 10 crore will be formulated for conservation, legislation and development of Amruth Mahal Kaval Lands.
- 55) 750 New milk Producers' Co-operative Societies in North Karnataka will be established in the next three years through a grant of Rs. 16 crore.
- 56) Breed Development Policy and Rules / Regulations will be framed and implemented for cattle and sheep / goats.
- 57) Rs. 15 crore will be given to provide 300 extension workers (MAITRI) in Milk Producers' Co-operative Societies with Central assistance.
- 58) Small and medium scale poultry units will be recognized as agriculture activity and legislation will be brought for the regulation of poultry zone.
- 59) 'Gokulagrama' will be established to conserve desi devani and malenada gidda breeds of cattle at the cost of Rs. 10 crore.
- 60) Cattle fairs will be encouraged and farmers will be given prizes for best rearing of cattle under Central assistance programme.

- 61) Farmers will be provided sexed semen tubes at 50% subsidy under Central assistance programme.
- 62) Mobile Diagnostic Laboratories will be provided by setting-up Diagnostic Laboratories in all districts.
- 63) Bidar District will be developed as Milk Shed area and action will be taken to produce 8 lakh litres of milk a day over the next three years.
- 64) Separate procurement and marketing facility will be established for local breed cattle milk by giving premium product status.
- 65) Financial Incentive Scheme being provided now to Sheep and Wool Producers' Co-operative Societies in distress is continued and Rs.20 crore has been allocated in this year.
- 66) Total provision of Rs. 1,882 crore is allocated to Animal Husbandry Department during 2015-16.

Sericulture

67) Achievements of 2014-15

- State stands first in silk production at 8,574 metric tons, which amounts to 44% of the national production.
- Record increase in production of 1,200 metric tons of bivoltine raw silk.
- Automated reeling machines installed Haveri, Gokak and Athani.
- E-auction of cocoons launched.
- Drip irrigation adopted in sericulture for the first time.

New Schemes for 2015-16.

68) There is a need to popularize high yielding mulberry breeds such as Vishala, G2, Suvarna etc. It is proposed to give an incentive of 75% of Rs. 14,000/-unit cost per acre.

- 69) It is proposed to organize 5 Farmer Produce Organizations (FPOs), 2 in northern Karnataka and 3 in southern Karnataka, on pilot basis, to provide the following services:
  - Establish linkage between Grainage owners, CRCs operators, farmers, silk reelers, traders and other stake holders and provide financial assistance.
  - To provide facilities such as manure, disinfectants, DFLs, equipments, transport services and market intelligence.
  - To encourage best practices in sericulture activities and silk reeling technologies.
- 70) It is proposed to identify 10 RSPs in the private sector and encourage production of 50 lakh bivoltine eggs by giving subsidy. An amount of Rs.4.86 crore will be provided for thispurpose:
  - To procure sophisticated equipments such as walk-in cold storage, face contrast microscope, centrifuge etc.
  - To provide recurring fund to incur the expenses towards raw materials.
  - To support establishment of incubation chambers in CRCs.
- 71) It is proposed to set up reeling parks along with providing general reeling facilities in traditional areas, i.e., Ramanagara, Shidlaghatta and Kollegala with an outlay of Rs. 10 crore.
- 72) It is proposed to promote installation of 3 automatic reeling machines in north Karnataka by providing 90% subsidy.

- 73) Central Silk Board (CSB) has developed a machine with the capacity of drying 2 metric tons of cocoons per day. It is proposed to extend support to 5 entrepreneurs by providing 75% subsidy to install these machines.
- 74) Karnataka Silk Marketing Board will be strengthened to facilitate silk farmers to get competitive rate and to encourage silk turnover.
- 75) During 2015-16, an amount of Rs. 186 crore has been provided for Sericulture Department.

Fisheries

76) Achievements during the year 2014-15:

- Successful use of Fisheries Resources Information Management System (FRIMS).
- Production of 30.70 Crore fish seedlings and distribution to fishermen unions which is 5.4 crore more production when compared to last year.
- Contract has been awarded for development of 3044 tanks of the department and 1590 tanks of Grama Panchayaths.
- 2 crore fish seedlings from registered fish farmers have been purchased and sown in selected lakes in the State.
- Sanction of 2855 houses to fishermen under "Mathsyashraya" scheme.
- Construction of link roads to fishermen colonies, construction of Jettys and development of fish seedlings centres is undertaken at the expense of Rs.30 crore under "Rural Infrastructure" Fund scheme.

New schemes in the year 2015-16.

77) To bring in blue revolution in inland fisheries, short term loan upto one lakh rupees at zero percent interest will be provided to inland fish farmers in the State through co-operative banks.

- 78) Fish farming development will be taken up in a comprehensive and structured manner like cluster model in four selected Taluks under Rashtriya Krishi Vikas Yojana.
- 79) In lieu of exemption of Sales Tax payable on 1,50,000 Kilo Liters of diesel provided to owners of mechanized boats, a refund of Sales Tax will be given by directly transferring the amount to owners' account. A separate of Rs. 105 crore is earmarked for this purpose.
- 80) The pilot project of caged fish farming in K.R. Sagar Reservoir of Mandya District has been successfully implemented. It is proposed implement this project in 5 other reservoirs of the State in PPP model.
- 81) Comprehensive sale of fish / sea food restaurant/selling of aquarium fish/information centers will be set up in 10 districts under RKVY project and PPP model. A grant of Rs.5 crore is earmarked for implementation of this project.
- 82) Each revenue division will be provided with a Mobile fisheries extension cum diagnostic vehicle and awareness will be created among people about the various opportunities in fisheries.
- 83) Mega "Matsya Mela" will be organized in North Karnataka Districts to provide information about fishing activities.

- 84) It is proposed to construct 3000 houses for fishermen families under "Mathsyashraya" scheme.
- 85) During 2015-16, total provision of Rs.297 crore has been made for Fisheries Department.

Co-operation

86) Achievements in the year 2014-15:

- Disbursement of short term agricultural loan upto Rs. 3 lakhs to 14.91 lakh members amounting to Rs.6,821 crore. Disbursement of loan of Rs. 4442.12 crore to 25,445 Self-Help Groups at 4% rate of interest.
- 39.79 lakh members have been enrolled under Yeshaswini scheme, out of which 96,670 members have undergone surgeries as at the end of January 2015, at an expenditure of Rs. 105.35 crore. This scheme has been extended even to urban areas.
- 16,756 women members are enrolled under the "Priyadarshini" scheme.
- 11,529 physically challenged persons were enrolled under the "Ashakiran" scheme.
- Construction of 1.54 Lakh Mts capacity warehouses at 59 centers in the state has been completed.
- For providing value added warehousing services 130 warehouses with a capacity of 75,900 MTs in the state registered.
- 51 major markets are brought under unified Rashtriya e-market service platform and farmers are provided with competitive prices. A total of 12.88 lakh lots of agricultural produce worth Rs.4,615 Crore have been traded. 37,000 traders have been issued with single unified license,

enabling them to trade in all APMCs in the state. This 'Karnataka model' has got recognition in national economic survey.

 Under "Kayaka Nidhi" scheme for protecting the health of hamals working in APMCs, provision for reimbursement of medical expenses upto a maximum Rs. 1 lakh per individual for ailments such as Dengue, Swine flu, Asthma, Skin diseases etc.

New schemes for the year 2015-16:

- 87) The scheme of disbursing short term agricultural loans upto Rs. 3 lakh at 0% rate of interest and medium term and long term agricultural loans up to Rs. 10 lakh at 3% rate of interest will be continued. The target for disbursement of agricultural loans is fixed at Rs. 10,000 crore to 23 lakh farmers during the year 2015-16.
- 88) A budget provision of Rs. 110 crore is provided for the implementation of the most successful 'Yeshaswini health protection scheme'.
- 89) In order to enable Primary Agricultural Co-operative Societies (PACS) to construct their own godowns, an amount of Rs.5 crore will be provided under the Private Partnership, with the Government contribution of 10% and contribution of 20% by the PACS.
- 90) Rs.3 crore will be provided to Primary Agricultural Co-operative Societies (PACS) to buy cleaning and grading equipments and to provide better marketing facility to agricultural produce.

- 91) In the next three years, it is proposed to register one member of each BPL family as member of Primary Agriculture Credit Co-operative Societies, if he is not a member of any other Co-operative Society. The share amount will be borne by the Government and Rs. 32 crore will be earmarked for this purpose.
- 92) Out of the disbursed loans for drilling of borewells for agriculture purposes through PCARD Banks in the State, the Government intends to waive off the loans of failed borewells. Rs.2 Crore is allocated for this purpose.
- 93) Separate District Cental Co-operative Banks will be formed for Haveri and Chamarajanagara Districts.
- 94) Initiatives will be taken to bifurcate Shivamogga Co-operative Milk Federation and to form a separate Co-operative Milk Federation for Davangere and Chitradurga Districts combined.
- 95) Karnataka State Warehousing Corporation will take 663 Acres of land on lease basis from Agriculture, Horticulture and Sericulture Departments at 72 places. At these centers, 16.25 lakh MTs capacity, scientific warehouses at a cost of Rs.650 crore will be constructed with RKVY grants and loan from NABARD.
- 96) Operations & maintenance of KSWC warehouses will be taken up under PPP model for providing value added services and better prices to farmers facilitating on-line warehouse based sales of agricultural commodities.
- 97) Following reform measures will be taken up with market funds at Agriculture Produce Markets:

 An outlay of Rs. 50 crore is earmarked for "Market Modernisation" scheme in 25 major APMC markets. 25% of grants will be provided by the Government.

- Rs. 7 crore will be spent for providing necessary infrastructure in "Sunday market" at Mysuru, Hubballi, Udupi, Kalaburagi, Belagavi, Ballari and Davangere.
- "Nirmala Market" scheme will be started in major APMC markets for providing modern toilet facilities in PPP mode.
- "Solid waste management" plants will be taken up in major markets like Mysuru, Shivamogga, Vijayapura, Hubballi and Singena agrahara in Bengaluru at a cost of Rs. 3 crore to process the collected vegetable waste in a scientific manner.
- "Pure Drinking Water Plants" to provide pure drinking water to farmers will be established in 50 major APMCs at cost of Rs 5 Crore.
- "Cold Storage Units" will be established at markets in Hubbali,
   Tumakuru, and Dasanapura of Bengaluru and need based Mini Silos will
   be established in selected APMCs under PPP initiative.
- "Scientific Assaying Laboratories" will be established in APMCs at 4 cities viz. Mysuru, Tumakuru, Hubballi and Raichuru at a cost of Rs 3 Crore.
- 98) "E-permit system" will be introduced to facilitate a centralized permit verification system during this year.
- 99) A provision of Rs. 1,323 crore is made for the Department of Co-operation for 2015-16.

Water Resources

Major and Medium Irrigation

100) Achievements in the year 2014-15:

- At the end of January 2015, 64, 169 acres irrigated at a cost of Rs. 6,596.60 crore, percolation channel to an area of 86,477 acres and field irrigation channel to an area of 56,707 acres constructed and marshy and saline land in command area of 7,054 acres rejuvenated.
- Modernization of canals under Tungabhadra Project, Vishveswaraiah Canals, Chamaraja Canals, Krishnaraja (Kattepura) Canals, Mirle and Ramasamudra Canals, right bank canals of Harangi, Rajaparameshwari Canals.
- Sanction of projects of water filling to tanks in Vijaypura, Ballary, Mysuru, Chamarajanagara, Tumakuru, Hasana, Ramanagara and Mandya Districts.
- The first stage and second stage of water supply to 20 tanks in 52 villages of Gundlupete, Nanjanagudu and Chamarajanagara from Kabini reservoir at an expenditure of Rs. 254 crore is completed and the third stage has also reached completion stage.
- Administrative approval for Rs. 12,340 crore has been accorded for the revised detailed project report to provide irrigation facility including micro irrigation to 5,57,260 acres and to facilitate filling up of 367 minor irrigation tanks in drought prone areas of Chikkamagaluru, Chitradurga, Davanagere and Tumakuru Districts.

New schemes for the year 2015-16

101) Our Government has given utmost importance for the implementation of Upper Krishna Project Stage-III. Works related to 9 sub projects under this scheme, 8 sub projects namely, Mulwad, Chimmalagi, Indi, Mallabad, Rampur, Koppal, Herkal Lift irrigation and extension of Narayanapura right bank canal will be expeditd.

- 102) Administrative approval for Rs. 5768.04 crore has been accorded for the revised detailed project estimate of Singatalur Lift irrigation Scheme presently under implementation to provide irrigation facility to 2,65,299 acres of Ballari, Koppal and Gadag Districts. It is planned to adopt flow irrigation in 48,381 acres and micro irrigation in 2,16,848 acres under this project.
- 103) Modernization work of Shimsha anecut right bank canal will be taken up during this year.
- 104) The project of treatment of water in Vrushabhavathi Valley, filling up the water tank of Byramangala, Ramanagara District and thereon, filling water to tanks in Bidadi and Kasaba Hobli of Ramanagara Taluk as well as Harohalli Hobli in Kanakapura Taluk will be taken up during this year.
- 105) Brindavan Gardens of K.R.S. reservoir will be upgraded to international standards by adopting modern technology.
- 106) To prepare detailed project report for construction of balancing reservoir on the upstream of Mekedaatu across Cauvery river, Global Expression of Interest has been invited. Rs.25 crore has been provided in this year.
- 107) Sugarcane is grown in about 4.5 lakh hectare in the State. If drip irrigation system is adopted for sugarcane crop, the wastage of water can be prevented and land

can be prevented from becoming saline and alkaline. By adopting this method, the yield and income will be doubled. In the initial stage, it is decided to implement this project on pilot basis in some irrigation command area in the State.

- 108) Micro irrigation has been planned in 7 lakh hectare land under the 12 major projects in the drought prone districts of Kalaburagi, Raichur, Koppal, Vijayapura, Haveri, Bagalkote and Gadag Districts of the State.
- 109) In order to increase the scale of activities such as, research, training and studies in irrigation department as well as to extend scope for their effective implementation, Karnataka Engineering Research Institute and WALMI Institutes will be strengthened.
- 110) Madhavamanthri dam across Cauvery river near Talakadu village in T.Narasipura Taluk of Mysuru District was constructed in 1140 AD. The canals of this dam have already been modernized. Modernization of the dam will be taken up during this year itself.
- 111) Parks will be developed near Hemavathi and Kabini dam using modern technology under public private participation and tourism activities will be encouraged.
- 112) Lift irrigation project will be taken up with an amount of Rs.267 crore in two stages in Chennagiri Taluk, Santhebennur and Kasaba hobli. A scheme has been formulated to fill 77 tanks with water from Tungabhadra in Assembly Constituencies of Chennagiri, Mayakonda, Honnali and Shivamogga rural. Rs.50 crore will be reserved for these works during 2015-16.

Minor Irrigation

113) Achievements of the year 2014-15.

- 750 works under Accelerated Irrigation Benefit Project (A.I.B.P.) have been implemented in 10 batches from 2009-10 with the approval of Government of India. Of this, 462 works have been completed and the remaining 288 works are under progress.
- Successful implementation of "Surya Jyothi Rythara Balina Paranjyothi" scheme.

New schemes for the year 2015-16.

- 114) In the year 2015-16, construction work of series of pickups across natural rivers and streams in the districts of Raichur, Bagalakote, Chithradurga, Tumakuru and Ramanagara Districts will be taken up additionally at an estimated cost of Rs. 100 crore.
- 115) Integrated development of 191 lakes has been taken up under 'Kere Abhivruddhi- Nadina Shreyobhivruddhi' programme at an estimated cost of Rs. 192.30 crore. This programme will be continued.
- 116) The repair works of feeder canals/canals (Raja Kaluve) and lake encroachment removal drive through Lake Development Authority will be taken up at an estimated cost of Rs. 100 crore.
- 117) Following projects will be taken up to fill the tanks with treated sewage water in the year 2015-16:
  - The detailed lift irrigation project report relating to filling of lakes in Kolara, Chikkaballapura, Bengaluru Rural Districts after treating sewage

- water flowing in Koramangala-Challagatta Valley is ready and action will be taken to implement the same shortly.
- Lift Irrigation Scheme near Muttasandra village to fill 60 tanks of Anekal Taluk, Bengaluru Urban District with treated sewage water flowing to South Pinakini River.
- 118) Total provision of Rs. 12,956 crore is made for Water Resource Department during 2015-16.

Forest, Environment and Ecology

119) Anchievements during 2014-15

- More than 5 crores saplings have been planted in 51,141 hectares area.
- 2.41 crores saplings have been distributed for planting in agricultural and private lands.
- Devara kadus (Daivi Vana) have been developed in 25 locations.
- Tiger population in the state is 406 and stands first in the Country.
- The Karnataka has a share of 25% of the country's total elephant population, with the state elephant population at 6072, it stands first in the contry.
- Elephant proof trench of 200 Kms and solar fencing have been erected to control Man-Animal conflict. Work of constructing barricades using railings is under progress.
- Apart from existing 11 tree species, for another 16 tree species farmers have been exempted from getting tree felling permission by amending Karnataka Tree Preservation Act, 1976.
- Development and maintenance of Medicinal Plants Protected Areas have been taken up in 17 places.

• The maximum limit of compensation is enhanced to Rs. 1.00 lakh in the cases of crop damages caused by wild animals. Similarly compensation of Rs.5,000/- per goat/sheep and Rs. 10,000/- per cattle in the case of death is being paid.

New programmes for 2015-16

- 120) A new scheme called "Talukige Ondu Hasiru Grama" at a cost of Rs.3.00 Crores will be commenced. Under this scheme, the programme of development for forest area, cultivation of medicinal plants, Providing lightings running on renewable energy sources, composting and imparting training in production of wormi-compost will be conducted in a selected village of each taluk.
- 121) Following two programmes will be commenced with the aim of creating awareness among the students about the importance of forest and environment.
  - It is proposed to start a five year programme at an expenditure of Rs.2.25 crores under a new scheme called "Talukige Ondu Hasiru Shala Vana", to grow plant and trees involving students of one Government School/Collage located near Government land/Forest of approximately 3 to 5 acres in every Taluk.
  - It is proposed to frame a scheme with a budgetary provision of Rs.5.00 Crore under a new project called "Chinnara Vanadarshana" to create awareness among 10,000 students studying in Government High Schools.
- 122) It is proposed to establish Rehabilitation Cell to take up a programme of Relocation and Rehabilitation of forest dwellers of Tiger Reserve, Wildlife Sanctuaries and National Parks more effectively.

- 123) It is decided to develop Bio-diversity Parks, based on the recommendation of Karnataka Knowledge Commission. To begin with, Madivala Lake Bio-diversity Park will be developed at a cost of Rs. 24.72 Crores.
- 124) Grant of Rs.2.00 crore will be provided to EMPRI institute for the purpose of implementing State's action plan relating to the climate changes, for which approval has been obtained from the Government of India.
- 125) A grant of Rs.5.56 crore is provided for the purpose of protection and development of lakes, enhancement of ground water and beautification of the lakes situated in metropolitan areas, by enacting Karnataka Lake Protection and Development Act.
- 126) A total allocation of Rs. 1,757 crore will be made for the Department of Forest, Environment and Ecology in 2015-16.

Primary and Secondary Education

127) Achievements during 2014-15

- 1.20 lakh school dropout children have been brought to educational main stream through different programmes.
- 250 Gram Panchayat libraries situated in Hyderabad Karnataka region are being improved and converted into knowledge centres.
- Distant education is being provided in 1000 government schools of rural areas in the State, teaching these school children mainly Science, Mathematics and English through the experienced teachers.

New Schemes for 2015-16

128) Rs. 110 Crore will be allocated for providing library, laboratory, new buildings, additional buildings, toilets, drinking water facility and other basic facilities to Government schools and colleges.

- 129) As pilot implementation of the project in 1000 schools of rural areas has received good response, Tele Education programme will be extended further to 1000 additional schools with the association of IIM-B and its associated institutes.
- 130) "Shalegagi Naavu Neevu" programme will be implemented constructively through Private Partnership, by constituting a Corporate Social Responsibility (CSR) Committee to develop infrastructure facilities and education development programmes in Primary, Higher Secondary schools and Colleges in the state.
- 131) Grants of Rs. 120 crores has been allocated for providing one pair of shoes and two pairs of socks to 54.54 lakhs children studying from 1st standard to 10th standard in Government schools for bringing uniformity amongst Government school children and for their physical protection and good health.
- 132) DSERT, CTE and DIETs will be upgraded under the programme of centrally sponsored scheme "Shikshakara Shikshana". Under this project, Education Service Centers will be opened by establishing "Shaikshanika Adhalath" and TESS India OER KIOSKS in the officers of BEOs, DDPIs, DIETs and CTEs in the state.
- 133) By providing "Solar Educational Kits" to 100 Govt. Higher Primary Schools, 100 Govt. High Schools and 100 Govt. Pre-university Colleges and installing solar electric equipments to save electricity in these schools, they will be declared as "Green Power Schools".

- 134) "Spardha Kali" programme will be taken up on experimental basis through DSERT and HCL Foundation in order to create competitive awareness in educational learning for primary and high school children of the rural area in the State and thereby encourage them to participate in national and international examination/tests.
- 135) In order to upgrade the Government B.Ed. college at Chickballapura, necessary infrastructure will be provided.
- 136) Printing services will be made online, by fully computerizing the department of Printing, Stationery and Publications using SAP-ERP technology and security labels required for the Excise department will be printed at the Government press.
- 137) A special one-time grant of Rs.5 crores will be provided to Bharath Scouts and Guides Karnataka State Organization this year for the purpose of developing the infrastructure to training and camp centres.
- 138) A total allocation of Rs. 16,204 crore will be made for the Department of Primary and Secondary Education in 2015-16.

Higher Education

139) Achievements during 2014-15

- Process of filling up of 2,160 teaching posts vacant in the Government First Grade Colleges by special recruitment is under progress.
- 24 women and 27 co-educational colleges have been established in order to impart quality education.

 Hostels in 71 Government First Grade colleges, 44 Government Politechnics, 10 Government Engineering colleges for SC/ST students and in 10 Engineering colleges for general students are being constructed.

- Tele-education Programme is being implemented for providing science and mathematics education through qualified and skilled experts for the students of educationally backward areas.
- Tuition and laboratory fees being paid by girl students studying in all aided colleges has been waived. Approximately 1.15 lakh girl students have been benefited by this programme.

New Schemes for 2015-16

- 140) 'SAhabhagitva', a community participation scheme will be launched in Government polytechnics, Government colleges and Universities. An amount of Rs.10 crore will be earmarked in order to provide grants proportionate to the donations collected under this scheme.
- 141) Under 'Jnana Sangama' Scheme, which is a part of Smart-KEY (Karnataka Education Yardstick), a higher education quality improvement programme, action will be taken to provide ICT infrastructure facilities in higher Education Institutions including Universities, Colleges, Polytechnics and PU colleges in a phased manner.
- 142) 'Swavalambane' scheme will be started to encourage the entrepreneurship, skill development IPR awareness among the students. In order to encourage entrepreneurship, Government will reimburse the interest on bank loans upto 10 lakhs per annum for 3 years, obtained by 1% of selected and interested students setting up new industries. Rs. 10 crores will be provided for this purpose.

- 143) Under "Jnana Prasara" scheme, action will be taken to achieve better learning outcomes among all students of Higher Education, to overcome shortage of teachers and to achieve uniform high quality syllabus in all subject disciplines at all levels.
- 144) Through implementation of 'Vignana-Sugnana' scheme, Government will promote Science Education, especially basic science and Research by introducing science courses at graduate and post-graduate levels. A total of Rs. 10 crores will be provided for implementation of this scheme.
- 145) A grant of Rs. 10 crores will be provided under 'Hirime-Garime', a special initiative, to meet the infrastructural needs of Government higher education institutions which have completed 100 years, 75 years and 50 years.
- 146) Rs. 50 crores will be provided to Mysore University completing 100 years for centenary celebration.
- 147) Under the scheme of 'Abhyasa', encouragement will be provided for creating better learning outcomes among weaker students. An amount of Rs. 40 Crores will be provided to this scheme through Karnataka Examination Authority.
- 148) Two Zonal Offices at Kalaburagi and Dharwad will be established for better administration of the Karnataka Examination Authority (KEA).
- 149) Rs. 1 Crore grant will be provided to establish "Rani Abbakka Peetha" in Mangalore University.
- 150) Rs.3 crores will be provided to establish Nehru Chinthana Kendra in Bangalore University to commemorate Jawahar Lal Nehru's 125th birth anniversary and 50th death anniversary.

151) A Study Chair will be established in University of Mysore to take up studies about renowned literature, Late Dr. U R Ananthamurthy. An amount of Rs 1 crore will be reserved for this.

- 152) To increase the admission opportunities for the students of other universities, 15% additional seats to students from outside universities will be included utilizing existing spare capacity and resources in all courses of all universities in Karnataka.
- 153) To encourage internationalization of Higher Education, a Centre for Overseas Education will be set up under Karnataka State Higher Education Council. To give guidance on upgrading Universities, Colleges and Polytechnics to higher standards, Scientists, Educationists and Scholars of National and International repute will be appointed as consultants for each Institution.
- 154) A special grant of Rs.20 crores will be provided over a period of 5 years for establishing a national level Fine Arts Education Off-Campus Centre of Karnataka Chitrakala Parishat in Ganakal village near Kengeri.
- 155) An assistance of Rs.5.00 crores will be provided for establishing Nalanda Buddhism Study Centre in the Himmavu village in Nanjangud taluk of Mysore District.
- 156) A total provision of Rs.3,896 crore will be made for the Department of Higher Education in 2015-16.

Health and Family Welfare

157) Achievements of 2014-15

- Infant Mortality Rate (IMR) in the state has come down to 31 per 1000 live births.
- Increase in institutional deliveries to 99%.
- Percentage of children to whom Vitamin-A Syrup has been administered is increased to 93%.
- Mortality rate of children below 5 years is 37 per 1000 live births and thus millennium development goal has been achieved.
- Our State has become the first in the country to ensure the Universal Health
  Coverage in providing tertiary health care with the introduction of Rajiv
  Arogya Bhagya for the APL families and the Jyothi Sanjeevini Scheme for
  the Government employees.
- A programme 'Super Tuesdays' has been introduced in all hospitals of the state, catering specially to the needs of the mentally ill persons through 'Mano Chaithanya' and 'Manasa Dhara' programmes on every tuesday.
- Programme for sickle cell anemia screening and treatment has been organized for the tribal population in the districts of Mysore, Chamarajanagar, Chickkamagaluru, Kodagu, Dakshina Kannada and Uttara Kannada.

New programmes for 2015-16

158) e-hospital software will be implemented in all the hospitals of the state with a view to document and utilize the health information of every patient visiting Government hospitals in the state. This will help improving the administration of health care to the patients.

- 159) By establishing Intensive Care Units (ICUs) with ventilators in all district hospitals and a few taluk hospitals, treatment will be provided for patients suffering from severe diseases.
- 160) System of grant based supply of medicines exists hitherto in all Government hospitals of the state. Henceforth, supply of essential medicines will be made to all hospitals as per the requirements. With this, all patients will get free medicine.
- 161) Five laboratories will be established in the state at Bellary, Hubli, Bagalkot, Mysore and Mangaluru for detection of communicable diseases like H1N1, Dengue, Malaria, Chikunguniya.
- 162) With a view to prevent female foeticide in the state, real time data will be documented through internet from all ultra-sound scanning centres, which will be monitored till delivery.
- 163) By installing digital software in the high-frequency x-ray machines of the taluk and district hospitals, action will be taken to get the opinion and advice of experts by way of sending the x-ray reports to the higher level hospitals through teleradiology.

- 164) Taluk and district level hospitals will be linked to medical colleges through tele-medicine. With this, opportunity will be provided to the doctors of taluk and district level hospitals in providing good treatment to the patients by getting advice of the expert doctors in the medical colleges.
  - 165) Arogya Sahayavani (104) 'Phone Doctor' programme will be popularized.
- 166) With a view to provide good treatment facility to the patients by dentists in Government hospitals, dental laboratories in all districts will be established.
  - 167) Integrated AYUSH Hospitals will be established at Mangaluru and Gadag.

Medical Education

- 168) Necessary steps have been taken to provide building and other infrastructure facilities to the 6 Medical Institutions announced in 2013-14, namely, Kalburgi, Gadag, Koppal, Karwar, Chamarajanagar and Kodagu Medical institutions. Proposed colleges will be functional from 2015-16. Preparatory work is in progress in respect of medical colleges announced in 2014-15.
- 169) It is proposed to set up a cardiac treatment unit in Kalburgi at an estimated cost of Rs. 15 Crore. For this purpose, Rajiv Gandgi University of Health Sciences, Bengaluru and Hyderabad Karnataka Development Board will bear the expenditure of Rs. 6 Crore each. The balance Rs.3 crore will be borne by the Department of Medical Education.
- 170) It is proposed to implement the programme of kidney transplantation in the Nephrology Institute of Bangalore at a cost of about Rs.2 crores for the patients suffering from kidney related problems.

171) A total allocation of Rs. 6,107 crores will be made for the Department of Health and Family Welfare and Department of Medical Education in 2015-16.

Women and Child Development and Empowerment of Differently abled and senior citizens

ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣೆಂದೇಕೆ ಬೀಳುಗಳೆವರು

ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಗಾವಿಲರು

ಹೆಣ್ಣೆಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಹಡೆದ ತಾಯಿ

– ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ

172) Achievements in 2014-15

- Under 'Balasanjeevini' scheme, children suffering from severe illness due to malnutrition were given special treatment for 6477 beneficiaries at an expenditure of Rs. 638.85 lakhs.
- Multi sector nutrition programme was implemented in the severely affected districts of the State, namely, Kolara, Bagalakote, Bellary and Kalaburgi.
- Sneha Shivira programme was implemented in severely affected districts of Kolara, Bagalakote, Bellary and Kalaburgi.
- Special Treatment Unit for the victims of violence in each district hospital and Bowring and Lady Curzon Hospital and K.C. General Hospital in Bengaluru have been established.
- General gramasabhas in all Grama Panchayaths were held to enable women to avail benefits and for selecting eligible women beneficiaries under various schemes of different departments.
- 82 beneficiaries availed the benefit under the scheme of incentive for marrying differently abled persons.
- 250 beneficiaries availed the benefit under the scheme of reimbursement of fees for differently abled persons pursuing higher and technical education.
- Implementation of 'Niramaya', a health insurance scheme for the benefit of differently abled persons suffering from mental retardation, cerebral palsy, autism and multiple disorder.

New programme for 2015-16

173) The system of Electronic Information Management (EMIS) would be developed to manage the details of beneficiaries of Anganwadi centres, information about the children suffering from severe malnutrition, food distribution,

Bhagyalakshmi scheme, child tracking etc. For this, grant of Rs.2 crore would be provided.

- 174) Honorarium for Anganawadi workers and assistants would be enhanced by Rs.500 and Rs. 250 per month respectively.
- 175) It is proposed to establish a women's fund of Rs.5 crore at the State level to give compensation to the women victims of acid attack. Maximum compensation of Rs.2 lakh would be given in each case for immediate relief to the victim and in case of death, compensation of Rs. 1 lakh would be given to the family members from this fund.
- 176) Grant of Rs.5 crore will be allocated to install solar lamps and fans in Anganawadi Centers.
- 177) A Girl Child Policy will be framed to deal with issues such as prevention of exploitation of girl children, child marriage, eradication of malnutrition, providing proper status in the society, etc.
- 178) Karnataka State Women's Development Corporation would be allocated a grant of Rs.68.22 crore in 2015-16 and following programmes will be taken up.
  - Incentive amount of Rs.20,000 will be provided to 2,500 Ex-devadasis for encouraging income generating activities, instead of the present system of providing loans to the tune Rs. 10,000 and incentive of Rs. 10,000.
  - It is proposed to increase the monthly pension of ex-devadasis from the present Rs.500 to Rs. 1,000.
  - Housing facilities will be provided to 11,818 ex-devadasis without sites under SCSP and TSP components in a phased manner under various housing schemes.

- Subsidy will be given to 15,000 beneficiaries under the 'Udyogini Scheme'.
- The interest free loan limit for Sthree Shakti Sangha will be enhanced from Rs. 1 lakh to Rs. 2 lakh. For this purpose grant of 5 crore will be provided.
- The rehabilitation scheme for sex workers will be renamed as 'Chetana'.
   Under this scheme, 1,000 beneficiaries will be given financial help of Rs.
   20,000 each directly through Government recognized societies and institutions instead of through banks.
- Transgender Policy of the State will be implemented in the year 2015-16 to enable sex minorities to lead a respectable life by taking up income generating activities. Under this policy 1,000 beneficiaries will be provided incentive of Rs.20,000 each.
- 179) Rs.2 crore will be provided to Mahila Sadhanashrama established under the auspices of Sri Nidumamidi Muth, Vijayapura for building construction and other facilities.
- 180) The honorarium paid to V.R.Ws. and M.R.Ws. will be enhanced from Rs. 1,500 to 2,000 and from Rs. 4,000 to Rs.5,000 respectively and 10 district coordinators for three districts will be appointed with a honorarium of Rs.13,000 per month under Vikala Chethana Grameena Punarvasathi Yojane.
- 181) Presently, Daycare Centers for Senior Citizens are functioning in 14 Districts and this will be extended to the remaining 16 districts.
- 182) The interest amount accured on principal extended and outstanding upto 31.03.2014 under "Adhara" self employment scheme will be waived off in respect of 5,200 differently abled persons.

183) Satellite based education will be provided to children studying in 5th, 6th and 7th standards in 46 deaf and dump schools of the State at a cost of Rs.3.63 crore in collaboration with Government of India.

- 184) Helpline centres for providing information and suggestion to differently abled persons will be started in all 30 districts at a total grant of Rs.2.15 crores with Rs.7.15 lakh for each district.
- 185) A total of Rs.4,232 crore will be allocated to the Department of Women and Child Development and Empowerment of Differently abled and Senior Citizens.

Social Welfare

ಸಮ ಸಮ ಬಾಳು

ಸಮ ಸಮ ಪಾಲು

– ಕುವೆಂಪು

186) Achievements of 2014-15

- Implementation of the Karnataka Scheduled Castes sub-plan and Tribal Subplan (Planning, Allocation and Utilization of Financial Resources) Act, 2013. Under the Act, Rs.15,834 crores is provided for 308 programmes.
- Construction of 63 hostels at the cost of Rs.198.75 crores undertaken. Grants of Rs.143 crores released for repair and upgrading of hostels and Rs.20 crores spent for construction of 10 hostels for scheduled tribes.
- 61,000 students benefited through 260 Morarji Desai residential schools / Kittur Rani Chennamma residential schools and 12 pre-university residential colleges.

- An amount of Rs.43.59 crores for 6.98 lakh students as pre-metric scholarship and Rs. 197.05 crores for 2.30 lakh scheduled caste students as post-metric scholarship has been sanctioned and action is taken for direct remittance to the bank account of the students.
- An amount of Rs. 31.39 crores for 1.82 lak students as pre-metric scholarship and Rs. 101.23 crores for 74,692 scheduled tribe students as post-metric scholarship has been sanctioned and action is taken for direct remittance to the bank account of the students.
- Expenditure of Rs.349.17 crores for ongoing construction works of 61 Morarji
  Desai / Kittur Rani Chennamma residential work of 31 residential schools at a
  cost of Rs.310 crores. Expenditure of Rs.100 crores for the ongoing
  construction of 17 residential schools for scheduled tribe students and
  Expenditure of Rs.80 crores for construction of 8 new residential school
  complex.
- Implementation of 16 programmes for the development of Banjara community. For this, expenditure of Rs.66.25 crores is incurred.
- Enhancement of subsidy limit from Rs. 1 lakh to Rs.2 lakh under selfemployment scheme of Dr. B.R. Ambedkar Development Corporation and Karnataka Maharshi Valmiki Schedule Tribes Development Corporation.
- Enhancement of land purchase unit cost from Rs. 7.50 lakh to Rs. 10 lakh under land-ownership scheme. Land ownerhip is conferred to 888 scheduled caste beneficiaries and 215 scheduled tribe beneficiaries.
- Action for rehabilitation of identified manual scavengers in the state at the cost of Rs.7 crores.

New programme for 2015-16

187) It is our endeavor to facilitate all SC/ST people to have equal share in the society as per the quote of Rasarushi Kuvempureferred above. In this direction, a total Rs. 16,356 crore is provided for their welfare under the Scheduled Caste Sub-plan and Scheduled Tribes Sub-plan.

- 188) Construction of 1 lakh houses in rural areas at a unit cost of Rs. 1.50 lakhs and construction of 50,000 houses in urban areas at a unit cost of Rs. 1.80 lakhs for the poor scheduled caste and scheduled tribe houseless families having sites will be undertaken through Housing Department. Entire cost of the construction of houses will be incurred by the government.
- 189) 50,000 (35,000 in rural areas and 15,000 in urban areas) sites will be distributed to poor families of scheduled caste and scheduled tribe who do not possess sites.
- 190) Land will be purchased in a phased manner and reserved for burial grounds for the scheduled caste / scheduled tribes in rural areas where there are no burial grounds.
- 191) Most sensitive and most backward sub-castes of the SC/ST will be identified, their financial status will be improved by designing and implementing the special development programs.

- 192) A one-time financial assistance of Rs.50,000 will be provided under 'simple marriage scheme' for the livelihood of SC / ST couples who get married in a simple ceremony under mass marriage programme.
- 193) For eradication of untouchability, incentive amount will be increased from existing Rs. 50,000 to Rs.2 lakh for a scheduled caste boy marrying a girl from other caste and from existing Rs. 1 lakh to Rs.3 lakh for a scheduled caste girl marrying a boy from other caste.
- 194) Monthly food expenses will be raised from Rs.800/- to Rs.900/- for the children of government ashrama schools and primary residential schools; from Rs.1,000/- to Rs. 1,100/- for the students of pre-metric hostels; from Rs. 1,100/- to Rs. 1,200/- for the students of Morarji Desai / Kittur Rani Chennamma residential schools and post-metric hostels.
- 195) Monthly food expenses will be raised from Rs.700/- to Rs.800/- for the students of aided private pre-metric hostels; from Rs.800/- to Rs.900/- for the students of post-metric hostels.
- 196) Pre-metric scholarship will be increased from Rs.400/- to Rs.750/- for the boys and from Rs.450/- to Rs.850/- for the girls in $1^{\rm st}$ to $5^{\rm th}$ standard; from Rs.400/- to Rs.900/- for the boys and from Rs.550/- to Rs.1,000/- for the girls in $6^{\rm th}$ and $7^{\rm th}$ standard; and from Rs.650/- to Rs.1,000/- for boys and from Rs.900/- to Rs.1,100/- for the girls in $8^{\rm th}$ standard.
- 197) Incentive to the SC/ST students who pass in first class in first attempt will be increased from existing Rs.750/- to Rs.20,000/- for the second PUC students; from Rs. 1,000/- to Rs.25,000/- for the final degree students; from Rs.1,250/- to Rs.30,000/- for the final post-graduate students; and from Rs.1,500/- to Rs.35,000/- for final engineering and medical students.

198) E-learning facility will be provided by establishing computer training centres in all Government college hostels having own buildings and Spoken English Courses will be provided in the pre-metric hostels.

- 199) The loan amount will be enhanced from Rs.2 crores to Rs.5 crores and repayment period will be extended from 5 years to 8 years for the SC/ST entrepreneurs through Karnataka State Finance Corporation at the existing concessional rate of interest.
- 200) Gents and ladies hostels will be established at Bangalore, Hubli, Kalburgi, Belagavi and Mangalore for the participants undergoing skill development training through Karnataka German Technical Training Institute.
- 201) Banjara financial and cultural centres will be established in Borampalli in Humnabad taluk of Bidar district and in Gaddanakeri of Bagalkot district in order to prevent migration tendency seen in Lambani tandas living in Hyderabad Karnataka and Mumbai Karnataka region and to facilitate self employment of tanda residents, especially women folk. Study centre will be established for the development of Banjara language in university.
- 202) Yashasvini health insurance scheme will be implemented through lamps Co-operative Societies for the persons belonging to the Soliga community residing in the forest and forest border areas suffering from sickle cell anemia blood deficiency disease.
- 203) 100% fees will be reimbursed where parent's annual income is within Rs.6 lakhs and 50% fees will be reimbursed where parent's annual income is within Rs.15 lakhs, of SC/ST students selected for higher studies in foreign countries.

- 204) Bhovi Development Corporation will be established for the overall development of Bhovi community in the state and Rs.25 crores will be reserved for this.
- 205) 100% fees will be reimbursed where parent's annual income is within Rs.2.5 lakhs and 50% fees will be reimbursed where parent's annual income is from Rs.2.5 lakhs to Rs.10 lakhs, of SC/ST post-metric students who are selected through CET, COMED-K, Deemed Universities and admitted for technical, medical, dental and other courses in the recognized private educational institutions.
- 206) Rs.3 crores will be provided for construction of a memorial at Dharwad through Dr. B.R. Ambedkar Charitable and Education Trust, Dharwad in memory of the visit and halt of Sri Baba Saheb Dr. B.R. Ambedkar in Dharwad town in the year 1929.
- 207) Special developmental programs will be formulated and implemented for the improvement of original adivasis identified in the state. A study centre will be established as a unit of Mysore Girijana Research Institute in order to study and protect the art, culture, language and other subjects related to these communities.
- 208) Full reimbursement of VAT will be made for the sale of forest produce collected by scheduled tribe people residing in forest areas, made through LAMP society.
- 209) The complete works of Dr. B.R. Ambedkar published by Kannada and Culture Department will be re-printed in large numbers and supplied to all the SC/ST hostels.
- 210) "Rajya Safai Karmachari Abhivrudhi Nigama" will be established for overall development of the safai karmacharis and poura karmikas in the state.

211) Rs.3 crores will be provided for construction of memorial at the cost of Rs. 1 crore each, in the names of dalit leaders Late B.Rachaiah, N.Rachaiah and B.Basavalingappa who have contributed for development of the state and for the benefit SC/ST community.

212) A total allocation of Rs.4,584 crores will be made for the Social Welfare department in 2015-16.

Backward Classes Development

213) Achievements during 2014-15

- 66,659 post-metric students who could not get hostel facility were benefitted under 'Vidyasiri' scheme, for which grant of Rs.75 crore was provided.
- Rs.200 crore was spent on reimbursement of entire fee of 4.16 lakh meritorious post-metric students.
- 7.41 lakh pre-metric students were benefitted due to enhancement of the amount of pre-metric scholarship equal to that of Government of India.
- Grants were released to 225 religious and other institutions belonging to backward classes to construct community halls and hostels.
- Rs.47.81 crore was provided for the overall development of Gollas and other nomadic/semi-nomadic communities.
- Carpets and blankets were provided to all students in pre-metric and post metric and post metric hostels. Rs.20 crore was released to provide water heater, library, computer and other infrastructure facilities in the hostels.
- 892 candidates aspiring to appear for IAS, KAS, Banking and other competitive exams were selected and admitted to coaching centres.
- Devraj Urs Bhavans were constructed in 13 taluka headquarters.

New Schemes for 2015-16

- 214) The monthly food charges for Private Aided Hostels will be enhanced from Rs.500/- to Rs.600/- for pre-metric students and from Rs.600/- to Rs.700/- for post metric students.
- 215) Monthly scholarship/fellowship of Rs.5,000/- will be given to 1,000 backward classes students who are doing full time Ph.D. course. For this, Rs.5 crore will be allocated.
- 216) To strengthen the existing Backward Classes Cell (OBC cell) in the universities and to encourage more research activities, Rs.5 lakh each will be provided. For this, grant of Rs.50 lakh is earmarked.
- 217) The existing 'Guidance Section' in the Backward Classes Department will be converted and strengthened as "Reservation Inspection Unit" which will inspect the compliance levels of reservation to backward classes in education and employment guaranteed under Article 15(4) and 16 (4) of Constitution of India.
- 218) The year 2015 will be celebrated as 'Devaraja Urs Centenary Year' to mark the completion of 100 years of the birth of former Chief Minister and champion of backward classes Sri D. Devaraj Urs. In this connection, several programmes will be organized.
- 219) To commemorate the birth centenary of D. Devaraja Urs, 100 post-metric girls' hostels with sanctioned strength of 100 will be established.
- 220) 2500 students who have scored more than 90 per cent marks in SSLC, PUC, Degree and Post Graduation courses will be honoured with 'Devaraja Urs Pratibha Puraskar'. For this, Rs.4 Crore will be provided.

221) "Devaraja Urs Videshi Vyasanga Vetana" of Rs.10 lakh each will be given to 100 students who aspire to study in foreign universities. For this, Rs.10 crores will be provided.

- 222) The monthly food charges of backward classes hostels will be enhanced from Rs.1000/- to Rs.1100/- for pre-metric hostels; from Rs.1100/- to Rs.1200/- for post metric hostels and from Rs. 800/- to 900/- for ashrama schools.
- 223) Own hostel buildings will be constructed for 331 post metric backward classes hostels which are presently housed in rented buildings. An allotment of Rs.45 crore will be made.
- 224) Rs.35 crore will be provided to enhance the infrastructure facilities in 2195 hostels of the Backward Classes Development Department.
- 225) To ensure the safety of inmates of 815 Backward Classes girls hostels, CC Cameras will be installed. Rs.3 crore will be provided for this.
- 226) Rs.50 crore will be provided to 46 nomadic/ semi-nomadic communities such as Budubudaki, Dombidasa, Helava, Gondali, Killekyatha, Pichaguntala, Shikkaligar, Bundabesta, Golla etc., for distribution of sites and construction of houses, providing basic infrastructure to the colonies, training and loan facilities for education, self-employment, Ganga Kalyana, Land Ownership Schemes, Dairying, etc.
- 227) A long pending demand of the Backward Classes for social and economic survey of backward castes will be conducted by the Karnataka State Backward Classes Commission from 11th April 2015 to 30th April 2015, for which Rs. 116 crores has already been provided during the current year. Rs.73 crores will be allocated in 2015-16 to complete the survey.

- 228) Under 'D. Devaraja Urs Self Employment Personal Loan' scheme, Rs.2 lakh and subsidy will be given for enhancing professional skill in economic activities. Of this, subsidy component will be 15 per cent subject to a maximum of Rs.30,000.
- 229) Professionals of traditional profession communities such as Madivala, Kumbara, Uppara, Savitha, Tigala, Moortedara etc., will be given loan of Rs.2 lakh at an interest rate of 2 per cent. In this, subsidy will be 15 per cent subject to maximum of Rs.30,000.
- 230) Rs.10 crore will be given to Karnataka Vishwakarma Community Development Corporation for overall development of Vishwakarma communities.
- 231) Financial assistance will be extended from 50,000 to 75,000 students under 'Vidyasiri' scheme for which Rs.112.50 crore will be earmarked.
- 232) The unit cost under Ganga Kalyana Scheme is enhanced from the present Rs. 1.5 lakh to Rs.2 lakh and this facility will be provided to 30 beneficiaries in each Assembly Constituency during this year.
- 233) To rejuvenate the traditional art of Savitha Samaja, namely 'Dolu and Nadaswara Sangeetha', training will be imparted in 'Guru-Shishya Parampara' model to the members of the community.
- 234) The present income limit for creamy layer of backward classes will be raised from Rs.4.5 lakh to Rs.6 lakhs.
- 235) Total provision of Rs. 1,963 crore will be made for Backward Classes Development Department during 2015-16.

Minorities Welfare and Haj

236) Achievements during 2014-15

- Rs. 318.17 crore was distributed as scholarship to around 10.16 lakh minority students in pre-metric, post-metric merit-cum-means, fee reimbursement scheme and students pursuing higher education abroad.
- Following simplified online system for submission of application, approval and disbursement of scholarship, a system of direct cash transfer to students' Bank account through N.E.F.T. has been put in place. This has benefited 52% girl students.
- 106 Hostels, 5 new Morarji Desai Residential School/Colleges and 2 Navodaya Model Schools constructed under S.D.P and M.S.D.P scheme started.
- Under 'Arivu' scheme of Minority Development Corporation, financial assistance of Rs.53.50 crore was provided to 19,866 students selected through C.E.T.
- 2,736 farmers were benefited under 'Ganga Kalyana' scheme implemented at a cost of Rs.37.7 crore.

New programmes for 2015-16

- 237) "Vidyasiri" scheme operational in Backward Classes Development Department is proposed to beadopted in Minorities Welfare Department.
- 238) Financial assistance of Rs.10,000/- will be provided through D.B.T to the students studying Engineering and Medical courses to buy books and study materials.
- 239) Chief Minister's Minorities Programme is proposed to be implemented on the model of Multi-sector Development Programme of Central Government.

- 240) 30 Hostels/Residential Schools/Residential Colleges will be started in the own buildings constructed under M.S.D.P scheme. The strength of the students will be increased by 25 numbers in each of the 25 hostels having good infrastructure and own building.
- 241) For the benefit of minorities, 4 Morarji Desai Residential Schools, 2 Mararji Desai PU Colleges, 5 Post-metric Hostels and 2 Minorities Model Residential Schools will be newly started.
- 242) Loan facility provided to students selected through C.E.T Cell under "Arivu Sala Yojane" will be extended to the students selected through COMED-K.
- 243) It is proposed to bear the entire fee, subject to maximum limit of Rs.20 lakhs, of minority students selected to pursue Higher Education abroad, whose parents' annual income is below Rs.6 lakhs. 50% fee subject to maximum limit of Rs.10 lakhs will be borne, where parents' annual income is between Rs.6.00 lakhs and Rs.15.00 lakhs.
- 244) Food charges will be enhanced by Rs. 100/- per student in premetric/Post-metric Hostels/Morarji Desai Residential Schools/Colleges and Muslim Residential Schools.
- 245) e-Learning facility will be provided in 350 Urdu Schools and 65 Residential Schools/Colleges under Learning and Equipment Scheme'.
- 246) It is proposed to give training on Spoken English and Computer in Minority Hostels and Residential Schools.
- 247) It is proposed to set-up a Task Force headed by a Police Officer of the rank of S.P. to clear the encroachment of Wakf properties and to protect them.

248) A grant of Rs.1 crore will be provided to Hajarat Hameed Shah and Hajarat Mouhid Shah Qadri Wakf Board to construct and provide infrastructure to the private girls hostel.

- 249) A grant of Rs.3 crore will be provided to Motinagar Malbar Muslim Association, Bengaluru Urban District, to construct their new building.
- 250) Rs.2 crore will be provided for the overall development of Hajarath Tippu Sultan Memorial in Ganjam at Srirangapattana.
- 251) One time grant of Rs.60 crores will be provided to Shadimahal and Community Bhavans which have remained incomplected since 2001 in the State.
- 252) A grant of Rs.2 crore will be provided for the restoration of Jain Temples (Basadi)in the State.
- 252) A grant of Rs.2 crore will be provided for the restoration of Jain Temples (Basadi) in the State.
- 253) During 2015-16, a total expenditure of Rs. 1,000 crores will be incurred for the Department of Minorities Welfare and Haj.

Housing

254) Achievement in 2014-15

• After our Government came to power, construction of 3.17 lakh houses in the year 2013-14 and 2.33 lakh houses by the end of January 2014-15 totaling to 5.50 lakh houses has been completed with an expenditure of Rs. 4351.79 crore.

• To enhance efficiency and transparency, systems have been implemented for selection of beneficiaries through lottery, online approval of beneficiaries through digital signature, GPS technology based verification of actual progress, direct transfer of subsidy to the beneficiary and providing information through SMS.

New schemes for 2015-16:

- 255) In the last two years, 15,877 sites have been distributed to site-less poor beneficiaries. The Government intends to distribute 20,000 sites in the year 2015-16.
- 256) In the year 2015-16, out of the total houses under progress, construction of 3 lakh houses will be completed and 4.80 lakh new houses will be sanctioned under various housing schemes. Out of this target, 2.98 lakh houses will be earmarked for schedule caste and schedule tribes. For SC/ST beneficiaries, the Government will bear the beneficiary contribution of Rs.30,000. In this year, the Government has earmarked Rs.3405 crores for construction of houses and distribution of sites.
- 257) To provide better facilities in the slum areas of Karnataka, a comprehensive slum development policy will be formulated during the current year.
- 258) It is being planned to bring an amendment to the Karnataka Slum Areas (Improvement and Clearance) Act 1973 and collect Slum Cess in a planned manner.
- 259) Karnataka Housing Board will lay emphasis on providing affordable housing instead of distribution of sites. Necessary revision will be brought in Affordable Housing Policy to meet the needs of the weaker sections. All housing related laws, rules and procedures will be simplified. Karnataka Housing Board Act, 1962 will be amended.

Labour, Employment and Training

261) Achievements of 2014-15

• Rs. 109 Crore was allocated for construction of 6 ITI buildings in Phase 1 and 29 ITI buildings in Phase 2 under NABARD RIDE-XX.

- 4 special skill development centres for embroidery and tailoring work have been established to generate self employment in textile and readymade garments industry with a total plan expenditure of Rs.12 crores.
- 2.1 lakh construction workers have been newly registered. Rs.541 crore cess was collected at a rate of 1% on building construction cost. Rs. 13.64 crore has been disbursed.
- Under RSBY scheme, 1.12 crore families of labourers in unorganized sector including BPL families were identified and 43 lakh smart cards have been distributed.
- 1.76 lakh drivers of commercial vehicles are brought under Commercial Vehicle Drivers' Accident Insurance Scheme.
- Medical checkup for 67,532 women employees of garment industry was conducted and more than 14 lakh iron tablets were distributed for anaemia through ESI Hospitals.

New programmes for 2015-16

- 262) A new programme, "Yuva Yuga" is proposed, with the aim of providing employment and empowerment by giving various skill development training to rural and urban youth in all districts of the State. Rs.10 crore will be allocated for this.
- 263) Multi trade courses will be setup to provide training in various skills in selected it is. Rs.3.5 crore will be provided for this scheme.

264) Additional vocations (trades) will be introduced in Government Industrial Training Institutes, with the intention of providing training in technical fields where more employment opportunities are available. Rs.12.5 crore will be provided in a phased manner.

265) To ensure the safety of women students in 22 women's Industrial Training Institutes, it is proposed to install CCTVs at an estimated cost of Rs.50 lakh.

266) New Labour Policy will be framed.

267) For the first time in the country, State Government intends to issue Smart Cards with unique numbers to labourers from un-organised sector through single window system which can be carried along with them. Rs.10 crore will be provided for this scheme.

268) 'Boiler Material Test and Training Centre' will be established to test the features of materials used in manufacturing of boiler and a lab required for boiler welder test.

269) Total provision of Rs.852 crore has been made for Labour Department during 2015-16.

Kannada and Culture

ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಬರಿ ನುಡಿಯಲ್ಲ

ಹಿರಿದಿದೆ ಅದರರ್ಥ

- ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್

13th MARCH 2015 203

270) A grant of Rs.1 Crore will be provided to establish a Study Chair in the name of Adi Kavi Pampa of Kannada who advocated "Manushya Jati Tanonde Valam", which means the entire mankind is one.

- 271) A grant of Rs.2.50 Crore will be provided to establish a Museum at Haveri to commemorate freedom fighters.
- 272) A grant of Rs.2 Crore will be provided for the constitution and administrative expenditure of Committee for the development of Kannada's First Internet Encyclopedia 'KANAJA'.
  - 273) A grant of Rs.1 crore each is earmarked for the following purposes:-
    - Construction of 'Kadala Theerada Bhargava Dr. Shivarama Karantha's Memorial.'
    - To develop the residence of 'Field Martial Cariappa' in Madikeri as museum.
    - To renovate the residence of 'Dr. Manjeshwara Govinda Pai', first Rashtra Kayi of Kannada.
    - To develop the birth place/residences of G.S. Shivarudrappa, Masthi Venkatesha Aiyangar, Dattatreya Ramachandra Bendre on the model of Kavi Shaila.
- 274) I am announcing a grant of Rs.2 Crore as permanent fund to establish 'Konkani Study Chair' to support literature and cultural activities of Konkani, Kannada's sister language.
- 275) I am announcing a grant of Rs. 1 crore to set-up Jain Inscription Study Chair in Shravanabelagola under the jurisdiction of Hampi Kannada University.

- 276) An additional grant of Rs.1 crore will be released to commence Virtual Classes to teach Kannada through internet to enable Kannada lovers worldwide to learn Kannada and to set-up Kannada Learning Centers in various parts of Bengaluru.
- 277) The following programmes will be taken-up with a total expenditure of Rs.4 crore:-
  - Rejuvenation of amateur theatre troupes.
  - To form troupes of women in folk arts by imparting training through workshops.
  - Scripting and performing new dramas about actrocities on women.
  - Scripting of dramas reflecting children's problems, encourage performance and to extend literary activities pertaining to this issue.
  - To organize State level conferences and workshops to encourage artists who play percussion instruments.
- 278) A special grant of Rs.4 crore will be provided to encourage stage-shows, for the maintenance of rangayanas established in 4 divisions of the State and for the preparation of new dramas.
- 279) A grant of Rs.1.2 crore will be provided for the functioning of 'Kannada Shastriya Bhasha Adhyayana and Samshodhana Kendra' being established in Bengaluru.
- 280) An initial grant of Rs.1 crore is earmarked for the formation of 'Chalukya Development Authority' in respect of monuments of unique sculpture comprising Badami, Aihole and Pattadakallu constructed during the period of Badami Chalukya dynasty.

13th MARCH 2015 205

281) Rs.5 crore is earmarked to set-up a programme for protecting 772 protected monuments in phased manner by providing security/surveillance, conducting survey through GIS and 3D-mapping, conservation and preparing inventory of unprotected monuments.

- 282) At an expenditure of Rs.20 crore, comprehensive development of 20 heritage places including Mysuru, Srirangapatna, Bidar, Kalaburagi, Vijayapura, Kitturu, Banavasi, Malakhed, Badami, Talakadu, Halebidu, Melukote, Beluru, Bengaluru City, Nagavi, Lakkundi, Ihole, Balligavi, Sannati, Kammatagi, declared as heritage places hitherto, will be taken-up.
- 283) At an expenditure of Rs.5 Crore, protection and overall development of Malakhed fort will be taken-up.
- 284) Three places have been included in the provisional list of World Heritage namely 1) Group of Arcthitectural monuments of Dakkani Sultans of Kalaburagi, Bidar and Vijayapura, 2) Group of monuments in Sriranagapatna Island and 3) Group of Hoysala artictetural monuments of Beluru and Halebidu. It is proposed to provide grant of Rs.3 crore to prepare necessary dossier and report for inclusion of these places in the final list.
- 285) At an expenditure of Rs.2 Core, conservation work of ponds and monuments pertaining to Devaradasimayya in Surapura, Surapura Taluk, Yadagiri District, will be taken-up.
- 286) Comprehensive development of tomb of Kitturu Rani Chennamma at Bailahongala will be taken-up at an expenditure of Rs.1 crore.
- 287) Development and conservation work of Shri Haralaiah's Gaddige, contemporary of Basavanna, will be taken-up at an expenditure of Rs.50 Lakhs.

288) It is proposed to celebrate 2015-16 as Kannada Varsha to commemorate the completion of 100 years by Kannada Sahithya Parisath. Rs.10 crore will be provided for organizing various programmes.

289) Rs.1 Crore will be provided for establishing Study Chair in the name of famous artist Sri P.R. Thippeswamy in Mysuru University.

290) As a contribution of the Government, Rs.10 Crore will be provided for the proposed establishment of 325 feet tall bronze statue of Vishwaguru Basavanna at Sri Murugamata premises, Chitradurga.

291) To take-up developmental activities under Karnataka Border Area Development Authority, it is proposed to enhance the grant to Rs.20 crore during 2015-16 as against Rs.4 crore for the last year.

292) During 2015-16, total provision of Rs.303 crore is made to Kannada and Culture Department.

Sports and Youth Services

ಯುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆಸ್ತಿ

– ನುಡಿಗಟ್ಟು

13th MARCH 2015 207

293) Achievement in 2014-15

• Yuvashakthi Centers are established in Government First Grade Colleges of all Districts to provide facilities to the youth.

- Increase in cash award to the medal winners of Olympic Games, World-Championship, Asian, Commonwealth and National Games.
- Implementation of Rural Sports Festival plans to encourage the rural folk sports activities by providing a grant of Rs.1.5 lakh for each taluk.

New programmes for 2015-16

- 294) An incentive of Rs.25,000 will be given annually by identifying one Youth Sports Association in each hobli to organize sports activities and to identify sporting talents and send them to sports schools / hostels under 'Yuva Kreeda Mitra' a new scheme.
- 295) A grant of Rs.2.5 Crore will be provided to 50 Garadi Mane, Rs.5 lakhs each, for promoting 'Kusti', a popular rural sport.
- 296) Adventure sports training camps will be organized in various places of State to encourage the habit of adventure among youth through General Thimmaiah National Adventure Academy (Chethana).
- 297) 'Yuva Chetana' Programme will be started to identify youth association or an association working and functioning for the creation of job opportunities to the youth in each taluk and a maximum incentive of Rs.1 lakh will be provided.
- 298) A grant of Rs.1 crore will be provided for extension of 'Yuva Spandana' a project for the purpose of development of mental health of the youth, in association with NIMHANS, being implemented in 10 districts experimentally, to the entire State and to start Sports Psychology Division.

- 299) Fellowship programme will be implemented for encouraging participation of youth in proper and effective implementation of all Government's Youth Empowerment programmes and one eligible youth will be identified and selected in each taluk for Fellowship.
- 300) An additional grant of Rs.1 crore will be provided for counseling services and life skill trainings to college students through NSS in association with NIMHANS.
- 301) During 2015-16, total amount of Rs.147 crore is provided for Sports and Youth Services Department.

Food, Civil Supplies and Consumer Affairs

- 302) Achievements in 2014-15
  - During 2014-15, 2, 06, 618 BPL ration cards have been distributed. As on January-2015, 10.35 lakh Anthyodaya Anna Yojane ration cards, 97.94 lakh BPL ration cards and 33.58 lakh APL cards are in use.
  - 'Annabhagya Adalat' is being conducted on 7th of every month at all fair price shops level.

New programme for 2015-16

- 303) Unit-wise distribution of food grains to BPL ration cards will be implemented.
- 304) 5 kg food grains for each member of the family holding AAY and BPL ration cards, free of cost, without any cap will be provided. At a concessional rate, palm oil of one litre for Rs.25 and iodized salt of one kg for Rs.2 will be provided.

13th MARCH 2015 209

305) For families holding APL ration cards, 5 kg food grains (3 kg Rice and 2 kg Wheat) having one member and 10 kg food grains (5 kg Rice and 5 kg Wheat) having more than one member will be distributed at Rs.15 per kg of Rice and Rs.10 per kg of Wheat.

- 306) Applications for new ration cards will be received from 1st May.
- 307) Necessary amendment will be made in the rules for compulsorily mentioning of purity along with the weight of gold and other precious stones in the bills to protect the interest of the consumers.
- 308) Verification certificates and licenses will be issued on-line as all the activities of the Legal Metrology Department are computerized under "e-Mapan" project.
- 309) During 2015-16, total amount of Rs.2,120 crore has been provided to the Department of Food, Civil Supplies and Consumer Affairs.

Rural Development and Panchayat Raj

- 310) Achievements of 2014-15
  - Under Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme,
     57.81 lakh employment cards were distributed, 8.90 lakh families were given employment, 322 lakh mandays' employment was created upto January, 2015 in the State.
  - 2118 km roads were developed under "Namma Grama Namma Rasthe" scheme.

- 2000 Water Purifying Plants (WPP) are being installed in residential areas, out of which 650 units have already been established. Remaining units are in progress.
- Under 'Suvarna Gramodaya' Scheme, out of the available grants of Rs.373 crore, road and drainage works in 1215 villages were completed with an expenditure of Rs.292 crore.
- Karnataka stands first in the country in the construction of 4.32 lakh individual toilets.

New programmes for 2015-16

- 311) Even though the Government of India has considerably reduced grants for rural sanitation programmes, State Government has given significant importance to rural sanitation programmes and grant of Rs.500 crore is provided. The following programmes will be taken extensively:-
  - Construction of individual toilet for each house of the rural area.
  - Under 'Grameena Gourava' scheme, toilet-cum-bathrooms in rural houses will be constructed.
  - Composting will be taken up in village to make them garbage-free.
- 312) It is proposed to establish 4,000 Water Purifying Plants. During 2015-16, Rs.200 crore will be allocated for this purpose.
- 313) Water quality testing labs have already been established in 110 taluks, necessary action will be taken to test the quality of approximately 1 lakh drinking water sources by establishing water testing labs in the remaining 66 taluks.

314) Drinking water will be provided in the selected areas of Ballari, Chitradurga and Tumakur districts using the grants of Karnataka Mining Environmental Restoration Corporation.

- 315) Gadag, Chamarajanagara, Kudligi-Challakere-Molakalmuru-Pavagada and other Multi-village drinking water schemes will be taken-up.
- 316) 90 multi-village drinking water schemes will be completed in 2015-16 under the Centrally sponsored National Rural Drinking Water Scheme and State Sector grants.
- 317) Action would be taken to plant saplings alongside of 3000 km of Roads during the year 2015-16 and to maintain them for the next 5 years under Mahathma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme under "Salu Marada Thimmakkana Neralu".
- 318) New horticulture area of around 5000 hectares will be developed under Mahathma Gandhi National Rural Employment Gurarantee Scheme.
- 319) An e-government cell will be established to oversee the implementation of Gandhi Sakshi Kayaka Software and other softwares.
- 320) 15-Points Programme is being implemented from last year to meet the day-to-day requirements of rural life of the people living in villages. New 6 points will be added to this programme in the current year. A positive change will be created in rural life through this programme.
- 321) 1.62 lakh beneficiaries have been trained last year under Rajiv Gandhi Yuva Chaitanya Scheme. The number of beneficiaries will be increased from 40 to 50 in each Panachayath.

- 322) An exclusive portal will be provided to facilitate separate marketing facility for the products of the Joint Liability Groups and women's Self Help Groups under Rajiv Gandhi Chaitanya Scheme.
- 323) Implementation of 'Namma Hola Namma Dari' scheme will be continued in this year.
- 324) Sri Ramesh Kumar Committee, constituted for recommending comprehensive amendments to Karnataka Panchayath Raj Act, has submitted its report. Sub-committee of the State Cabinet of Ministers is examining the recommendations of this committee. Necessary amendment will be brought to strengthen the Panchayath Raj System.
- 325) On the recommendations of the committee, constituted under the chairmanship of Sri S.G. Nanjayyana Matha, Former MLA, for re-organization of Grama panchayath, Government has taken action to form 439 new Grama panchayaths.
- 326) Action will be initiated to establish Rural Development University in Gadag on the basis of the report submitted by the committee constituted to commence studies relating to Rural Development and Panchayath Raj.
- 327) A programme will be implemented on the lines of Kudumbasri of Kerala to achieve enhanced co-ordination and collaboration between Panchayath and women self help groups federation in 600 Gram panchayaths.
- 328) 3,855 kms roads under 'Namma Grama Namma Raste' phase-III Scheme will be constructed. For the programmes of Phase-II and Phase-III, a total grant of Rs.1,335.5 crore will be provided.

329) During 2015-16, total provision of Rs.9,728 crore is made for Department of Rural Development and Panchayath Raj.

Planning and Area Development

- 330) Malnad Area Development Board, Bayalu Seeme Development Board and Karavali Abhivrudhi Pradhikara will be provided Rs.40 crore, Rs.35 crore and Rs.10 crore respectively.
- 331) During 2015-16, Rs.600 crore will be provided under Karnataka Legislator's Local Area Development Scheme.
- 332) It is decided to continue the implementation of Special Development Scheme to overcome regional imbalances in the State. During 2015-16, it is proposed to provide Rs.2,300 crore for this purpose.
- 333) During 2014-15, Karnataka Evaluation Authority has taken-up evaluation of 56 schemes, out of which evaluation of 30 schemes has been completed. It is proposed to use the recommendations of evaluation for making necessary changes in the norms and modalities of implementation of these schemes to make them more effective.
- 334) During 2015-16, Rs.1,000 crore will be provided to the Hyderabad-Karnataka Area Development Board for taking-up infrastructure works and for reducing institutional gaps.
- 335) During 2015-16, total amount of Rs.1,761 crore is provided for Planning and Area Development department.

Urban Development

Directorate of Municipal Administration:-

- 336) 10 Town Panchayats have been upgraded to Town Municipal Councils and 13 Town Municipal Councils have been upgraded to City Municipal Councils in the State.
- 337) Swachchata Mission will be taken-up in all the 219 Cities/Towns including BBMP in the State under 'Swach Bharath Mission', It is proposed to provide a grant of Rs.80 crore for this purpose.
- 338) Through Additional Action Plan, it is proposed to provide a grant of Rs.100 crore each, for comprehensive infrastructure development activities in Hubballi-Dharwad and Belagavi City Corporations and Rs.50 crore for Gulbarga City Corporation.
- 339) It is proposed to implement Nagarothana CMSMTDP Phase-3 scheme to take-up infrastructure development in 211 Urban Local Bodies of the State over three years.
- 340) Under 'Heritage Development and Upgradation Scheme' of Central Government, Badami town is selected and development works will be taken-up over a period of 4 years.
- 341) During 2015-16, permanent new shelters will be provided for the urban homeless in National Urban Livelihood Mission cities viz., Bellary, Mangaluru, Hubballi-Dharwad, Shivamogga, Bagalkot, Haveri, Mandya, Hospet and Chikkaballapur.
- 342) Welfare Housing Scheme for Poura Karmikas was implemented during 2014-15, an amount of Rs. 50 crore is earmarked for the year 2015-16.

Bruhath Bengaluru Mahanagara Palike

343) State Government is determined to comprehensively develop Bangalore city which has brought international recognition to the State. An amount of Rs.2,878.72 crore has been provided to BBMP by the Government to take-up various development works during the last 2 years.

344) During this year, Rs.1,000 crore under Chief Minister's Nagarothana scheme and Rs.391.06 crore out of the grants of State and Central Financial Commissions will be provided. Apart from this, at an estimated cost Rs.1,520 crore, various other works will be taken up, including the following:-

- Widening of Bellary road and Jayamahal Roads near Palace Ground.
- Widening of Sarjapura road from outer ring road to Dommasandra.
- Widening of Bannerghatta road from J.D. Mara Junction upto Nice road.
- Widening of Dr. Ambedkar (Tannery) road from MM road to Outer ring road.
- Widening of Dinnur road from Sanjaynagar main road to Ambedkar Medical College.
- Widening of Varthur road upto Sarjapura road via Gunjur.
- Widening and development of Subratho Mukharji road by obtaining land from Air Force Department in Rajarajeshwari Nagar Zone and construction of underpass.
- Comprehensive development of selected important junctions and construction of grade separators in selected places under BBMP area.
- Development of important roads under Tender Sure Model.
- Development of backward areas of 7 City Municipal Corporations and 1
   Municipality merged in Bruhath Bengaluru Mahanagara Palike.

- Construction of railway over/under bridges; projects which are approved/under progress will be taken-up in association with South-Western Railway Department.
- 345) 6 units will be functioning under programmes for effective management of solid waste in Bengaluru City that are formulated and being implemented through KUIDFC. With the commencement of these new units, the capacity for processing of 2,800 tons solid waste per day at a cost of Rs.270 crore will be created in Bangalore city.

Bangalore Development Authority:-

- 346) As proposed in the budget for the year 2014-15. BDA has allotted 859 flats to the citizens. Construction work of 5,700 flats is in the final stage and will be completed by the end of March 2015. It is proposed to construct and allot about 5,000 flats to the public during 2015-16.
- 347) Formation of Nadaprabhu Kempe Gowda Layout is in progress, applications will be invited before March 2015 for allotment of 5,000 sites. During 2015-16, about 5,000 sites will be formed and allotted to citizens.
- 348) 117 lakes have been transferred to BDA for revival. Out of these, development of 12 lakes is completed in the first phase. Comprehensive development work of 14 lakes is in progress. It is proposed to commence the development work of 19 lakes in a phased manner during 2015-16. Fencing work of 33 lakes is completed.
- 349) In order to prevent road accidents, it is proposed to construct skywalks in 25 places under PPP model.

350) It is proposed to take-up extension of underpass and flyover works in Hebbal junction of outer ring road at an estimated cost of Rs.80 crore.

351) It is proposed to take-up construction of flyover in Doddanekkundi junction of outer ring road at an estimated cost of Rs.44 crore.

Bengaluru Metro Rail Corporation Limited

- 352) As of now, 90% physical and financial progress has been achieved in Phase-I. Two lines of 17 km length (from Byyapanahalli to M.G. Road and Peenya to Sampige Road) have already been operationalized. Peenya and Nagasandra lines will be commissioned in the next two months, Magadi Road and Nayandanahalli line will be operative by mid 2015. It is aimed to complete all the works under phase-I by the end of 2015.
- 353) Land acquisition process, utility shifting and process of tendering of civil works are in progress for 2nd phase of Bengaluru Metro Rail Project. The process of tender of works will be completed by December 2015.

BWSSB

- 354) As a first phase of the work of bringing 500 MLD water from NBR to Bangalore city, work of laying of water pipeline upto T.K. Halli reservoir is taken-up.
- 355) It is proposed to taken-up the work of replacing 50 Kms of sewer trunk. It is proposed to construct 7 new sewage treatment plants with a capacity of 150 MLD at Hebbal, K.R. Puram, K & C Valley, Doddabele and Bengaluru University areas.
- 356) It is proposed to procure 50 solid waste removal machines at a cost of Rs.10 Crore.

- 357) It is proposed to map water supply connections over GIS. It is proposed take-up scheme of merging of the RR numbers of the customers of water supply connections with PID numbers provided by BBMP to its customers.
- 358) A total provision of Rs.4,770 crore has been made for BBMP, BWSSB, BMRCL including budget and other resources for the development of Bengaluru city.

Karnataka Urban Water Supply & Drainage Board

- 359) 38 drinking water and 55 drainage schemes, totally 93 Schemes, have been approved at the cost of Rs.682.36 crore, out of which, 4 drinking water and 01 drainage scheme have been implemented and the remaining schemes are under progress.
- 360) It is proposed to complete 10 drinking water and 10 drainage schemes during 2015-16 at a cost of Rs.658.08 crore.
- 361) Even though the Central Government has not earmarked any grants under the Urban Infrastructure Development Scheme in Small and Medium Towns (UIDSSMT) during 2015-16, State Government has decided to complete all the works physically started.
- 362) It is proposed to take-up 24 x 7 drinking water supplying scheme in 13 district headquarters and 1 town in a phased manner under Chief Minister's Nagara Neeru Bhagya programme.

Karnataka Urban Infrastructure Development and Finance Corporation

- 363) A plan has been formulated to implement 24 x 7 continuous water supply works in 20 towns under external aid. Works have already been started in 6 towns and finalization of the tender process in the remaining towns is under progress.
- 364) Under Externally Aided Projects, modern Waste Processing Plants in Hubballi-Dharwad, Kalburagi, Davanagere City Municipal Corporations and 17 towns of North Karnataka have been taken-up. It is targeted to complete all these projects in the next 3 years.
- 365) Even though the Central Government has stopped the grants provided under Urban Infrastructure and Governance a Sub-Mission of Jawaharlal Nehru National Urban Renovation Mission (JNNURM), State Government has decided to complete all the works physically started.
- 366) It is proposed to take-up Underground Drainage works in Davanagere and Harihara towns at a cost of Rs.173 crore.
- 367) During 2015-16, a total amount of Rs.11,465 crore is provided to the Urban Development Department.

Revenue

368) Achievements of 2014-15.

- Wrong entries in Khata, Mutation, R.T.C. etc., were rectified in 3.69 lakh
   Pahanis by conducting 3547 Revenue Adalats.
- 57752 eligible beneficiaries were identified by conducting 1708 Pension Adalats in the State.

- As a voluntary effort, about 1.03 crore laminated caste and income certificates were distributed to the concerned schools as a measure to resolve the problems of the students.
- Action has been taken to prevent the formation of unauthorized layouts in rural areas by integrating the 'Kaveri' software of revenue department with the 'e-Swattu' software of Rural Development and Panchayat Raj department.
- About 2.20 crore pages of valuable revenue documents have been preserved by indexing and cataloguing.
- Out of 13 lakh acres of encroached land, already identified encroached land, 69625 acres of encroachment evicted. This includes 1400 acres of invaluable land in Bengaluru Urban district and 4462 acres of land in Bengaluru Rural district.
- Development of "Tank Monitoring Information Software" to conserve the tanks in the State. Information about 13973 tanks is uploaded on to the website.
- Boundary of Rajakaluves under the jurisdiction of BBMP were marked in 173 villages and encroachments were evicted.

New Schemes of 2015-16

- 369) To achieve transparency, simplification of revenue administration and to make easy access of the services to the public, the following information technology initiatives will be taken up:-
  - Development of software for the management of process of conversion of land online. Order copies will be made available through bhoomi and nada kacheri kiosk centres.

• A special software for management of all information relating to revenue appeals has been implemented. Apart from making orders passed in the office of DC/Ac, available mutation process will be undertaken online.

- Instead of issuing approved certificates through Atalji Janasnehi Kendras, computerized numbers will be sent through SMS to the citizens. Online verification of validity / correctness of the computerized numbers of the certificates from the data base will be enabled.
- To bring in transparent and simplified governance, Paperless Office System will be introduced in 15 DC, 26 AC and 25 Taluk offices in the State.
- A completely software based online system will be implemented to receive the applications and issue certificates regarding domicile and eligibility certificates under Article 371 (j) of the Constitution.
- 370) Extension of Bhoomi services to Nada kacheries to maintain Khata transfer, Pouti Khata, loan records, Lease Settlement and other bhoomi services in Nadakacheries.
- 371) Phodi Andolana will be taken-up in which all types of survey and phodi work will be completed in one village of a taluk every month and RTC and maps will be distributed. With this, the villages will be made phodi-free.
- 372) A per report given by Committee headed by Shri Narasimhaiah, action will be taken to convert Lambani Thandas into revenue villages at the earliest following the due process.
- 373) Rs.120.60 crore will be allocated for National Cyclone Mitigation Project in the coastal districts of the State Udupi, Dakshina Kannada and Uttara Kannada with the assistance of World Bank in the Central State ratio of 75:25 per cent.

- 374) The financial assistance being given to the BPL families on the death of a family member to perform their last rites, under "Anthya Sanskara Sahaya Nidhi Scheme", will be enhanced from Rs.1000 to Rs.5000.
- 375) Construction of District Office Complex of Bengaluru Rural District will be taken-up near Beerasandra Village next to the highway between Doddaballapura and Devanahalli.
- 376) For the comprehensive development and providing infrastructure at Sooragondana Koppa village of Honnali Taluk, the birth place of Saint Sevalal, Prathistana will be established.
- 377) Basava International Centre will be established in Koodalasangama of Bagalkot District on the lines of Swamy Narayana 'Aksharadham' in New Delhi. A state of the art museum depicting the social life in 12th century will be established and required developmental works will be taken-up in Koodalasangama, Chikkasangama and Basavanabagevadi.
- 378) Sri-Nalvadi Krishnaraja Wodeyar Amrutha Bhavan will be built in Mandya to commemorate the completion of 75 years of formation of Mandya district by celebrating Platinum Jubilee in February 2015.
- 379) The minimum 'Tasthik' amount of Rs.24,000 per annum per institution, being paid to about 27700 institutions, coming under Endowment and Mujarai Department, will be enhanced to Rs.36,000 per annum.
- 380) It is proposed to implement 'Bruhath Devalaya Poornabhivruddhi Yojane' for the overall development of big temples namely Kolluru Sri Mookambika Temple, Kukke Sri Subrahmanya Swamy Temple, Sri Chamundeshwari Temple, Sri Srikanteshwara Temple of Nanjangudu, Ganagapura Sri Dattatreya Temple,

Savadatthi Sri Renuka Yellamma Temple at a cost of Rs.400 crore in the next two years.

381) In order to make all notified institutions coming under Endowment and Mujarai Department plastic free temples, to convert wet waste into cooking gas, biogas, compost fertilizer etc., for the usage of the respective temples and to improve the cleanliness of the temple premises, "Swaccha Mandira Abhiyana" will be taken-up with peoples' participation.

- 382) Kranti Veera Sangolli Rayanna Prathistana will be converted into 'Kranti Veera Sangalli Rayanna Authority'. Various developmental activities will be taken-up with Rs.10 crore.
- 383) During 2015-16, a total amount of Rs.4,827 crore is provided to Revenue Department.

Energy

384) Achievements during 2014-15:

- A total grant of Rs.750 crore has been provided to set-up BTPS-III and Yaramaras Tharmal Power Centers, Gangakalyana Scheme, strengthening of distribution system in the backward taluks and for special development programme as per amendment to Article 371(J) of the Constitution.
- Rs.6,200 crore is provided for free power supply to IP sets of farmers and Bhagyajyothi/kuteerajyothi Units.
- By the end of December 2014, power generation capacity of 576.35 MW has been added to the State grid. It is expected to add additional capacity of 507.20 MW by the end of March-2015. This includes additional 473.15 MW capacity from non-conventional energy sources.

Programmes for 2015-16:

- 385) Following initiatives will be taken up to enhance the power generation capacity during the year 2015-16:-
  - Action will be taken to include totally 3361 MW power to the State grid comprising of about 2325 MW from BTPS-III and Yaramarus Unit-1 and 2, about 221 MW from Central Government Units, 815 MW from hydel plants and non-conventional energy sources.
  - Action for establishing 350 MW capacity gas based Electricity Generating
     Centre at Yelahanka.
  - Action for establishing solar park with the capacity of 1000 MW in 5000 acres of land in association with Government of India and developing manufacturing units.
- 386) Action will be taken to establish 75 New Substations for strengthening the transmission of electricity.
- 387) Action will be taken to provide infrastructure to 50,000 regularised irrigation pump-sets.
- 388) Under the proposed "Nagara Jyothi Scheme", the existing MV/SV lamps will be replaced with LED lamps in all city corporations with the combined effort of city corporations and ESCOMS.
- 389) It is proposed to establish Modern Automated Electric Meters Testing Laboratory in HESCOM, GESCOM, MESCOM and CESCOM.
- 390) It is proposed to establish centrally computerized grievance redressal division in HESCOM, GESCOM, MESCOM and CESCOM to resolve electricity related complaints.

391) During 2015-16, a subsidy of Rs.7,498 crore is earmarked to provide free supply of electricity to Agricultural IP sets and Kuteera Jyoti connections.

392) During 2015-16, a total provision of Rs.12,878 crore is made to Energy Department.

Public Works Department

393) Achievements in 2014-15:

- State has a total of 19,288 km of State Highways. Under State Highway Development Programme (SHDP), KSHIP, KRDCL, Central Road Development Fund and with other grants provided in the budget, 3570 km of State highways has been developed and works in respect of another 1886.95 km of State highways have been taken up at a cost of Rs.2231.82 crore.
- State has 49,942 km of major district roads. 4121 km of these roads were developed under NABARD Scheme, Central Road Development Fund, 13th Finance Commission and provisions made in the Budget. Under special development programme, development of 251km has been taken up at an estimated cost of Rs.116 crore. Concrete roads are being built under special component programme and tribal sub plan of major district roads at an estimated cost of Rs.571.21 crore.
- Works of 131 bridges are taken up at an estimated cost of Rs.375 crore out of which 83 bridges are completed.
- 1801 building construction works were taken up at an estimated cost of Rs.3898.97 crore out of which 125 buildings were completed.

- Sanction is obtained for Rs.131.71 crore from the Government of India for the development of Shiradi Ghat Road on NH 48 and it is proposed to complete the work in 18 months.
- To solvethe problem of shortage of natural sand and materials, use of Air cooled Blast Furnace Slag and M Sand is being encouraged as an alternative.

New Programmes for 2015-16

- 394) Under phase-3 of State Highway Development Programme, State highways will be developed within 3 years, in a phased manner for unhindered movement of vehicles.
- 395) A project for improving bridges that link major roads in the State will be taken up at a cost of Rs.1000 crores.
- 396) Improvement of 76 km of Jat-Jamboti road (SH-31) is taken up with an estimated cost of Rs.302.96 crore under EPC.
- 397) Action will be taken for collection of Users Fee with private participation, for the maintenance of the roads developed through KRDCL & KSHIP.
- 398) Development of Karwara (2nd phase), Belekeri, Mavinakurve and Tadadi ports in coastal area will be taken up with private participation, to promote import & export activities.
- 399) A total provision of Rs.7,463 crore is made for Public Works Department during 2015-16.

Infrastructure Development

400) Airports:

• Alternative roads to Kempegowda International Airport will be developed.

- The proposal to handover development of Kalaburagi Airport to Airport Authority of India is under consideration.
- Airport Authority of India has taken up the development of Huballi and Belagavi Airports.

401) Railway:

- Ramanagar-Mysore double track project will be completed and the trains will start commuting in 2015.
- Bidar Kalaburgi, Bengaluru-Hasana new railway track projects are under progress.
- Land acquisition is under progress for Munirabad-Mehaboobnagar,
   Tumakuru Raidurga, Kudchi Bagalakote, Chikkamagaluru –
   Sakaleshpura railway projects.
- Administrative approval has been given for Gadaga wadi, Hejjala –
  Chamarajanagara new railway projects on cost sharing basis with the
  Ministry of Railways.
- The land required for Railway coach factory in Yadagiri has been handed over to Ministry of railways.
- 402) Karnataka Strategic Infrastructure Plan (KSIP) will be evolved as a guideline for next 15 years for investment in infrastructure sector for Government and private investors. This plan will bring co-ordination between various sectors for creation of sustainable infrastructure.
- 403) Financial assistance to all the ongoing railway projects agreed by the State Government will be continued and the completion of these projects will be ensured.

404) Total provision of Rs.764 crore has been made for Infrastructure Development Department during 2015-16.

Commerce and Industries

Industrialise or perish

- Sir M. Vishveshwaraya.

- 405) It is proposed to form a 'Vision Group' to formulate necessary programmes to encourage industrialization in the State.
- 406) It is proposed to develop Bangalore-Mumbai Economic Corridor (BMEC) with 3 identified industrial nodes to continue the industrial development along the NH4, over an area of 10,000 acres in the next 5 years.
- 407) It is proposed to develop National Investment and Manufacturing Zone (NIMZ) at Vasanthanarasapura, Tumakuru District. This would generate direct employment to about 80,000 persons and indirect employment to about 1.6 lakh people over a period of next 10 years.
- 408) To develop the backward areas of Karnataka, it is proposed to develop Industrial Areas at Chamarajanagar in an area of 1,500 acres and at Yadagiri in an area of 3,200 acres.
- 409) It is proposed to upgrade the existing industrial areas/ estates developed by KIADB / KSSIDC / Co-operative Societies and to develop the infrastructure facilities in New Industrial Areas / Estates and a grant of Rs. 100 crore is provided for this purpose during 2015-16.

410) It is proposed to develop Aerospace Common Finishing Facility (ACFF) to facilitate the MSMEs in the Aerospace Sector in Bangalore Aerospace Park, through the Government of India Modified Industrial Infrastructure Up-gradation Scheme (MIIUS) with a project cost of Rs. 93 crore.

- 411) To generate employment to 2 lakh people, it is proposed to set up micro, small and medium industries (MSME) and major industries in 2015-16. The manufacturing sectors such as Aerospace, Automotive, Machine Tool, etc., will be the major thrust sectors.
  - 412) Under New Industrial Policy
    - In industrial areas of KIADB, at least 20% of land will be reserved for MSME units, 5% for women entrepreneurs, 22.5% for SC / ST entrepreneurs and 5% for Minorities and Backward Classes (Category 1 & 2 A).
    - It is proposed to set up Women Entrepreneurs Guidance Cell.
    - Additional subsidy of Rs. 15 to 35 lakhs will be given to SC / ST entrepreneurs over and above investment promotion subsidy.
- 413) Under Chief Minister's Self Employment Programme, it is proposed to train and support 2,000 rural youth, to take up self employment by providing 25% to 35% margin money, with a maximum investment of Rs. 10 lakhs each, for the establishment of rural industries through District Industries Centers and Karnataka State Khadi and Village Industries Board.
- 414) It is proposed to establish an Aerospace Technology Centre (ATC) in Bengaluru on Public-Private-Partnership (PPP) Model.

- 415) Coir Technology Parks (Production, Training and Demonstration Centers) will be established in Mysuru, Mangaluru, Chikkamagaluru and Chitradurga through Karnataka State Coir Development Corporation under 'Tengu Narina Bhagya' Scheme. It is proposed to organize International Coir-Expo in Bengaluru.
- 416) To promote M-Sand (Manufacture Sand), a 5% subsidy on interest on loans availed to set up M-Sand units in the districts which lack natural sand resources and for conversion of crusher units into M-Sand units and Rs.5 crore will be earmarked for this.
- 417) Plants will be set up under PPP model to manufacture sand, bricks and other useful materials by re-using the large quantity of debris/waste materials obtained out of demolished old buildings in BBMP and Hubballi-Dharawada City Municipal Corporation limits. The Government will provide Land and equity assistance. Rs. 5 crore will be allocated for this purpose.
- 418) To obtain permit and purchase of sand through online, it is proposed to implement a new software, CAPEX-OPEX Model. Rs. 6 crore will be provided for this scheme.
- 419) The Karnataka State has got 30 border check posts. It is proposed to provide infrastructure facilities such as CCTV, Weigh-bridge, etc., at these check posts and regulate Interstate mineral transport. Rs.1.5 crore will be provided for this purpose.
- 420) The State Government is committed to auction the iron ore and allot mining lease transparently and Rs.20 crore will be provided to estimate iron ore deposits in 35 areas of mining lease, by Mineral Exploration Corporation Ltd., (MECL) during the year 2015-16. This amount will be collected from contractors who get the lease through auction.

421) Karnataka Mining Environmental Restoration Corporation is set up for the rejuvenation of mining affected areas in the districts of Bellary, Chitradurga and Tumakuru and an action plan is prepared for the overall development of mining affected areas.

- 422) Hi-tech Textile Training Center will be set up in Yadagiri with an expenditure of Rs. 10 crore, through the grants from Hyderabad-Karnataka Area Development Board.
- 423) To supply required yarn to handloom weavers throughout the year, 'Yarn Depot' will be established in Karnataka Handloom Development Corporation.
- 424) To promote Chintamani, Kollegala, Molakalmuru, IIkal and Udupi sarees, Guledagudda Khanas, etc. handloom produces, Rs. 2 crore will be allocated for marketing them through prestigious Priyadarshini outlets of the State.
- 425) A proposal will be submitted to the Central Government to establish Mega Textile Parks in Chamarajanagara, Shira (Tumakuru) and Kudutini (Bellary).
- 426) 9 co-operative spinning mills in the State will be revived and strengthened by converting the government loan amount of Rs.76.71 crore into equity and by waiving off the interest of Rs.113.55 crore on this loan amount.
- 427) To establish 5 readymade garment manufacturing units with modern machineries, it is proposed to provide 50% subsidy, upto a maximum of Rs. 2 crore per unit, to 15 units in the next 3 years. This will provide employment to 5,000 rural women each year, totaling to 15,000 in the next 3 years.
- 428) Residential workshops will be constructed for 3,000 women weavers at an estimated cost of Rs. 60 crore.

- 429) It is proposed to develop roads in sugar factory areas in the State at an estimated cost of Rs.20 crore.
- 430) The Government desires to revive Mysore Sugar Factory which is having a historical importance. As the matter is before BIFR, a special package of Rs. 120 Crore will be prepared and submitted to BIFR for its rejuvenation.
- 431) Total provision of Rs.1,111 crore has been made for Commerce and Industries Department during 2015-16.

IT, BT and S&T (Information Technology, Bio-Technology and Science & Technology)

432) Achievements during 2014-15

- As per estimates of NASSCOM, IT exports are expected to exceed Rs. 2 lakh crores and employment is likely to exceed 10 lakh in 2014-15.
- Under Karnataka i-4 policy announced last year, with an intention to takeup Information Technology to 2 and 3 tier cities, necessary action has been taken for setting up new generation incubation centres, for organizing skill development programmes and for providing Wi-Fi system in all district head quarters.
- The Biotech Incubation Centre and Common Instrumentation Facility, set up at a cost of Rs.56 Crore, with partial financial assistance by Government of India, is ready for commercial operations.
- Through the Vision Group on Science and Technology under the Chairmanship of Bharat Ratna Professor C.N.R. Rao, over 80 education and research institutions in the field of Science, Engineering and Medicine

and over 150 young research scholars have been provided financial assistance.

- The second Regional Science Centre of the State is operational in Mangaluru.
- Telemetric rain gauges are set up in over 2500 locations across the State by Karnataka State Natural Disaster Monitoring Centre.

New programmes for 2015-16

- 433) It is proposed to evolve a Start-up policy to give further boost to the vibrant Start-up ecosystem in the State. Start-up fund and Hack-Cellerator will be set up.
  - 434) IT Park will be established in Bagalakote.
- 435) Indian Institute of Information Technology, Hubli-Dharawada, a joint initiative of State and Union Government will commence from the academic year 2015-16. The State's share of Rs. 12.10 crore will be provided for this initiative.
- 436) A new Bio-Technology Policy including Bio-Venture Fund will be evolved.
- 437) Sub-regional Science Centres will be established in Vijayapura, Davangere, Tumakuru, Udupi, Chittapur, Chikkodi and Chikkamagalur in 2015-16. Rs. 4 crore will be provided for this purpose.
- 438) Mobile planetarium will be provided to each revenue division and a grant of Rs. 5 crore will be provided. Mini Planetarium will be set up in Bagalakote.

- 439) To commemorate the 900th birth anniversary of Bhaskaracharya, it is proposed to establish a study chair in his name at Vijayapura Women University at the cost of Rs. 1 crore.
- 440) Bengaluru is the first city in India to provide free wi-fi facility to public, on a pilot basis at selected locations. In the coming year, it is proposed to expand it across Bengaluru city and district headquarters in a phased manner.
- 441) Karnataka-GIS (K-GIS) will be implemented. GIS based decision supporting models will be developed. K-GIS will be implemented in a phased manner, at a cost of Rs. 150 crore.
- 442) It is proposed to set up a Helpline on an experimental basis at Bagalakote, for the redressal of public grievance through KEONICS.
- 443) Total provision of Rs.202 crore has been made for It, BT and S & T Department during 2015-16.

e-Governance

- 444) Achievements during 2014-15
  - Karnataka Mobile One programme has received overwhelming response.
     So far 1.22 lakh users have downloaded Karnataka Mobile One
     Application and 60 lakh hits have been received with a transaction value of over Rs. 1.6 crore.
  - Permanent Aadhar Centers were set up in TMCs and Grama Panchayaths.
  - Cloud Technology based KSWAN 2.0 version was developed under KSWAN programme.

• Decision Support System Platform was developed for the online monitoring of Developmental programmes.

• 134 Service centers were set up under Bengaluru One and Karnataka One programmes. Implementation of e-Jilla Yojane and Grama Panchayat Citizen Service Centres (CSC) scheme has been launched.

New programmes for 2015-16

- 445) It is proposed to set up Security Operational Centre (SOC) to provide additional security to the software and applications, infrastructure and networks installed in State Data Centre.
- 446) Kannada Software/Kannada Computing Project will be implemented by providing Rs.2 crore, to encourage the usage of Kannada Unicode in the Government officers and persons / institutions.
- 447) Big Data Platform will be established. It will enable effective decision making in providing Government to Citizen (G2C) services by analyzing the data.
- 448) Total provision of Rs.51 crore has been made for e-Governance during 2015-16.

Tourism

- 449) Rs.50 crore will be provided to continue the implementation of recommendations made by Karnataka Tourism Vision Group this year also.
- 450) Pacific Asia Travel Association (PATA) fair is being organized in Bengaluru. This being the largest fair in Asia Pacific Zone, more than 1000 tourism travel and stakeholders from approximately 100 countries are going to participate. In this regard, budgetary provision of Rs.5 crore is made.

- 451) In order to regulate trekking, 20 tourism trekking tracks (ECO Trials) in the sensitive environment of Western Ghats will be popularized in collaboration with Jungle Lodges and Resorts and Karnataka Eco Tourism Development Board.
- 452) Major tourism schemes will be developed under joint collaboration and PPP mode. They are:
  - Comprehensive development of Beluru, Pattadakallu, Hampi, Mysuru by Karnataka Tourism Infrastructure Corporation. Cruise tourism and Marine tourism schemes in coastal areas.
  - Cable car schemes at Nandi Hill, Chamundi Hill, Madhugiri Monolithic Hill and Kemmannugundi Hill Resort.
  - Re-cycling of water at Jog falls.
  - Caravan Tourism Schemes in Ooty, Vijayapura (Mayura Adilshahi) and Jog falls and Floating Restaurant at Ulsoor Lake.
  - Scheme for providing air charter services to domestic and foreign tourists and improvement of Highway facilities by KSTDC.
- 453) Development of Vijayapura and Mysuru cities as model tourism spots by investing Rs.10 crore for each city will be taken up.
- 454) With a view to improve skills of tourist guides, it is proposed to organize an integrated tourism guidance training programme to enable them learn different communication skills, history, culture, protocol and foreign languages.
- 455) It is proposed to organize Karnataka Festival in important cities of other States during 2015-16 in order to exhibit and promote rich heritage of Karnataka State.

456) A multimedia gallery on river Cauvery will be established in Mysuru as per the recommendation of the Karnataka Knowledge Commission. This gallery will reflect the cultural, religious, economic, social and scientific features of river Cauvery. This gallery will be established at an expenditure of Rs.3.5 crores.

- 457) Hotel Management Institutes will be established at Karwara and Hampi.
- 458) A total of Rs.406 crores is provided to Tourism Department during 2015-16.

General Administration

- 459) "The existing Women reservation of 30% in direct recruitment posts in State Civil Services will be enhanced to 33%.
- 460) City, Town and other areas will be reclassified on the basis of 2011 Census for determining the House Rent Allowance.

Information

- 461) Achievements during 2014-15
  - Increase in pension from Rs.3,000 to Rs.6,000 to journalists in distress.
  - Dedication of Dr. Rajkumar memorial.
  - Successful organization of 7th Bangalore International Film Festival.
  - Organization of International Children's Film Festival for the first time by Government. 6 lakh school children viewed Films all over the State.

New programmes for 2015-16

- 462) "Ganayana" programme will be organized in all districts all over the state to acquaint the people with the history of Kannada Film Industry and the melody of Kannada Film music.
- 463) On the occasion of 125th birth anniversary celebration of the first Prime Minister of India, the Architect of Modern India, Sri. Pandit Jawaharalal Nehru, State wide Photography Exhibition reflecting his life and achievements will be arranged.
- 464) "Pragati Mahiti", an information movement will be organized all over the State to propagate the important development schemes of the Government to rural areas using laser and LED technology as well as folk troupes.
- 465) 100 acres of Government land has been identified near Himmavau village in Mysuru district for construction of Film City under public private participation.
- 466) Total amount of Rs.93 crore is provided to Information Department during 2015-16.

Home

- 467) It is proposed to establish a 'Central Command Centre' in Central Building Complex of Bengaluru City to control terrorist activities. A scheme with an outlay of Rs.50 crore will be implemented in a period of 3 years to have modernized arms and ammunitions essential for this purpose.
- 468) For the improvement of the health of the Police Personnel in the State, Rs.9 crore will be provided towards annual medical checkup at the rate of Rs.1000/-for each personnel. In addition, for providing speedy treatment to Police personnel,

the Government will establish 50 Outpatient Police Health Centres in different units of the State.

- 469) 30 new Police Stations including 10 women police stations will be opened in the State for public safety and security.
- 470) 6 Special Units with 15 personnel headed by an officer of S.P rank will be established in the State in order to improve investigations of crimes committed against women.
- 471) State FSL unit will be reconstituted with a view to improve the scientific investigation of crimes and to enhance the quantum of punishment.
- 472) In order to improve the traffic system of Bengaluru city B-track scheme will be continued for the next 3 years.
- 473) A 5 years' scheme with an outlay of Rs.25 crores each will be implemented by starting Bel-Trac in Belagavi and H-Trac in Hubli-Dharwad cities for the improvement of traffic system.
- 474) For the safety and security on Highways, 'Heddari Surakshathe Yojane' (Highway Safety Scheme), will be launched. For this scheme, 300 Highway patrolling vehicles with modern and sophisticated equipments will be purchased in the next 3 years.
- 475) Surveillance cameras need to be installed in cities to take up emergency operations for public safety and security. For this purpose, Rs.8 crore is earmarked to Bengaluru city during this year.
- 476) It is proposed to establish a new Jail in the outskirts of Bengaluru during this year.

- 477) Its is proposed to establish Open Jail in Kaduru at a cost of Rs.5 crore, for which grant of Rs.2 crores will be provided for establishment of infrastructure.
- 478) CCTVs system in 20 district prisons, solar lighting system in 10 important district prisons and telemedicine system in 5 central prisons will be installed.
- 479) Home guards and civil defence training centres will be established in Vijayapura at a cost of Rs.70 lakhs.
- 480) Facility of VAT reimbursement on purchases up to Rs.3,000/- per month for each Police Constable will be given on purchases made from Police Canteens.
- 481) 3 new Anti-naxal squads will be established to curb the menace of naxal activities in the borders of Karnataka, Kerala and Tamil Nadu.
- 482) A total amount of Rs.4,372 crores is provided to Home Department during 2015-16.

Transport

- 483) Achievements during the year 2014-15.
  - The Transport Department has provided the facility of online submission of application for registration of vehicles, learners' license and driving license in 31 Regional / Assistant Regional Transport Offices of 12 districts. This facility has been extended to 17 districts from 15.2.2015.
  - Implementation of the facility for viewing fancy registration numbers through departmental website by citizens and selection of fancy numbers of their choice.

New Schemes for 2015-16

484) It is proposed to establish automated driving test track in Raichur, Chikkodi, Kolar and Udupi for effective testing of drivers' driving skill and quality for issue of driving license in 2015-16.

- 485) It is proposed to establish a strong network to implement centralized uniform cloud based web application system in all regional transport offices of Transport Department for speedy disposal of online applications submitted by the public.
  - 486) A total Rs.1,208 crore is provided to Transport Department in 2015-16.

Law and Courts

- 487) In the year 2014-15, Legal Service Institutions in the State have provided legal advice to 44,472 persons and legal services to 2020 persons. 2.25 lakh cases were settled in the Mega Lok Adalath programme. National Lok Adalaths have settled 15 lakh cases in the State. More than Rs.95 Lakhs has been distributed as compensation to 52 persons under Victim Compensation Programme.
- 488) Rs.9 crore will be provided for the construction of Administrative building, Law school, hostels buildings for students and recruitment of teaching and non-teaching staff to Karnataka State Law University.
- 489) Grant of Rs.60 lakh will be provided for imparting for training in legal profession to young lawyers at divisional level in the State.
- 490) Grant of Rs.2 crore will be provided for establishment e-libraries in Bar Associations of all districts in the State.

491) Monthly stipend / scholarship given to law graduates for training in legal profession by the Law Department, Backward Class Department, Social Welfare Department and Minorities Welfare Department will be enhanced from Rs.1,000 to Rs.2,000.

492) A total Rs.597 crore is provided to Law and Court Department in the year 2015-16.

TAX PROPOSALS

Goods and Services Tax

493) As you are all aware the Government of India has indicated that GST could be implemented from 01.04.2016. The GST is expected to subsume most be the indirect taxes levied at present both by the Center and the State Governments. The State Government is closely working with the Empowered Committee of State Finance Ministers on various issues relating to introduction of Goods and Services Tax Act. Preparing the stake holders especially the trade and industry for smooth transition would be very crucial for the success of GST and we would take all necessary steps in this direction.

Commercial Taxes:

494) We had set for ourselves an ambitions revenue collection target of Rs.42,000 crore for the current year. As you are all aware, there has been considerable fall in the prices of crude oil, much to the cheer of trade and industry and also of the common man. The eventual fall in prices of petroleum products affected tax collections. Though the Central Government and many State Governments increased their respective tax rates, we did not raise the tax rate on Diesel and Petrol in 2014-15. In spite of this, because of efficient tax efforts we are likely to achieve the targeted tax

collection. I am confident that there would be healthier growth in economy not only in the State but also at the national level in the coming year. Revenue collection target from Commercial Taxes for the year 2015-16 is fixed at Rs.46,250 crore.

495) I have met representatives of trade and industry before finalizing the budget. While deciding the tax proposals for this budget, I have tried to maintain the balance between the need for resources for various welfare schemes as well as the objective of making business more competitive in our State. It will be our endeavour to make doing business easier in Karnataka through administrative simplification.

Value Added Tax

496) I compliment the trade and industry for having whole-heartedly supported all our e-governance initiatives aimed at making tax compliance easier and tax administration more effective including the recent initiative of online uploading of purchase and sales details, which is preparatory for smooth transition to the impending GST regime. This initiative would lead to systemic verification of correctness of input tax rebate claims aimed at prevention of disputes and also speedy settlement of refund claims.

Reliefs:

497) I Propose to,

- 1. Increase the registration limit from the current Rs.7.5 lakhs of annual turnover to Rs.10 lakhs as a relief to small dealers.
- 2. Continue tax exemption on paddy, rice, wheat, pulses and products of rice and wheat for one more year frm April 2015.
- 3. Exempt Footwear costing upto Rs.500 per pair from tax.

- 4. Exempt Hand made products like Floor Mats, Table Mats and Runners, Utility Bags made of Banana Fibre excluding Rubberized Banana Fibre products aimed at promoting economic activities among the rural poor and women organizations by harnessing the Banana Bark Fibre and other agricultural waste by converting them into utility products.
- 5. Reduce VAT on Wick stoves from the present 14.5% to 5.5% to benefit the poor section of the society which use Kerosene as fuel.
- 6. Reduce VAT on M-Sand (Manufactured Sand) manufacturing machinery / equipment as well as M-sand to 5.5% to encourage setting up of M-Sand units as a viable alternative to mining of Sand from Riverbed.
- 7. Reduce rate of VAT to 5.5% on Industrial Cables namely, High Voltage Cable, XLPE Cables, Jelly Filled Cable, Optical Fibre Cable and PVC Cable conceding the long pending request of Electrical Industry.
- 8. Bring Pre-Sensitized Lithographic Plates used in printing industry and Packing materials like Pallets, Box Pallets and other Load Boards, Pallet Collars within the ambit of notified industrial inputs and packing materials so as to attract lower rate of tax on par with the lower tax rate prevailing in neighboring States.
- 9. Reduce VAT on Mobile Phone charger to 5.5% whether sold along with mobile phones in sealed pack or otherwise.
- 10. Exempt certain Solar PV Panels and Solar Inverters from VAT to promote Solar energy generation.

Additional Resource Mobilization Measures

498) With the objective of discouraging the use of Tobacco Products and at the same time prevent illegal trade diversion it is necessary to enhance the VAT from the present 17% to 20% on Cigarettes, Cigars, Gutkha and other manufactured Tobacco.

499) During the last six months there has been steady fall in Crude Oil prices in the International Market and the benefits are passed on to the consumers. This had significant impact on the State's revenue collection as tax is levied ad valorem. But, the State restrained itself from interfering with the tax rates on Diesel and Petrol though several States including few neighboring States increased the rates to safeguard tax revenues. The Government of India has raised Excise Duty on petrol and diesel on four occasions. I, now propose to increase the tax rate on Diesel and Petrol by a modest 1% keeping in view the need for resources for the large interest of the society.

Rationalization Measure

- 500) To provide for single first appeal against re-assessment for several tax periods of one Financial year.
- 501) To enhance the period prescribed for disposal of appeal by KAT from the existing 180 days to 365 days from the date of stay order.
- 502) To facilitate the dealers to claim input tax credit of previous months in the returns filed during subsequent months, I propose to amend sub section 3 of section 10 of KVAT Act, 2003 to allow claiming of input tax credit for a period of five months from the month in which it has accrued.

- 503) One of the objectives of VAT Act, is to widen the tax base through value addition at each point of sale. This is being defeated by refund claim of a portion of a output tax paid at the earlier stage by selling goods at a price lower than the purchase price in the guise of business practices in certain commodities. In order to safeguard the revenue I propose to amend section 11 of KVAT Act, 2003 to limit input tax credit to the extent of output tax paid on particular commodities.
- 504) To amend KVAT Act, 2003 to provide for deduction of tax at source, at applicable rate, out of the amounts payable to a dealer from whom goods are purchased by Government department or Local Authority or Local body or others.
- 505) At present, no time limit is prescribed under the VAT Act for granting permission for availing the Special accounting scheme. I propose to bring the same under Sakala prescribing one-month time limit for the convenience of the dealers opting for such scheme.
- 506) The Commercial Taxes Department is providing almost all services electronically at the doorstep of the dealers. Now, it is proposed that the dealers will be enabled to file an appeal electronically against any order or proceedings affecting him under the provions of the Karnataka Value Added Tax Act. Further, in order to bring in more transparency and accountability, the orders passed by the Appellate Authority will be uploaded on to the computer system and thereafter a copy of such order will be served on the appellant.
- 507) For the dealers who are claiming concessional rate of tax or exemption on the interstate sale / stock transfer are now required to produce the CST statutory forms. It is proposed to put in place a system to upload the details of such statutory forms which will be linked to the turnover declared in their returns. This will avoid production of these forms at multiple places by the dealers, currently causing undue hassle.

Profession Tax Act

Relief

508) I propose to reduce the effective age of senior citizen from the current 65 years to years to extend the benefit of exemption from payment of Profession Tax.

509) I propose to exempt persons drawing salary less than Rs.15,000 per month from payment of professional tax as against the present limit of Rs.10,000 per month.

Agricultural Income Tax

Relief

510) I propose to revise Relanting allowances from the present Rs.900/- to Rs.2050/- per Metric Ton Coffee produced considering the escalation in Replantation expenditure incurred by the Coffee planters.

EXCISE

- 511) I propose to increase the rate of Additional Excise Duty by 6 per cent to 20 per cent across all the 17 slabs as per Annexure I. With this and with effective enforcement and regulatory measures the department would be achieving the target of Rs.15,200 crores fixed for 2015-16.
- 512) The Government had earlier introduced three Karasamadhana Schemes in the years 2002, 2006 and 2010 to liquidate the excise arrears pending since 1946. The Government proposes to formulate a new karasamadhana Scheme to collect the arrears related to Toddy and Arrack. Under the Scheme, those who pay the principal amount in respect of Arrack/Toddy rentals will be given relief in respect of interest dues.

Stamps and Registration

Reforms / Reliefs

- 513) Sulabha Nondani: I propose to have the facility of online time slot booking for registration of documents in any of the sub-registrar's office of the party's choice in the district. Facilities for calculating and online payment of stamp duty and registration fee, by the parties themselves. Facility for downloading the formats of sale dedd, transfer deed etc. and certified copies of registered documents and encumbrance certificates are made available to the parties through 'Sulabha Nondani' Software. Suitable amendment to the Registration Act, 1908 will be effected for online registration of agreement of sale, lease deeds and leave and license agreements.
- 514) Kaveri software and Bank Software will be integrated in order to facilitate farmers to have agricultural loan mortage deeds, discharge deeds and encumbrance certificate, filed online without visiting the sub-registrar's office.
- 515) I propose to effect suitable amendments to the Karnataka Stamp Act 1957 in order to provide for the reforms / reliefs as under.
  - 1. Making the Banks, Financial Institutions etc., liable for payment or collection of proper stamp duty payable on optionally registerable documents, such as mortagage by way of deposit of title deeds (DTD), Pawn or Pledge, etc., and to file online returns thereon, in order to ensure better compliance of the payment of propoer stamp duty.
  - 2. Providing for composition / consolidation of duties in respect of certain instruments to facilitate payment of stamp duty.
  - 3. Levying stamp duty on Chit Agreements and the Limited Liability Partnership instruments.

4. Rationalizing / revising rates of stamp duty in respect of certain articles in the schedule of Karnataka Stamp Act, 1957.

- 516) Details in respect of the proposed changes have been given in Annexure II enclosed herewith.
- 517) I propose to effect suitable amendments to the Registration Act, 1908 so as to rationalize the levy of registration fees
  - 1. Levying of one percent advalorem registration fee on the amount or value of the purchase money in respect of agreement for sale without the possession of the property being delivered subject to a maximum of Rupees Two Hundred.
  - 2. Levying of one percent advalorem registration fee on the market value of the property or the consideration whichever is higher, in respect of agreement for sale, wherein the possession of the property is delivered or is agreed to be delivered and one percent advalorem registration fee in respect of document of sale executed in pursuance of such agreement for sale, subject to a maximum of Rs.500/-
  - 3. Optionally registerable documents such as mortgage by way of deposit of title deed, court orders, decrees, etc., affecting immovable property will be required to be compulsority filed online under section 89 of Registration Act, 1908.
- 518) Additional Revenue of about Rs.125 crore is expected from the above mentioned changes and rationalization of duties and fees.
  - 519) The Revenue collection target for 2015-16 is fixed at Rs.8,200 crore.

TRANSPORT

520) The growth in collection of Motor Vehicles Tax during the year 2014-15 is substantial due to increase in registration of Motor Vehicles. It is proposed to collect Rs.4,800 crores during the year 2015-16.

Revised Estimates 2014-15

- 521) As per the Revised Estimates 2014-15, the Total Receipts are Rs.1,31,273 crore compared to the Budget Estimates of Rs.1,36,249 crore. The revenue mobilization efforts of the State stand at Rs.1,08,908 crore out of which the Own Tax Revenues are estimated at Rs.68,554 crore.
- 522) As per the Revised Estimates, the Total Expenditure is Rs.1,32,835 crore. The Total Plan Expenditure of Rs.56,886 crore estimated in Revised Estimates 2014-15 has seen an increase of 29 per cent over of Accounts of 2013-14.

Budget Estimates 2015-16

Hon'ble Speaker Sir,

- 523) The Total Receipts are estimated to be Rs.1,39,476 crore during 2015-16. The Budget Estimates envisage Revenue Receipts of Rs.1,16,360 crore and Capital Receipts of Rs.166 crore including Borrowings of Rs.22,950 crore. The Total Expenditure is estimated to be Rs.1,42,534 crore consisting of Revenue Expenditure of Rs.1,15,450 crore, Capital Expenditure of Rs.20,564 crore and debt repayment of Rs.5,788 crore.
- 524) Revenue Surplus is estimated to be Rs.911 crore. Fiscal Deficit is expected to be Rs.20,220 crore, which is 2.75% of GSDP. Total liabilities at Rs.1,80,815 crore at the end of 2015-16 are estimated to be 24.56% of GSDP. This is within the limit of 25% for 2015-16 mandated in Karnataka Fiscal Responsibility Act.

13th MARCH 2015 251

525) Therefore, all these three fiscal parameters are within the mandate of the Karnataka Fiscal Responsibility Act. This reflects fiscal responsibility of the State.

Resource Mobilization

- 526) The State's total Tax Revenue for 2015-16 is estimated to be Rs.1,01,235 crore which is an increase of 20.57% over the Revised Estimate of 2014-15.
- 527) Rs.5,206 crore is expected to be collected from Non-Tax Revenues. The State Government expects to receive Rs.24,790 crore by way of the share in Central Taxes in the Budget 2015-16 and another Rs.9,919 crore as grants from Government of India. These revenue receipts are estimated to be supplemented by gross borrowings of Rs.22,950 crore, non-debt capital receipts of Rs.75 crore and recovery of loans to the extent of Rs.91 crore.
- 528) Various State owned Boards and Corporations and Local bodies are expected to mobilize Rs.8,645 crore through internal resource generation and borrowings made on the basis of their own financial strength and own revenues.

Hon'ble Speaker Sir,

- 529) This Budget reflects aspirations and priorities of our Government. We will make sincere efforts to implement them. In this regard, I seek co-operation and support of all the Members of the House.
- 530) Now I commend the Budget for consideration of the august House and seek approval for Vote on Account for the expenditure up to 31st July 2015 as per the Budget Estimates.

Jai Hind

Jai Karnataka

BUDGET AT A GLANCE

BUDGET AT

	Item	Budget	Revised	Budget
		Estimates	s Estimate	s Estimates
		2014-15	2014-15	2015-16
	Opening Balance	77.77	86.22	256.51
A.	REVENUE ACCOUNT			
I.	Recepits			
	State Taxes	69869.75	68554.09	76445.40
	Share of Central Taxes	16560.01	15410.00	24789.78
	Grants from Central			
	Government	20135.43	20478.32	9918.97
	Non-Tax Revenue	4473.43	4465.33	5206.17
	Total-A. I	111038.62 1	08907.74	116360.32
II.	Expenditure			
	Social Services	42478.57	42997.10	45728.41
	Economic Services	32398.78	31192.49	32175.31
	General Services	29208.39	27690.36	30997.04
	General Services Grants-in-aid &	29208.39	27690.36	30997.04
		29208.39 6671.60	27690.36 6867.68	30997.04 6548.92
	Grants-in-aid &		6867.68	6548.92
A.	Grants-in-aid & Contributions	6671.60	6867.68	6548.92

A GLANCE

	1	₹	in	crores
--	---	---	----	--------

	Item	Budget	Revised	₹ in crore Budget
		Estimates	Estimates	Estimate
		2014-15	2014-15	2015-16
B.	CAPITAL ACCOUNT			
I.	Recepits:			
	Loans from Government			
	of India	1729.93	1337.53	1724.93
	Open Market Loans (Net)	16733.71	16733.71	17101.54
	Loans from LIC, RBI, NSSF			
	& NCDC	2170.33	1750.00	850.00
	Recoveries of Loans and			
	Advances	92.73	60.45	91.21
	Public Account (Net) etc.	1733.02	1733.02	2667.20
	Total-B I	22459.72	21614.71	22434.88
II.	Disbursements:			13.11
	Capital Outlay (Net)	19938.79	18805.06	20488.62
	Repayment of Central Loans	774.43	723.33	776.12
	Loans from LIC, RBI, GIC,			
	NSSF and NCDC	1577.72	1625.96	1738.32
	Disbursements of Loans &			
	Advances	476.60	450.18	733.23
	Total-B II	22767.54	21604.53	23736.29
В.	Capital Account Surplus/		and the same	
	Deficit	-307.82	10.18	-1301.41
C.	Overall Surplus/			
	Deficit for the Year	-26.54	170.29	-390.77
D.	Closing Balance	51.23	256.51	-134.26
-				

ANNEXURE I

(Para 511)

EXISTING AND PROPOSED ADDITIONAL EXCISE DUTY (AED) RATES ON IML

(in Rs.)

S1 No.	Declared Price (per carton box)	Existing AED (per BL)	Proposed AED (per BL)
1	0-414	113	120
2	415-464	144	153
3	465-514	180	191
4	515-564	232	246
5	565-664	306	337
6	665-764	343	377
7	765-864	365	402
8	865-964	394	433
9	965-1064	413	454
10	1065-1164	462	508
11	1165-1264	521	625
12	1265-1364	553	664
13	1365-1764	598	718
14	1765-2164	668	802
15	2165-4889	763	916
16	4890-7615	892	1070
17	, 7616 & above	Rs. 990 or 13% of the declared price per case, whichever is higher	Rs. 1220 or 16% of the declared price per case, whichever is higher

Annexure – II (Para 516)

Existing and proposed rate of stamp duty

SI.	Article No.	Description of Instrument	Proper St	amp Duty
No			Existing	Proposed
1	2	3	4	5
1	5(g)	Sale of Movable property	5% on the value of the property	2% on the value of the property
2	5(i-e)	Chit Agreement, executed in the State of Karnataka under section 6 of the Chit Funds Act, 1982, where		
		i) the value of the chit, does not exceed Rs. One lakh	New Proposal	One hundred rupees
		ii) exceeds Rs. one lakh but does not exceed rupees five lakhs	New Proposal	Five hundred rupees
		iii) for every Rs. two lakhs or part thereof exceeding Rs. five lakhs	New Proposal	One hundred rupees
3	6(1)	Deposit of Title Deeds	0.1% on the loan amount – Subject to a Min. Rs. 500/ - & Subject to a Max. Rs. 50000/-	0.1% on the loan amount upto Rs. 10 lakhs loan Subject to a Min. Rs. 500/-

3	6 (1)	Deposit of Title Deeds	0.1% on the loan amount – Subject to a Min. Rs. 500/ - & Subject to a Max. Rs. 50000/-	0.1% on the loan amount upto Rs. 10 lakhs loan Subject to a Min. Rs. 500/-
				Above Rs. 10 lakhs 0.2% on the loan amount Subject to a Max. Rs.10 lakhs
4	6 (2)	Pawn/Pledge	Loan upto Rs. One lakh exempted	Loan upto Rs. One lakh exempted
			0.1% - on the loan amount Max. Rs. 50,000/-	Exceeding Rs. One lakh, upto Rs. 10 lakhs loan, 0.1%
		31		Above Rs. 10 lakhs loan, 0.2% Subject to a Max. Rs.10 lakhs
5	9	Apprenticeship Deed	Rs. 50/-	Rs. 100/-
6	10	Articles of Association of company Where the company has no share capital or nominal share capital or increased share capital	Five hundred rupees for every Rs. 10 lakhs	One thousand rupees for every rupees 10 lakhs. Subject to a Max. Rs. 50 lakhs

7	18	Charter Party, that is to say any instrument (except an agreement for the hire of tugsteamer) whereby a vessel or some specified principal part thereof is let for the specified purposes of the charter, whether it includes a penalty clause or not.	Rs. 50/-	Rs. 100/-
8	19	Composition Deed: That is to say, any instrument executed by a debtor, whereby he conveys his property for the benefit of his creditors, or whereby payment of a composition or dividend on their debts is secured to the creditors or whereby provision is made for the continuance of the debtors' business, under the supervision of inspectors or under letters of licence, for the benefit of his creditors.	Rs. 100/-	Rs. 200/-
9	20(5)	Conveyance relating to industrial machinery whether treated as movable or immovable property	5% on the market value	2% on the market value for the industrial machinery treated as movable 5% on the market value for
		A PARTITION	Tradit spins or se	the industrial machinery treated as immovable

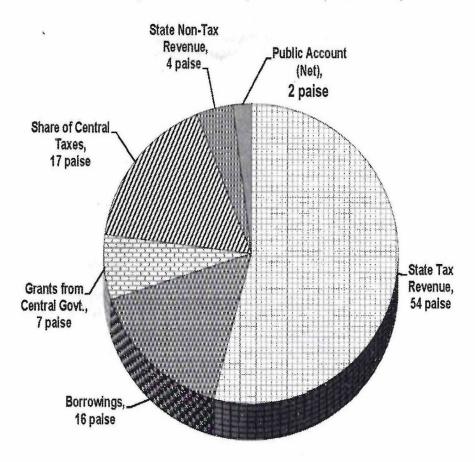
10	32-A	Licence of immoveable or movable property		
		(ii) Where the licence purports to be for a term not exceeding one year in case commercial or industrial property		fifty paise for every one hundred rupees or part thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced subject to a minimum of Rs.50/-
		(iii) Where the licence purports to be for a term exceeding one year and not exceeding ten years.	one rupee for every one hundred rupees or part thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced	one rupee for every one hundred rupees or part thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced subject to a minimum of Rs.100/-
		(iv) Where the licence purports to be for a term exceeding ten years and not exceeding Twenty years.	Two rupees for every one hundred rupees or part thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced	

		(v)Where the licence purports to be for a term exceeding Twenty years and not exceeding Thirty years.	hundred rupees or part thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced,	thereof on the total amount or value of; the average annual rent, premium, fine and money advanced, subject to a minimum of Rs.300/-
		Explanation : The term "licence", includes lice carrying on manufacture, trade, business or pr	ence issued by an authority un ofession in the state of Karnata	der central or state statute for ka.
11	34 (d)	Hypothecation of Movable Property	Rs. 10/- for every Rs. 10,000/- or part thereof advanced, subject to a Max. Rs. 10,000/-	upto Rs. 10 lakhs advanced Exceeding Rs. 10 lakhs Rs. 20/- for every Rs. 10,000/- or part thereof advanced, subject to a Max. Rs. 10 lakhs.
12	37(c)	Note or Memorandum or record of transactions (Electronic or otherwise). – Sent by a agent to his principal intimating the purchase or sale on account of such principal or effected by a trading member (agent) through stock exchange or association or otherwise on behalf of the client (principal) resident in the State of Karnataka or otherwise. Of a Government Security.	One rupee per every 10,000/- or part thereof of the value of the security, at the time of its purchase or sale, as the case may be, Max Rs.1000/-	One rupee per every 10,000/- or part thereof of the value of the security, at the time of its purchase or sale, as the case may be, Max Rs.50/-

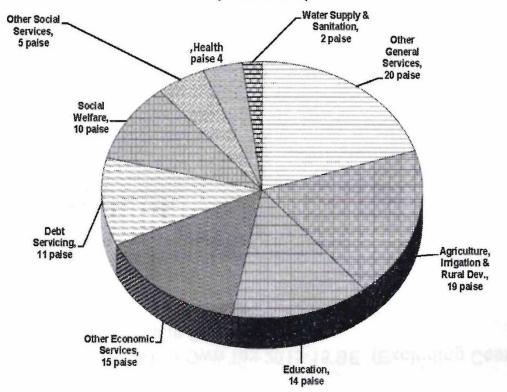
13	38	Note of protest by the master of a ship, that is to say, any declaration of the particulars of her voyage drawn up by him with a view to the adjustment of losses or the calculation of averages, and every declaration in writing made by him against the charterers or the consignees for not loading or unloading the ship, when such declaration is attested or certified by a Notary Public or other person lawfully acting as such.	Rs.2/-	Rs.50/-
14	40(1)	A. Limited Liability Partnership Registration or Conversion of a firm / a private company / an unlisted public company into LLP	New Proposal	
		i) Where the total capital does not exceed rupees ten lakhs	New Proposal	Rs. 1000/-
		ii) Where the capital exceeds rupees ten lakhs for every rupees five lakhs or part thereof exceeding Rs. Ten lakhs.	New Proposal	Rs. 500/-
		B. Limited Liability Partnership - Reconstruction or Amalgamation	New Proposal	Two percent on the market value of the property of the transferor LLP located within the State of Karnataka

10	10	B / (I d) / / II d) / I		
10	43	Protest by the master of a ship, that is to say, any declaration of the particulars of her voyage drawn up by him with a view to the adjustment of losses or the calculation of averages, and every declaration in writing made by him against the charterers or the consignees for not loading or unloading the ship, when such declaration is attested or certified by a Notary Public or other person lawfully acting as such.	Rs.5/-	Rs.50/-
16	47	Security Bond or mortgage-deed, executed by way of security for the due executed by way of security for the due execution of an office, or to account for money or other property received by virtue thereof, or execution by a surety to secure the due performance of a contract.	0	
		a) When the amount secured does not exceed Rs.1000.	50 paise for every Rs.100/- or part thereof.	50 paise for every Rs.100/- or part thereof.
		b) In any other case	Rs.100/-	Rs.200/-
17	55	Warrant for Goods, that is to say, any instrument evidencing the title of any person therein named or his assigns, or the holder thereof, to the property in any goods lying in or u on any dock, warehouse or wharf, such instrument being signed or certified by or on behalf of the person in whose custody such goods may be.	Rs.10/-	Rs.50/-

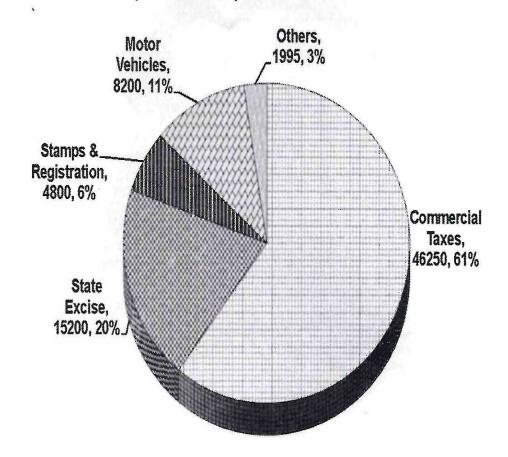
Receipts - How the Rupee Comes (2015-16 BE)

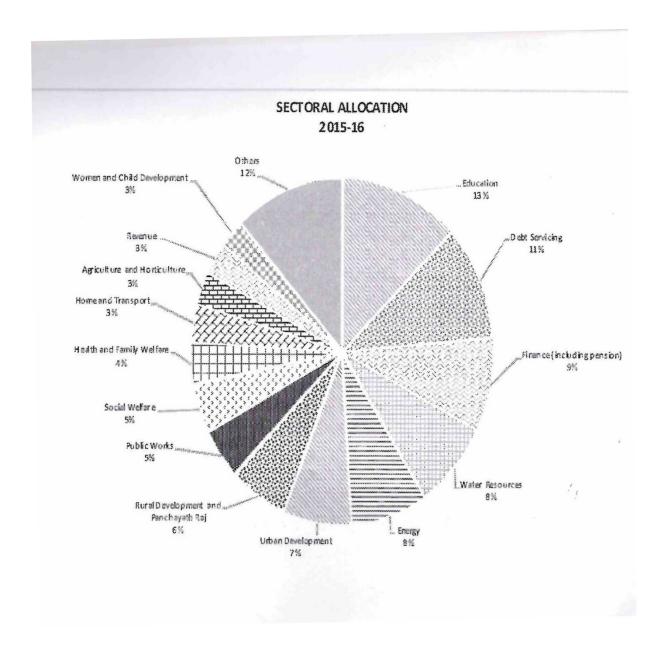

Expenditure (Plan and Non Plan)- Where the Rupee Goes (2015-16 BE)

Break-up of State's Own Tax 2015-16 BE (Excluding Cess) (Rs.in Crore)

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಸದನಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಡಾ: ಪರಮೇಶ್ವರ್ರವರು ಬಂದು ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ: ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ್:– ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್**ರವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು** ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್:- ನನ್ನ ಅಷ್ಟೂ ಸಮಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪರಮೇಶ್ವರ್ ರವರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಾನೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು . . .

ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು:- ಇವತ್ತು ಕೇವಲ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಾನೆ:- ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್**ರವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ,** ಅದು ಸಮಸ್ಯೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟ:– ಇವು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು:– ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ: ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಇಂತಹ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು . . .

ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು:– ಇವು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು:– ಬಜೆಟ್ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್**ರವರೇ** ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಈಗ ಸದನವನ್ನು 16.3.2015ರ ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12.15ರವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆ 45 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 16ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆ 2015ರ ಸೋಮವಾರದಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12.15 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)